

यशैयाया सफू म्हसीका

ई.पू. च्यागूगु शताब्दीया लिपांगु इलय् यरूशलेमय् च्वनाच्चंम्ह तःधंम्ह अगमवक्ता यशैयां थ्व सफू च्वःगु खः।

थ्व सफूयात स्वंगूगु भागय् ब्वथले फु।

१ निसैं ३९ अध्याय तक— दच्छिनया यहूदाया राज्ययात उत्तरय् च्वंगु राज्य अशूरपाखें ख्याच्चः ब्यूगु ईया बयान दु। यशैयां उबलय् यहूदीतयूत अशूर राज्यया शक्तिपाखें जक मखु तर थः जातितयूगु पाप व परमेश्वरया आज्ञा मानय् मयाःगुलि व इमिगु अविश्वासपाखें नं प्राणया खतरा दुगु खन। थःगु वचनं व ज्यापाखें व अगमवक्तां मनूतयूत व इमि नायःतयूत धर्मी व न्यायपूर्ण जीवन हनेत इनाप यात। अले इमिसं परमेश्वरया आज्ञा मानय् मयात धाःसा भज्यंक नाश जुइ धकाः नं वं ख्याच्चः बिल। अय् नं यशैया अगमवक्तां दाऊदया छम्ह सन्तानं तःधंम्ह व भिंम्ह जुजु जुयाः इमित शासन याइतिनी, थ्व हे जुजुं सारा संसारय् शान्ति थापं यानादी धकाः नं अगमवाणी यात।

४० निसैं ५५ अध्याय तक— अबलय् यहूदाया अप्वः मनूतयूत कैदी यानाः बेबिलोन देशय् यंकूगु खः। अले अन इपिं आशा मदयूक व क्वत्यकाः म्वानाच्च्वने माल। अय् नं व अगमवक्तां थथे धकाः घोषणा यात, परमेश्वरं थः प्रजायात छुत्कारा यानाः हाकनं इमिगु थःगु हे देश यरूशलेमय् लित ब्वनायंके त्यंगु दु। अले इमिसं अन न्हूगु जीवन हनेगु शुरू याइ। फुक्क जातितयूत इस्राएलीतपाखें आशिष दइ। परमप्रभुया दासया बारे विशेष यानाः ५२:१३ निसैं ५३:१२ पदय् च्वयातःगु खँ पुलांगु नियमय् अप्वः छ्यलीगु खः।

५६ निसैं ६६ अध्याय तक— थ्व स्वंगूगु भागय् अप्वः खँ यरूशलेमय् कैदं लिहांवःपिं मनूतयूगु बारे धयातःगु दु। उपिं मनूतयूसं परमेश्वरं इमित बी धकाः बाचा याःगु खँ पूर्वकादी धयागु खँय् भरोसा यायेमाःगु खः। थ्व भागय् अप्वः यानाः धार्मिकता, न्यायनापं विश्रामबार मानय् यायेगु, बलि छायेगु, प्रार्थनाया बारे च्वयातःगु दु। अले थ्व भागय् लुमंके माःगु खँ पद ६१:१-२ खः, थुपि पदया खँपाखें येशू थःगु सेवाकाइ शुरू याये न्ह्यः थःत परमेश्वरं सःतादीगु खँ च्वयातःगु दु।

धलः पौ

ख्याच्चः व बचं १:१-१२:६
 देशय् वइतिनीगु दण्डया बारे १३:१-२३:१८
 संसारय् परमेश्वरया न्याय २४:१-२७:१३
 मेगु ख्याच्चः व बचं २८:१-३५:१०
 यहदाया जुजु हिजकिया व अशशूरीत ३६:१-३९:८
 बचं व आशाया खँ ४०:१-५५:१३
 हाकनं ख्याच्चः व बचं ५६:१-६६:२४

यशैया ख्याच्चः व बाचा

यशै १:१-१२:६

1 यहदाया जुजुपिं उज्जियाह,* योताम, आहाज व हिजकियां शासन यानाच्चवंबलनय् आमोजया काय् यशैयां यहदा व यस्सलेमया बारे खंगु दर्शन।☆

छगू जिराहा जाति

2 हे आकाश, न्यँ! हे पृथ्वी, बांलाक ध्यान बिया: न्यँ!

छाय्धा:सा परमप्रभुं थथे धयादीगु दु,

“जिं थःकाय् म्हायपिन्त

सुसा:कुसा: याना: ब्वलंका,

अयनं इपिं जिराहा जुया:

जिगु विरोधय् विद्रोह यात।

3 द्रहंनं थः मालिकयात म्हस्य्,

अले गधानं थः थुवालं

नकिगु थल म्हस्य्,

अयनं इस्त्राएलं जितः म्हमस्य्।

जि थः हे मनूतय्सं छुं हे मथू।”

4 धिक्कार पापी जाति!

* 1:1 १:१ थुपि पेम्ह जुजुं राज्य या:गु ई थथे दु, उज्जियाह ७९२-७४० बि.सि. योताम ७४०-७३५ बि. सि. आहाज ७३५-७१५ बि. सि. हिजकिया ७१५-६८७ बि. सि.। यशैया अगमवक्तां उज्जियाहया शासनया लिपांगु इलय् ७४० बि. सि. पाखे अगमवक्ता जुया: परमेश्वरया ज्या शुरू या:गु जुइफु, वं हिजकियाया शासनया दथुइ ला:गु ई ७०१ बि.सि. तक थ्व ज्या याना हे च्वन। ☆ 1:1 १:१ २ राज १५:१-७; १५:३१-१६:२०; १८:१-२०:२१; २ इति २६:१-३२:३३

दोषं क्वत्यकाच्चने माःपि मनूत,
 दुष्ट ज्या यानाजुइपिनि मस्त,
 मभिं गु ज्या यानाजुइपिनि सन्तान,
 इमिसं परमप्रभुयात ल्वमंकूगु दु,
 इमिसं इस्राएल्या पवित्र परमेश्वरयात
 हेला याःगु दु
 अले वय्कःपाखें फहिलावंगु दु।

5 छाय् छिमिसं अप्वः ल्हाः नयेमाःगु?
 छाय् छिपि विद्रोही जुयाच्चनागु?
 छिमिगु छयं छगलं घालं जाःगु दु
 अले नुगः दुःखं जाःगु दु।

6 पालिनिसें छैनय् थयंक
 घाः मजूगु थाय् हे मदु।
 छंगु म्ह छम्हं घालं,
 दागं व ख्वैतं जाःगु दु।
 उकी सिलाः चिनाब्यूगु मदु
 न चिकं तयाः नाइकाब्यूगु दु।

7 छिमिगु देय् झिजांमिजां जूगु दु।
 छिमिगु शहरत मिं च्याःगु दु।
 छिमिगु हे न्ह्यःने परदेशीतय्सं छिमिगु बुँ
 लाकाकयाः नाश यानाब्यूगु दु।

8 बांलाःगु यरूशलेम† दाखक्यबया बल्चा थें,
 खर्बुजाया बुँया तःजाःगु बल्चा थें
 अले चाकःछिं घेरय् यानातःगु शहर थें खः।

9 “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं☆
 झीत सन्तान लयंका मदीगु जूसा
 सदोम व गमोरायागु गति जू थें तुं

† 1:8 १:८ सियोनया म्हाय् ☆ 1:9 १:९ उत १९:२४; रोम ९:२९

झीगु नं अथे हे गति जुइगु खः।”

10 अय् सदोमया शासकत,
परमप्रभुया वचन न्यै!

अय् गमोराया मनूत,
परमेश्वरया आज्ञा मानय् या!
परमप्रभुं छिमित छु धयादीगु दु
व बांलाक न्यै!

11 परमप्रभुं थथे धयादी,
“छिमिसं छाःगु यक्व बलिदान
जिगु निति छु ज्यालगय् जुल?”

जितः फैतयगु होमबलि
व लहिनातःपि ल्हंमिं पशुतय् दाःया
होमबलि नं जितः मयः।
द्वहं, चीधिकःम्ह भ्याःचा व दुगुचाया हि
जितः माःगु मदु।✧

12 जितः आराधना यायेत वयबलय्
उपि फुक्कं हयेमाः धकाः छिमित सुनां धाल?
सुनां छिमित जिगु चुकय् न्हुतुन्हुयेत धाल?

13 ज्यालगय् मजूगु बलि जिथाय् हये मते।
छिमिसं च्याकूगु धुपौय्
जिगु निति घच्चाइपुसे च्वं।

छिमिसं मानय् यानावयाच्चवंगु अमाइ
विश्रामबार व छिमिगु मभिंगु मुने ज्याया कारणं
जिं सह याये मफये धुंकल।

14 छिमिगु अमाइया दिं
व क्वःछिनातःगु नखःचखःयात
जिगु नुगलं तसकं हेला याये।

उपि फुक्क जिगु निति
क्वबी मफुगु कु जूगु दु।

15 छिमिसं प्रार्थनाय् ल्हाः ल्ह्नीबलय्
 जिं छिमित स्वये मखु।
 छिमिसं न्ह्याक्व प्रार्थना याःसां
 जिं न्यने मखु
 छायाःसा छिमिगु ल्हाः
 हिया हिं जाःगु दु।

16 छिपि थःम्हं थःत सिलाः शुद्ध या।
 जिं खनागु पाप ज्या छिमिसं यायेगु त्वःताछ्व।
 मभिंगु ज्याखँ त्वःति।

17 भिं याये सयकि।
 फुक्कसिगु निसाफ या,
 क्वत्ययका च्वनेमाःपिन्त ग्वाहालि या,
 मांबौ मदुपि मचातय्गु रक्षा या,
 विधवा मिसाया
 पंलिनाः नवानाब्यु।

18 परमप्रभुं थथे धयादी,
 “थन वा,
 झीपिनापं च्वनाः
 थःथवय् खँल्हाबल्हा याये।
 छिमिगु पाप ह्याउँसे च्वंसां
 उपिं च्वापु थें तुयुसे च्वंकाबी।
 उपिं तच्चक्कं ह्याउँसे च्वंसां ऊन थें तुयुसे च्वनी।

19 छिमिसं जिगु आज्ञा मानय् याये ययक्ल धाःसा
 छिमिसं थ्व देशया भिंगु भिंगु नसा नयेखनी।

20 तर छिमिसं मानय् मयात
 व जिगु विरोध यात धाःसा
 छिमित तरवारं पालाः स्यानाछ्वइ।

परमप्रभुं हे थ्व खँ धाःगु खः।”

विश्वास यायेबहः मज्जुगु शहर

21 स्वःसा, विश्वास याये बहःजगु शहर
 आः गथे छम्ह वेश्या थें जुल!
 न्याय व धार्मिकतां जाःगु शहर
 तर आः स्याइपालिपिन्सं जाःगु दु!

22 अय् यस्सलेम,
 छंगु वहः ज्यालगय् मजुइ धुंकल,
 छंगु दाखमघय् लः
 ल्वाकछयाये धुंकल।

23 छिमि न्ह्यलुवाःत विद्रोही व खूँतय्
 पासापि जुइ धुंकूगु दु।

इमिसं न्ह्याबलें
 कोस्यालि व घुस
 नयेत माला जुइ।

न्याय जुइबलय् इमिसं
 मांभौ मदुपिनिगु पॅली मखु।

भाःत मदुपिनिगु मुद्ग
 इमिथाय् थ्यनी मखु।

24 अथे जुयाः प्रभु,
 दक्ख शक्ति दुम्ह परमप्रभु,
 इस्राएलया बल्लाःम्हयसिनं धयादी,

“आहा! जिं जिमि शत्रुतय् जिगु तं क्यने,
 अले जिगु विरोध याःगुया बदला काये,

25 जिगु ल्हाः छिमिगुपाखे ल्हने,
 अले वहःयात नाय्काः यचूकु थें
 जिं छिमिगु फुक्क अशुद्धपाखें
 शुद्ध याये।

26 जिं छिमि न्यायकर्तातय् न्हापा थें
 अले छिमित सल्लाह बीपिन्त नं
 दकलय् न्हापा थें हे लिपयानाहये।

अनंलि छन्त

‘धार्मिकताया शहर’
व ‘विश्वास याये बहःगु शहर’
धकाः धाइ।”

27 न्यायपाखें सियोन शहर बचय् जुइ
अले अन च्वंपि मनूत
सुनां पश्चाताप याइ
इपि फुक्क धार्मिकतां
बचय् जुइ।

28 तर विद्रोहीत व पापीत कुचा कुचा जुइ,
वय्कःयात त्वःतूपि फुक्कं नाश जुइ।

29 थुकथं “छिमिसं पुजा यायेगु
स्वसिमाया सिमा प्यगूलि
व मूर्ति पुजा यायेगु
बगैचात दय्कूगुलि
छिपि लाजय् लाये तिनि।

30 छिपि हः सुकूगनावंगु स्वसिमा थें
अले लः मदुगु बगैचा थें जुये तिनि।

31 तसकं बल्लाःपि मनूत
सुका थें बमलाइ,
इमिसं न्ह्याःगु याःसां मिकुचा थें जक जुइ
निगुलि छक्कलं भस्म जुइ,
मि स्याइम्ह सं दइ मखु।”

2

परमप्रभुया पर्वत

1 आमोजया काय् यशैयायात यहदा व यरूशलेमया बारे परमेश्वरं ब्यूगु दर्शन थ्व
हे खः—

2 लिपांगु दिनय् परमप्रभुया देगः पलिस्था यानातःगु पर्वत

☆ 2:1 २:१-४ मीका ४:१-३

- मेगु फुक्क पर्वत स्वयाः
 मू वंगु जुयाः थापं जुइ।
 व हिमालत स्वयाः तसकं तःजाः जुइ,
 अले फुक्क जातित अन मूवइ।
- 3 अले यक्व मनूत वयाः थथे धाइ,
 “वा, झीपिं परमप्रभुया पर्वत,
 याकूबया परमेश्वरयागु देगलय् वनेनु।
 अनंलि वय्कलं हे झीपिं वय्कःयागु लैपुइ वने फयेमा धकाः
 झीत थःगु लैपु स्यनादी।”
 अले व्यवस्था सियोनं व
 परमप्रभुया वचन यरूशलेमं पिहां वइ।
- 4 वय्कलं जाति जातितयगु दथुइ न्याय यानादी।
 अले यक्व मनूतयगु ल्वापुख्यापु मिलय् यानादी।
 इमिसं थःगु तरवारयात मुगलं दायाः हलोया फालि व भालायात ईचा दय्की।
 जाति जातितय् दथुइ ल्वापुख्यापु जुइ मखु,
 अले लडाईया निंति सुनानं स्यनेकने याइ मखु।✠
- 5 अय् याकूबया सन्तानत,
 वा, झीपिं परमप्रभुया जःलय् न्यासि वनेनु।
- परमप्रभुया दिं
- 6 हे परमप्रभु, छिं थः प्रजा याकूबया सन्तानयात त्वःतूगु दु,
 इमिसं थःगु देशयात पुर्बयागु थितिकुतिं जाय्कूगु दु,
 इमिसं पलिशतीतयसं थें जादु क्यनी
 अले इमिसं बिदेशीतनापं स्वापु तइ।
- 7 इमिगु देश लुँ व वहलं जाःगु दु
 अले अन च्वंपिन्त धन-सम्पत्ति छुं हे मगाःमचाः जूगु मदु।
 इमिगु देश सलया सलं जक जाःगु दु
 अले इमिगु रथला ल्याः खाये हे मफु।
- 8 इमिगु देश मूर्तिया मूर्ति जक जाःगु दु,
 इमिसं थःगु हे ल्हातं दय्कूगु मूर्तियात पुजा याःगु दु।

✠ 2:4 २:४ योए ३:१०; यशैया २:१-४

- 9 उकिं यानाः फुक्कसिगु हेला व बेइज्जत जुइ।
हे परमप्रभु, इपिं सुयात नं क्षमा यानादी मते।
- 10 परमप्रभुया दण्डपाखें बचय् जुइत व वय्कःया महिमा,
तःजिगु शक्तिपाखें सुपिलेत इपिं तग्वःगु ल्वहं व गुफाय् दुहांवनी।☆
- 11 परमप्रभुया दिं वयाः मनूतय्गु फुइँ
व तःधंछु नाश जुयावनी।
थ्व दिखुन्हु परमप्रभुयात जक तःधंकेगु जुइ।
- 12 उखुन्हु दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं फुइँ यानाजुइपिं
व तःधंछुया जुइपिं सकसित क्वमिलु यानादी।
- 13 वय्कलं लेबनानया ततःमागु स्वसिमा व
बाशान देशया बबल्लाःगु स्वसिमा थें च्वंपिं फुक्क तःधंछु मनूतय् नाश
यानादी।
- 14 वय्कलं ततःजाःगु पर्वत
व डाँडात थें च्वंपिं फुक्कसित माथं वंकादी।
- 15 वय्कलं ततःजाःगु धरहरा
व बबल्लाःगु पःखाःत थें च्वंपिं फुक्कसित थुनाबी,
- 16 वय्कलं दक्वसिबय् तःधंगु
व तसकं बांलाःगु जहाज थें च्वंपिं फुक्कसित नाश यानादी।
- 17-18 वय्कलं मनूतय्गु घमण्डयात क्वमिलु यानादी।
व दिखुन्हु मूर्तित फुक्कं मदय्का छवइ।
अले परमप्रभुयात जक तःधंकेगु जुइ।
- 19 परमप्रभुं पृथ्वीइ ग्यानापुगु छवया हयादीबलय्
परमप्रभुया दण्डपाखें बचय् जुइत
व वय्कःया महिमा व तःजिगु शक्तिपाखें सुपिलेत
इपिं तग्वःगु ल्वहंया गुफाय् व जमिनया प्वाल्य् दुहांवनी।
- 20 व दिखुन्हु मनूतय्सं आराधना यायेत
थःम्हं दय्कूगु वहः

☆ 2:10 २:१० प्रका ६:१५; २ थेस १:९

व लुँया मूर्तिं छुं

व चिकंलापाया न्ह्यःने वान्छवया बी।

21 पृथ्वीयात लिगिलिगि संकेत

परमप्रभु दनादीबलय, परमप्रभुया दण्डपाखें बचय् जुइत

व वय्कःया महिमा व तःजिगु शक्तिपाखें सुपिलेत

इपिं तग्वःगु ल्वहंया गुफाय् व जमिनया प्वाल्य् दुहांवनी।

22 छम्ह जक सासः दुम्ह मनूतय्के भलसा तये मते।

व छु हे मू वंम्ह खः धकाः?

3

यस्शलेम व यहदाया फैसला यानादीगु

1 स्व, प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं यस्शलेम

व यहदाय् मदय्कं मगाःगु फुक्क सामान

व ग्वाहालि याइपिं मनूत यंकेत्यंगु दु। गथेकि— नसा, लः,

2 तसकं बल्लाःपिं मनूत, सिपाइँत,

न्यायकर्तात व अगमवक्तात,

साइत स्वइपिं, थकालित,

3 नेय्म्हयसिया कप्तान व तःधंपिं हाकिमत,

सल्लाहबीपिं, कारिगरत, जादु क्यनीपिं।

4 परमप्रभुं थथे धयादी, “जिं ल्याय्म्हपिन्त हाकिमत दय्काबी

अले मचातयसं इमित शासन याइ।”

5 मनूत छम्हयसिनं मेम्हयसित क्वत्यलेगु याइ,

मनूत छम्ह मेम्हयसिगु विरोधय् दनी, जःलाखःलाया विरोधय् मेपि
जलाःखलाः,

बुरातयगु विरोधय् ल्याय्म्हपिं,

हनेबहःपिनिगु विरोधय् क्वह्यंपिं दनी।

6 व दिं वइतिनी,

मनूतयसं थः हे बौया छें छम्ह दाजुयात ज्वनाः थथे धाइ,

“छंके ला फीत तपाःलं दु,

थ्व नाशया द्रुंलय् छ हे जिमिगु नायः जुयाब्यु।”

7 तर वं थथे लिसः बी,

“जि जुइ फइ मखु!

जिं छिमित छुं हे ग्वाहालि याये फइ मखु। जिके लं व नसा मदु।

छिमिसं जितः छिमि नायः याये मते।”

8 धात्थे, यरूशलेम छ्यालब्याल जुइ,

अले यहदा तनावनी,

इमिसं ल्हाना जूगु खँ व याना जूगु ज्या परमप्रभुया विरोधय् जुइ।

इमिसं परमप्रभुया महिमायात हेला याइ।

9 इमिगु दोष ख्वालं हे सी दु।

सदोमया मनूतय्सं थें इमिसं थःगु पाप क्यना जुइ।

इमिसं थुकियात सुचुका तइ मखु।

धिक्कार इमित!

इमिसं थःगु नाश थःम्हं हे हःगु दु।

10 धर्मीं मनूतय्त धा, “छिमित भिं हे जुइ,

छिमिसं थःम्हं याःगु ज्याया सिरपाः कायेखनी।”

11 धिक्कार दुष्टतय्त!

दुष्ट मनूतय्त धाःसा पक्का हे नाश जुइ।

अले इमिगु ल्हातं याःगु ज्याया पाय्छिगु ज्याला दइ।

12 मचातय्सं जिमि मनूतय्त क्वत्यली

अले मिसातय्सं इमित शासन याइ।

हे जिमि मनूत, छिमि नायःतय्सं छिमित मखुगु लैपुइ यंकेत्यंगु दु

अले छिपि थःगु लैपुइ अलमल जूगु दु।

परमप्रभुं थः प्रजायात न्याय यानादीगु

13 परमप्रभु न्याय यायेत थःगु थासय् च्वनादी,

थः प्रजायात विरोधय् न्याय यायेत वय्कः दनादी।

14 परमप्रभुं थकालित व थः प्रजायात शासन याइपिनिगु विरुद्धय् न्याय यानादी।

वय्कलं इमित थथे द्रुपं बियादीगु दु —

“छिमिसं जिगु क्यबयागु दाख नाश याःगु दु।

चीमिपिपाखें लुतय् यानाहःगु मालसामानं छिमिगु छें जाःगु दु।

15 छिमिसं जिमि प्रजायात क्वत्यःगु

व मगाःमचाःपिनिगु ख्वालय् क्यःगु मतलब छु खः?”

प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी।

यरूशलेमया मिसातय्त ख्याच्चः

16 परमप्रभुं धयादी,

“स्व, यरूशलेमया मिसात गुलि जक तःधंछुया जूगु।

अले यरूशलेमया मिसात छ्यं धस्वाकाः मिखा ब्वया जुइ,

कल्लि न्ह्यानाः छमछम सः वयकाः न्यासि जुयाच्चनी।

17 अथे जुयाः जि परमप्रभुं सियोनया मिसाया छेनय् घाःया घालं जाय्काबी

अले इमिगु सँ सुचुक्क खानाबी।”

18 व दिं वयाच्चंगु दु, परमप्रभुं इमिगु फुक्क बांवालाःगु तिसा व समा ज्वलंत
लाका यंकेत्यंगु दु। गथेकि— तिसा, छ्यंबाला, गःपःया सिखः,

19 न्हाय्पंचाः, ल्हातय् न्ह्यायेगु चुरा, ख्वाः त्वपुइगु कापः,

20 छ्यंयागु कापः, लप्पाय् तयेगु जन्तर, तुतिइ न्ह्यायेगु कल्या, जँनी, अत्तर,
जन्तर,

21 छाप तइगु अंगुत, न्ह्यासय्यागु चाःचात,

22 भ्वय् वनीबलय् फीगु वसः, जामालं, कोटया ब्वहलय् घायेगु चिहाकःगु गा,
म्हिचात,

23 न्हाय्कं, थानातःगु वसः, छेनय् तीगु तिसा, गाःत लाकायंकादी।

24 नस्वाःगु अन्तरया पलेसा ध्वग्गीगु नवःगु जुइ,

बांलाःगु जँनीया पलेसा खिपः जुइ,

बांलाःक सँप्वः थुनातःगु सँया पलेसा सुचुक्क खाना तःगु सँ जुइ,

बांलाःगु वसःया पलेसा बोराया वसः फीगु जुइ।

इमिगु बांलाःसू लज्याय् हिलावनी।

25 शहरय् च्वंपि मन्तय्त तरवारं स्याइ,

अले सिपाइँतय्त लडाइँलय् हे स्यानाः बी।

26 सियोनया मू ध्वाखा ध्वाखाय् ख्वःसः जक जुइ

अले मन् सीगुलि नुगः मछिंका बँय् फेतुनाच्चम्ह मिसा थें फुक्क शहर
झिजांमिजां दनी।

4

1 व दिनय न्हयम्ह मिसातयसं छम्ह मनूयात ज्वनाः थथे धाइ,
 “जिमिसं थःपिनिगु हे नसा नये
 अले थःम्हं हे जिमिगु निति वसः ज्वरय् याये,
 बरु छि हे जिमि भाःत खः धकाः जिमित धाये बियादिसँ
 अले जिमित हेपय् याइगुपाखें बचय् यानादिसँ।”

यरूशलेम हाकनं दयकी तिनि

2 व दिनय, परमप्रभुया कचाय् बांलाक फल सइ अले झःझः धाइ अले इस्राएलय्
 बचय् जुयाच्चंपि फुक्कसिगु निति जमिनया फल छगू लसता व गौरवयागु जुइ।

3 सियोनय् त्वःताथकूपि व यरूशलेमय् ल्यनाच्चंपि अथे धइगु यरूशलेमय् च्वंपि
 धकाः नां च्वयातःपि फुक्कसित पवित्रपि मनूत धकाः धाइ।

4 परमप्रभुं निसाफया आत्मा व मिया आत्मापाखें सियोनया मिसातयगु फोहर
 सिलादी धुंकाः अले यरूशलेमया हिया दाग शुद्ध यानादी धुंकाः थथे जुइ।

5 अनंलि सियोन पर्वतय् व अन मुनाच्चंपि मनूतय्के परमप्रभुं न्हिनय् सुपाँय् व
 चान्हय् कुँ व मित्याः छवयाहयादी। फुक्क शहरयात परमेश्वरया महिमां त्वपुइ अले
 रक्षा यानादी।✧

6 वयकःया महिमां शहरतय्के न्हिनय् निभालं बचय् जुइत किचः व ग्वःफसं व
 वां बचय् जुइत सुपिलिगु थाय् दय्कादी।

5

परमप्रभुया दाखक्यबया बारे म्ये

1 जिं थः यःम्हय्सियागु निति छपु म्ये हाले,
 अले वयागु दाखक्यबया बारे म्ये हाले—

यक्व सइगु डौंढाय्

जिमि यःम्ह छम्हय्सिया छगू दाखक्यब दु।✧

2 वं क्यबय् बुँ पाल। अले ल्वहंत लिकयाः वांछवल।

अले अन वं दक्वसिबय् भिंगु दाखमा पित।

दाखक्यब स्वयेत बल्चा दय्कल,

दाख तिसीत ल्वहंतय् कियाः छगू गाः म्हल।

वं भिंगु दाख सइ धकाः आशा यात
अयनं उकी मभिंगु दाख सल।

3 उकिं जिमि पासां धाइ, “हे यरूशलेम व यहदाय् च्वपिं मनूत,
जिगु व जिगु दाखक्यबया दथुइ न्याय यानाब्यु।

4 जिं थःगु दाखक्यबया नितिं
मयानागु छु दु धकाः?

जिं ला भिंगु दाखया आशा यानागु खः।
छाय् वं मभिंगु फल जक सयेकल?

5 स्व, जिं जिगु दाखक्यबयात छु याये,
व जिं छिमित धाये –
जिं उकिया बाःर चीकाछवये,
उकियात नाश जुइके बी,
जिं उकिया पःखाः थुनाबी,
गुँपशुतय्त व न्हुतुमतु न्हुकेबी।

6 जिं व क्यबयात ज्याख्यलय् मदुगु यानाबी,
उकियात न कचा न्हाय् न बुँ पाले,
तर झाः व कँ बुया वइ।

अन वा मवुयेमा धकाः
सुप्राय्यात न उजं बी।”

7 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया दाखक्यब ला
इस्राएल जाति खः,
यहदाया मनूत धाःसा
वय्कःयात यःगु क्यब खः।
स्व, वय्कलं न्यायया आशा यानादिल,
अयनं स्याये पालीगु जक जुल।
वय्कलं धार्मिकताया आशा यानादिल,
अयनं दुःखया ख्वःगु सः ताये दत।

धिक्कार व इन्साफ

8 धिक्कार छिमित,
गुपिन्सं छैयां छै जाय्कल

अले बुँया बुँ जक न्यानाः मेपिन्त थाय् हे मदय्काबिल।

देशय् छिपि जक हे च्वनी।

9 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादीगु जिं तायागु दु,

“धाथें हे अप्वः थें छैंत दुनावनी

अले ततःखागु बांलाःगु छैय् झिजांमिजां दनी।

10 झिगू हेक्टर दाखबय् नं निइछगू लिटर जक दाखमघ बी

अले झिफा पुसां फछि जक अन्न सय्की।”

11 धिक्कार इमित, सु अय्ला त्वनेत सुथय् हे दनी

अले बहनि लिबाक्क धेधेमचुतले दाखमघ त्वनाच्वनी।

12 इमिगु भव्यल्य वीणा, सारंगी,

खैँजडी, बाँसुरी व दाखमघ दइ।

तर इमिसं परमप्रभुं छु यानादी धयागु बारे

छुं हे बिचाः याइ मखु।

13 अथे जुयाः जिमि प्रजा ज्ञां मदयाः ज्वनायंकेबिया च्वनेमाली,

इपि मध्ये तःधपि व हनेबहःपि

नये मखनाः व चीमिपि मनूत

लः त्वनेमखनाः सी माली।

14 चिहान* नयेपित्याकाः

थःगु म्हुतु वांखायाः पियाच्वंगु दु।

वं यरूशलेमया घरानियानापं

इमि ल्वापुखिचात व हाह याइपिन्त नुनाछवइ।

15 थुकथं फुक्क मनूतय्त क्वमिलु यानादी

अले घमण्डीतय्गु मिखायात क्वछुइका बी।

16 तर पायछिगु न्यायलं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया नां च्वन्द्वाइ।

पवित्र परमेश्वरं थःगु धार्मिकतापाखें थः हे पवित्र खः धकाः क्यनादी।

17 व दिखुन्हू फैतय् नयेत थःगु हे ख्यः दइ

अले भ्याःचातय्सं धाःसा तःमिपिनिगु नाशया दथुइ नइ।

18 धिक्कार इमित, गुपिन्सं पापयात छलया खिपतं

* 5:14 ५:१४ चिहान हिब्रू भाषां थुकियात पाताल धाइ

व मभिङ्गु ज्यायात गाडायात खिपतं साला हः थें साला हइ।
 19 धिक्कार दु इमित, गुपिन्सं परमप्रभुयात चुनौती बियाः थथे धाइ,
 “वयकः छाया हथाय् चायामदीगु
 अले वय्कलं यानादीगु ज्या छाया याकनं झीत मक्यंगु
 छाया इस्राएलया पवित्र परमेश्वरं झायाः थःगु योजना पूर्वकामदीगु?
 अले झीसं व फुक्क सीगु।”

20 धिक्कार इमित, गुपिन्सं मभिंयात भिं
 अले भिंयात मभिं धकाः धाइ,
 खिउँगुयात जः
 व जःयात खिउँगु धकाः धाइ,
 अले खायुगुयात चाकुसे च्वं धकाः धाइ
 व चाकुसे च्वंगुयात खाइसे च्वं धकाः धाइ।

21 धिक्कार इमित, सु थःगु हे मिखाय् बुद्धिमान तायेकी
 अले थःगु हे मिखाय् चलाख तायेकी।

22 धिक्कार इमित, सुनां दाखमघ त्वनेत तसकं बल्ला तायेकी,
 अले अय्ला त्वाकछ्यायेत तसकं हे सःस्यू धकाः जुइ।

23 घुस कयाः मभिं ज्या याइपिन्त त्वःताछवइ
 अले दोष मदुपिन्त सजाँय बी।

24 अथे जुयाः गथे मिं सुयात भस्म याइ
 अले गंगु घाँययात मिप्वालं भस्म याइ
 अथे हे इपिं नं हानापं गनावनी
 अले इमिगु स्वां धू थें ब्वयावनी।

छायाःसा इमिसं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया व्यवस्थायात क्वह्वांकूगु दु
 अले इस्राएलया पवित्र परमेश्वरया वचनयात हेला याःगु दु।

25 अथे जुयाः परमप्रभु थः प्रजालिसे तंचायादीगु दु
 अले इमित सजाँय बीत थःगु ल्हाः ल्हनादीगु दु।

पर्वतत थरथर खाइ
 अले सीम्हत धू थें लँय् अथें हे बांछवया तइ।

तर उलि जुलं नं परमप्रभुया तं क्वलाइ मखुनि
अले इमित सजाँय बीत वयकःया ल्हाः ल्हना तुं च्वनादी।

26 परमप्रभुं तापाक्क च्वंपि देशतय्त चिंया झण्डा ब्वयकाः आज़ा बियाच्वनी।

अले इमित पृथ्वीया कुंकुलामय् थ्यंक सुलुपुयाः सःतादी।

अले इपि यरूशलेमपाखे ब्वाँय् वइ।

27 इपि मध्ये सुं नं त्यानुचाइ मखु वा लुफि हाइ मखु।

सुं नं क्वछुइ मखु वा न्ह्यःवयकी मखु।

इपि सुयागुं जँय्या जँनी छ्वासुइ मखु,

सुयागुं लाकांया पुतु चःबुइ मखु।

28 इमिगु तीर तसकं च्वामु

अले व धनुलय् तया कयकेत मिलय् याना तइ।

इमिगु सलया तुतिख्वः च्वल्वहं थें छाः

अले रथया घःचात ग्वःफय् वःगु थें चाःहिलीगु खः।

29 सुनानं लाका काय् मफय्क शिकार यानाः ज्वनावःम्ह सिंहं थें

सिपाइँत तसलं हाला हइ।

30 व दि वइबलय् समुद्रं सः पिकया हः थें

इपि वयाथाय् हाः वइ।

व देशयात स्वःसा,

अन खिउँगु व कष्ट जक दु

अले जःयात सुपाचं त्वपुयाः खिउँकाबी।

6

यशैयां खंगु दर्शन

1 उज्जियाह जुजु सीगु दँय्* जिं परमप्रभुयात तज्जाःगु व तःधंगु सिंहासनय् च्वनादीगु खना। वयकःया भान्ता लंया बालां देगः दुने जाःगु दु।*

2 वयकःया च्वय् सराफत च्वनाच्वंगु दु, उपि फुक्कसिके खुगू खुगू पपू दु। निगू पपुति इमिसं थःगु ख्वाः त्वपुयातःगु दु, मेगु निगू पपुति थःगु तुति त्वपुयातःगु दु। अले मेगु निगू पपुति ब्वयाच्वंगु दु।

* 6:1 ६:१ उज्जियाह जुजु सीगु दँ ७४० बि.सि. ☆ 6:1 ६:१ २ राज १५:७; २ इति २६:२३

3 अले छम्हयसिनं मेम्हयसित थथे धकाः हालाच्चन,☆

“दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु,
पवित्र, पवित्र, पवित्रम्ह खः।
वय्कःया महिमां फुक्क पृथ्वीइ
जायाच्चंगु दु।”

4 इमिगु सलं लुखात व जगत सनाच्चंगु दु। अले देगः कुँ जायाच्चंगु दु।☆

5 अले जिं धया, “धिक्कार जितः! जि नाश जुइन। छायाधाःसा जिगु म्हुतुं पिहां
वःगु फुक्क खँ अशुद्ध खः। अले जि अशुद्ध म्हुतु दुपि मनूतलिसें च्वंच्वनागु दु। तर
जिं थःगु हे मिखां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु जुजुयात खनागु दु।”

6 अनंलि छम्ह सराफ चिम्तां वेदीया च्यानाच्चंगु हेंग्वामि कयाः ब्वयाः जिथाय
वल।

7 अले वं जिगु म्हुतुइ व हेंग्वामिं थीकाः थथे धाल, “स्व, थुकिं छंगु म्हुतुइ थ्यूगु
दु। आः छंगु दोष हुयाछवये धुंकल अले छंगु पाप क्षमा जुल।”

8 अनंलि परमप्रभुं थथे धाःगु जिं ताल, “जिं सुयात छवयेगु? अले जिमिगु निंति
सु वनेगु?”

जिं लिसः बिया, “जि वने प्रभु, जितः छवयादिसँ!”

9 अनंलि वय्कलं जितः धयादिल, “मनूतयूत थथे धकाः धाः हुँ☆—

“छिमिसं न्यनेत ला न्यनी, अयून् गुब्सं थुइके फइ मखु।

छिमिसं स्वयेत ला स्वइ, अयून् गुब्सं सीके फइ मखु।”

10 अनंलि वय्कलं जितः धयादिल,
छं थुपि मनूतयूगु नुगः छाकाब्यु,

इमिगु न्हायपं ख्वाँय् यानाब्यु,

अले इमिगु मिखा कां यानाब्यु,

मखुसा इमिसं मिखां खनी,

न्हायपनं ताइ अले न्यना, सीकि थुइकी

थुकथं इमिगु ल्वये लनाः जिपाखे लिहां वइ।”

11 अले जिं न्यना, “हे परमप्रभु गुबलय् तक थथे जुयाच्चनी?”

वय्कलं लिसः बियादिल,

“शहरत नाश जुया व खालि मजुतले,

☆ 6:3 दः३ प्रका ४:८ ☆ 6:4 दः४ प्रका १५:८ ☆ 6:9 दः९ मती १३:१४-१५; मर्क ४:१२; लूक ८:१०; यूह १२:४०; प्रे २८:२६-२७

बुँत फुक्क नाश जुयाः

छैत फुक्क दुना वनाः

झिजांमिजां मदंतले,

12 परमप्रभुं थनच्चंपिं मनूतयत् तापाक पितिना

देय्यात मत्वःतुतले।

13 छुं जुयाः व देशय् झिब्वय् छब्व ल्यं दसां जिं इपिं फुक्कसित नाश याये।

तर गथे तारपीनया सिमा व स्वसिमा पालिबल्य् थुथा ल्यंदयाच्चनी।

अथे हे व देशय् पवित्र पुसा धाःसा थुथा थें जुइ,

व हाकनं बुया वइ।”

7

आहाज जुजुयात बुर्रुं छवःगु

1 योतामया काय् अले उज्जियाहया छय् आहाज यह्दाय् जुजु जबलय् छगु लडाइँ जुल।* अले अरामया जुजु रसीन व इस्राएल्या जुजु रमल्याहया काय् पेकहनापं मिलय् जुयाः यरूशलेमय् हमला यात, अयनं इमिसं त्याके मफुत।☆

2 “अरामं इस्राएल्लिसैं सन्धि यात” धयागु खँ दाऊदया घरानायाम्ह जुजु आहाजं न्यन। अबलय् यह्दाया जुजु व फुक्क प्रजात तसकं ग्यात इपिं ला फसं सिमात संकू थें हे थुर्रुं थुर्रुं खात।

3 अले परमप्रभुं यशैयायात धयादिल, “छ थःकाय् शार्यासूबयात† ब्वनाः धोबिया बुँया लँपुइ वनाः च्वय् पाखे च्वंगु बुँया धः लिक्क आहाजयात नापलाः हूँ,

4 वयात थथे धा, ‘होशयानाच्चँ, ग्याये मते अले शान्त जुयाच्चँ। अरामया जुजु रसीन व जुजु पेकहया तं ला च्यानाच्चंगु निका सिं पिहां वयाच्चंगु कुँति हे मग्यं।

5 अराम, इस्राएल व रमल्याहया काय्पिं मिलय् जुयाः थथे धकाः छंगु नाश यायेत जाः ग्वःगु दु,

6 “झीसं यह्दाय् हमला यायेनु। उकियात कुचा कुचा यानाः इनाकायेनु, अले ताबेलया काय्यात यह्दायाम्ह जुजु दय्काबीनु।”

7 तर परमप्रभुं थथे धयादी,

“ ‘थ्व ला जुइ हे मखु,

थथे जुइ हे मज्यू।

* 7:1 ७:१ थ्व लडाइँ ७३५ बि.सि.लय् जूगु खः ☆ 7:1 ७:१ २ राज १६:५; २ इति २८:५-६ † 7:3 ७:३ शार्यासूब थुकिया अर्थ ल्यंदुपि लिहां वइ। स्वयादिसँ १०:२१-२२

8 छायाः सा अराम वया राजधानी दमस्कस स्वयाः बमलाः

अले दमस्कस धाः सा जुजु रसीन स्वयाः नं बमलाः।

तर इस्राएल खुइ न्यादें दुने थः गु नां हे ल्यं मदय्क

कुचा कुचा दलाः नाश जुयावनी।

9 इस्राएल वया राजधानी सामरिया स्वयाः बमलाः

अले सामरिया रमल्याहया काय् जुजु पेकह स्वयाः नं बमलाः।

छुं जुयाः छिपि थः गु विश्वासय् क्वातुक्क च्वना मच्चन धाः सा

छिपि नं दयाच्चनी मखु।’ ”

इम्मानुएलया चिं

10 हाकनं परमप्रभुं आहाजयात धयादिल,

11 “छिमि परमप्रभु परमेश्वरपाखें छगू चिं फ्वँ। व चिं चाहे पातालया तः गाः गु थायपाखेंया जुइमा चाहे च्वय् स्वर्ग पाखेंया जुइमा।”

12 तर आहाजं धाल, “जिं फ्वने मखु। जिं परमप्रभुयात जाँचय् याये मखु।”

13 अनलि यशैयां धाल, “हे दाऊदया घराना, न्यै! मनूतय्गु धैर्ययात जाँचय् यानाः मगात ला? छु छं जिमि परमेश्वरया धैर्ययात नं जाँचय् यायेगु ला?

14 अथे जुयाः परमप्रभु थः म्हं हे छन्त छगू चिं बियादी। ब्याहा मयानिम्ह छम्ह मिसां काय बुइकी, वय्कः या नां इम्मानुएलः तइ।☆

15 मभियात त्वः तेगु व भियात ल्ययेगु सीधुंकाः वय्कलं दुरु व कस्ति नइ।

16 व मचां मभियात त्वः तेगु व भियात ल्यय्गु सी न्हः हे छन्त ख्याच्चः बीपि निम्ह जुजुया देय् झिजांमिजां जुइ।

17 “परमप्रभुं छन्त, छिमि प्रजा व फुक्क जुजुया परिवारतय्क संकष्टया दि हयाबी। अज्याः गु दि यहूदापाखें इस्राएल राज्य अलग जुइगु दिननिसें कयाः थौं तक वः गु मद्दिन। वय्कलं अशूरया जुजुयात देशय् हमला याकेबियादी।”

18 व दि वइबलय् परमप्रभुं सुलुपुयाः मिश्रीतय्क नील खुसिं भुजियात थें अशूरीतय्क हा थें सः तादी।

19 उपि वयाः चिब्यागु काप्चाय्, ल्वहं कापिचाय्, कंझालय् व फुक्क लः प्वाल्य् च्वंवइ।

20 व दिनय् परमप्रभुं यफ्रेटिस पारियाम्ह अश्रूया जुजुयात छ्यलादी, व जुजुं छिमित कब्जा याइ अले बेइज्जत याइ। व जुजु ख्वःचा थें जुइ। अले वं छंगु दाही, छंगु छेनय् च्वंगु व म्हय् च्वंगु फुक्क सैं खानाबी।

21 उबलय् छम्ह मनुखं छम्ह साचा व छज्वः च्वलय्चा जक लही।

22 थथे इपिपाखें यक्व दुरु व धौ दइ। उकिं देशय् त्वःताथकुपि उपि कम मनूतय्सं धौ व कस्ति नयेखनी।

23 उगु इलय् ११.५ किलोग्राम^S वहः मू तूगु द्रुःछिमा दाखमा दुगु क्यबय् कंमा व झाः जक बुया वइ।

24 कंमा व झाः जक दुगुलि मनूतय्सं अन धनुष वाण ज्वना वनी।

25 कुलि पालीगु फुक्क डाँडाय् धाःसा कँ व झाः जक दुगुलि ग्यानाः इपि हाकनं अन वनी मखु। तर व थाय् सा द्रुहं ज्वयेगु थाय् व फै-च्वलय् ज्वयेगु थाय् जुइ।

8

चिंकथं यशैयाया काय्

1 परमप्रभुं जितः धयादिल, “तःपागु ग्वरः छपा का अले उकी हंचां कियाः ‘महेर-शालल-हाज-बज’* धकाः च्व।”

2 अले थुकियात पक्का यायेत जिं उरियाह पुजाहारी व येबेरक्याहया काय् जकरियायात सःता। इपि निम्हयसिनं जिगु विश्वास यायेबहःपि जुयाः साक्षी बिल।

3 अनंलि जि थः कलाः अगमवादिनीयाथाय् जि वनाः नापं घना अले वया प्वाथय् दयाः छम्ह काय् बुइकल। अनंलि परमप्रभुं जितः धयादिल, “वयागु नां ‘महेर-शाललहाज-बज’ ति।

4 मचां ‘जिमि अबु’ व ‘जिमि मां’ धाये सय्के न्ह्यः हे दमस्कसया फुक्क धन व सामरियाय् लुतय् यानाहःगु सामान अश्रूया जुजुं यंकी।†”

5 अले परमप्रभुं हाकनं जितः धयादिल –

6 “थुपिं यह्दाया मनूतय्सं शान्तं न्ह्यानाच्वंगु

शीलोया लःयात हेला यानाः

जुजु रसीन व रमल्याहया काय् जुजु पेकहपिलिसें

लसता हंगुलि,

S 7:23 ७:२३ ११.५ किलोग्राम अथे धयागु द्रुःछि शेकेल

* **8:1** ८:१ महेर-शालल-हाज-बज

लुटयायेत ब्वॉय्वनीगु, याकनं ठगय् याइगु † **8:4** ८:४ ७:३२ बि.सि.लय् अश्रूतय्सं इस्राएलया उत्तरी भाग अले दमस्कस व अरामया फुक्क थाय् कब्जा याःगु खः

- 7 आः स्वः, परमप्रभुं यूफ्रेटिस तसकं खुसिबाः वयाः इमित त्वपू थें,
अश्शूरया जुजु व वया महिमायात यह्दाय् हमला यायेत हयाबी।
खुसिबाः वइबलय् खुसिया लः तसकं ब्वाँय् वं थें
इपिं नं ब्वाँय् वइतिनी।
- 8 इपिं खुसिबाः थें न्ह्यानाः यह्दा थ्यंक हे वइ।
अले लः जायाः गःपः थ्यंक हे थ्यनी।
इमिसं तःधिकःम्ह झंगलं ब्वय्कातःगु पपुति थें छगुं देशयात त्वपुयाबी,
हे इम्मानुएल!”

- 9 हे जाति जातियापिं मनूत तसकं हा!
थरथर खाखां छथाय् मुं!
हे पृथ्वीया तापाक्क तापाक्क देशय् च्वंपिं मनूत, न्यँ,
लडाइँ यायेत तयार जु तर भय का!
खः धाल्थें हे भय का।
- 10 थःपिनिगु निति उपायत दयकि तर उपिं ताःलाइ मखु।
गुलि खँ ल्हाये मास्ति व ल्हा तर उपिं फुक्क ताःलाइ मखु,
छाय्धाःसा परमेश्वर जिपिंनापं दी।

यशैयायात परमप्रभुया ख्याच्चः

- 11 थुपिं मनूतयगु लँपुइ जुइ मते धकाः थःगु तःधंगु शक्तिं परमप्रभुं जितः ख्याच्चः
बियादीगु दु। वय्कलं जितः थथे धयादी,
12 “गुगु नं खँयात थुमिसं जाः ग्वयातःगु धकाः धाइ
उकियात छं पत्याः याये मते।
छु खं इपिं ग्याइ छ ग्याये मते
अले नुगः भाराभारा मिंके मते।✧
- 13 दक्क शक्ति दुम्ह परमप्रभुयात पवित्र भाःपियेमाः।
वय्कःया भय का।
वय्कः खनाः थरथर खा।
- 14 वय्कः हे छ च्वनेगु थाय् जुयादी,
तर इस्राएलया निगुलि घराना निति वय्कः छग्वः ल्वहं जुयादी।
अले मनूत व हे ल्वहँतय् लुफि हानाः क्वःदइ।✧

व इमिगु निति तक्कनीगु जाः थें खः।

15 अप्वः थें मनूत लुफि हानाः क्वःदइ,
इपि चुंचुं जुइ, इपि जालय् तक्कनी अले इमित ज्वनाः कुनाबी।”

16 थ्व साक्षी चिनाब्यु

अले परमेश्वरं थ्व स्यनातःगु खँ जिमि चेलातय् दथुइ झौ छाप तयाः बन्द
यानाब्यु।

17 याकूबया घरानापाखें थःगु ख्वाः फहिकादीम्ह

परमप्रभुयाके हे जिं भरोसा तयाच्चने।☆

18 जि व परमप्रभुं जितः बियादीपिं काय्म्ह्याय्पिं थन हे दु। सियोन पर्वतय्
च्वनादीम्ह दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुयापाखें जिपि इस्राएलय् चिं व छुमा खः।

19 गुबलय् छिमित मनूतय्सं झंगःत थे चुंइ चुंइ हालीपि तन्त्रमन्त्र याइपिलिसे
सल्लाह का हूँ धकाः धाइ। छु मनूतय्सं परमेश्वरयाथाय् वनाः सल्लाहया निति न्यं
वनेमाःगु मखु ला? म्वापिनिगु निति सीधुकूपिन्थाय् वनाः छाया न्यंवनेगु?

20 परमेश्वरं छिमित स्यनातःगु खँ व साक्षीइ ध्यान ब्यु! इमिसं थ्व स्यनातःगु
खँ कथं न्वमवात धाःसा इमिके सुथसिया जः दइ मखु।

21 इपि तसकं कष्टय् लाना नयेपित्याकाः देशय् चाचाःहिलाजुइ। उबलय् इमित
तसकं नयेपित्याइ, इपि तसकं तंम्बइ अले च्वय् स्वयाः थः जुजु व थः परमेश्वरयात
सराः बी।

22 अनलि इमिसं पृथ्वीपाखे स्वइबलय् अन दुःख, खिउँगु व ग्यानपुसे च्वंगु
सिबय् मेगु छुं खनी मखु। अले इमित खिउँगुलिइ वांछवइगु जुइ।

9

लिपाया जुजु

1 अथेसां संकटय् लाःपिनिगु निति थ्व खिउँगु दयाच्चनी मखु, न्हापा ला वय्कलं
जबूलून व नप्ताली कुलतय् देशयात क्वह्यंकादिल, तर लिपा वय्कलं यर्दन खुसि
व समुद्र दथुइ लाःगु यहदीमखुपि च्वनाच्चंगु गालीलयात हनाबना याइ।☆

2 थ्व तसकं खिउँथाय् न्यासि जुइपि मनूतय्सं
छगू तःधंगु जः खनीतिनि।

तसकं खिउँगु देशय् च्वनाच्चांपिन्सं नं
थ्व तःधंगु जः स्वइतिनि।✧

3 छिं उपिं जातितय्त अप्वय्कादीगु दु,
अले छिं इमिगु आनन्दयात नं अप्वय्कादीगु दु,
अन्न मुंकीबलय् मनूत लय्ता थें
व लुतय् यानाहःगु माल इनाकाइबलय् लय्ता थें इपिं लय्ताःगु दु।

4 छायाःसा छिं इमिगु जुवा
व ब्वहलय् च्वंगु कथियात,
इमित अत्याचार याःपिनिगु तुतांयात त्वथुलादीगु दु।
अले इमित मिधानया सिपाइँतय्त बुकु थें
छिं थः प्रजायात अत्याचार याःपिन्त व क्वत्यलातःपिन्त बुकादीगु दु।

5 लडाइँलय् सिपाइँतय्सं छयःगु
फुक्क लाकां व हि क्यूगु वसःत मि छवय्का छवइगु जुइ।

6 छायाःसा झीगु निंति छम्ह मचा बगु दु।
झीगु निंति छम्ह काय् ब्यूगु दु।
वं हे झीत राज्य याइ।

वय्कःया नां
“तसकं अजू चाइपुसे च्वंम्ह सल्लाहकार,” “शक्ति दुम्ह परमेश्वर,”
“सदांयाम्ह अबु,” “शान्तिया राजकुमार” जुइ।

7 वय्कःया शासन न्ह्याबलें दयाच्चनी,
वय्कःया शान्तिया अन्त्य गुब्सं जुइ मखु।
दाऊद जुजुया लिपा वइम्ह जुजु वय्कः हे खः।
न्याय व धर्मया निंति धिसिलाक्क दना
थनिनिसें सदांया निंति राज्य यानादी।
दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया जोशं थ्व पूवनी।✧

इस्त्राएलीतय्त परमप्रभुया दण्ड

8 परमप्रभुं इस्त्राएल राज्ययात,
याकूबया सन्तानतय्त दण्ड बीगु आज्ञा यानादीगु दु।

9 इस्त्राएलया फुक्क मनूत

व सामरिया शहरय् च्वंपि फुक्कसिनं थ्व आज्ञा न्यनी।

आः ला इपिं घमण्डी

व मभिपिं खः, इमिसं धाइ,

10 “अप्पात कुतुं वंगु दु,

तर जिमिसं कियातःगु ल्वहँतं छँ दय्के।

यःमरिमायात पालाब्यगु दु

तर जिमिसं उकिया पलेसा देवदारु तये।”

11 तर परमप्रभुं इमिगु विरोधय् रसीनया शत्रुतय्त बल्लाकादीगु दु,

अले इमि शत्रुतय्त ग्वाकादीगु दु।

12 अरामीतय्सं पुर्बपाखें व पलिशतीतय्सं पच्छिमपाखें

म्हुतु चाय्काः इस्राएलयात घुतुकुगु दु।

अज्ज नं वय्कःया तं क्वलाःगु मदुनि,

अले वय्कःया ल्हाः ल्हनातःगु हे दनि।

13 तर मनूत इमित कय्कूम्ह मनूपाखे लिहां वःगु मदुनि,

न इमिसं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुयात माःगु दु।

14 उकिं परमप्रभुं इस्राएलं छ्यं व न्हिप्यं खजूरया कचा

व तिकथि छन्हुं हे ध्यनादी।

15 थकालिपिं व हनेबहःपिं मनूत छ्यं खः,

अले मखुगु खँ स्यनीपिं अगमवक्तात न्हिप्यं खः।

16 थुपिं मनूतय् नायःतय्सं इमित मखुगु लैय् यंकूगु दु

अले इमित इतिमिति कंका ब्यगु दु।

17 उकिं इमि ल्याय्म्हपिं मनूत खनाः परमप्रभु लय्तायामदी,

न वय्कलं इमि मां बौ मदुपिं व भाःत मदुपिन्त माया यानादी।

छाय्धाःसा फुक्क मनूत परमेश्वरयात मानय् मयाइपिं व दुष्ट खः।

सकसिगु म्हुतुं मभिंगु खँ पिहां वइ।

अज्ज नं वय्कःया तं क्वलाःगु मदुनि,

अले वय्कःया ल्हाः ल्हनातःगु हे दनि।

- 18 धातर्थे हे मि र्थे दुष्टता च्याइ,
 उकिं सिउँडी व कंयात भस्म याइ।
 उकिं गुंयागु झाःतयत च्याकी,
 अले उपि कुंत्याः जुयाः च्वय् पाखे चाचाःहिलाः थाहां वनी।
- 19 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया तमं
 देश भस्म जुइ।
 मनूत नं मियागु नितिं इन्धन जुइ।
 सुं मनुखं थः किजायात तकं त्वःती मखु।
- 20 जवपाखे इमिसं क्वाप्प नइ
 अयनं नयेपित्याःम्ह जुया हे च्वनी।
 इमिसं खवपाखे नइ, अयनं लुधनी मखु।
 सकसिनं थः मचातयगु ला नइ,
- 21 मनश्शें एफ्राइमयात व एफ्राइमं मनश्शेयात नइ,
 अले इपि निथिं यहूदाया विरोधय् जुइ।

अज्ज नं वय्कःया तं क्वलाःगु मदुनि,
 अले वय्कःया ल्हाः ल्हनातःगु हे दनि।

10

- 1 धिक्कार इमित, सुनां मभिंगु व्यवस्था दय्की,
 सुनां मेपिन्त क्वत्यलिगु नियम दय्की,
- 2 गरीबतयगु अधिकार लाकाकायेत
 व क्वत्यलातःपि जिमि प्रजातयगु खःकथं न्याय मयायेत
 अले भाःत सी धुंकूपि व मांबौ मदुपिनिगु
 सम्पत्ति लाकाकायेत इमिसं थथे याइगु खः।
- 3 सजौंयया दिं व तापाकं वइगु आपत विपत
 वइबलय् छिमिसं छु यायेगु?
- छिपि ग्वाहालिया नितिं गन वनेगु?
 छिमिगु धन-सम्पत्ति गन त्वःतावनेगु?
- 4 छिपि कैदीत जुयाः लुफि हानाः क्वःदइ
 वा सीपिनिगु दथुइ लानाच्वनी।

अज्ज नं वय्कःया तं क्वलाःगु मदुनि,
अले वय्कःया ल्हाः ल्हनातःगु हे दनि।

अश्शूरी जुजुयात परमप्रभुया तं

5 परमप्रभुं धयादिल, “अश्शूरीतयत् धिक्कार,
सुयागु ल्हातय् जिगु तंया कथि, तंया तुतां दु!☆

6 जितः तंम्वय्किपि परमेश्वरयात मानय् याइ मखुपिनिगु देशय् हमला यायेत
जिं अश्शूरीतयत् छवयाहयागु दु।

लँय् च्वंगु धूयात तुति न्हुतुन्ह थें मनूतयत् न्हुतुन्हयेत
व लूतय् यानाकायेत जि अश्शूरीतयत् छवयाहयागु दु।”

7 तर थ्व वयागु इच्छा मखु
अले वयागु मनय् थज्याःगु बिचाः नं मदु।

अयनं वयागु बिचाः यक्व जातित
नाश यायेगु खः।

8 अश्शूरया जुजुं धाल, “छु जिमि सेनापतित फुक्क जुजु मखु ला?

9 छु कलनो, कर्कमीश थें मच्चं ला?

छु हमात अर्पाद थें
व सामरिया दमस्कस थें मच्चं ला?

10 गथे जिगु ल्हातं मूर्ति पुजा याइगु राज्यत त्याकल,
गुगु थासय् कतां कियाः दय्कातःगु मूर्तित यरूशलेम व सामरियाय् स्वयाः
अप्वः दु।

11 छु जिं सामरियाय् व अन च्वंगु मूर्तितयत् यानागु व्यवहार थें यरूशलेम
व अन च्वंगु मूर्तितयत् मयायेगु ला?”

12 परमप्रभुं सियोन पर्वत व यरूशलेमया विरोधय् थःगु फुक्क ज्या यानादी धुंकाः
वय्कलं धयादी, “जिं अश्शूरया जुजुया नुगःया तःधंसू व घमण्डी मिखाया निंति
सर्जाय् बी।

13 छायाधाःसा वं धाइ,
“जिगु ल्हाःया बलं व जिगु हे बुद्धिया कारणं थ्व यानागु खः,
छायाधाःसा जिके दुग्यां दु।

जिं देश देशया सिमानात मदय्का छवयागु दु

☆ 10:5 १०:५-३४ यशै १४:२४-२७; नहे १:१-३:१९; सप २:१३-१५

अले इमिगु धुकूत लुतय् याना हयागु दु।

जि छम्ह तसकं बल्लाःम्ह मनुखं थें इमि जुजुयात क्वत्यलागु दु।

14 सुं छम्हय्सिनं चखुंया स्वैय् ल्हाः तः थें

जिगु ल्हाः नं यक्व सम्पत्ति दुगु फुक्क देशय् थ्यंगु दु।

त्वःताथक्कु खैय् सुं मनुखं मुंका यंकु थें

जिं फुक्क देशयात मुंकागु दु।

अयनं अन सुनानं पपू मसंकू

अले चूँ-चूँ चीँ-चीँ हाला हःगु नं मदु।’ ”

15 छु पां वयात छ्यलीम्ह मनू स्वयाः थःत तःधं याये फइ ला?

छु कःतिं थःत छ्यलीम्ह स्वयाः थःत तःधं याये फइ ला?

धायकी तुतां छ्यलीम्हय्सित तुतांम्ह हे छ्यःगु थें

अथवा गुगु सिं मखु उकियात सिंयागु मुगःचां ल्हंगु थें।

16 अथे जुयाः प्रभु, परमप्रभु दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं

वया तसकं बल्लाःपि सिपाईतय् दथुइ नाश यायेत ल्वय् छवयाहयादी,

अले वयागु गौरवयात

तसकं च्याःगु मिं छवय्कादी।

17 इस्राएलया जः,

पवित्र परमेश्वरया तच्चकं च्याःगु मिं खः।

अले छन्हुं हे इमिगु कंमा व झाःतय्त

वय्कःया तच्चकं च्याःगु मिं भस्म यानाबी।

18 जंगलयागु गौरव परमप्रभुं भस्म यानादी,

अले इमिगु बांलाक अन्न सइगु बुँत दक्व भस्म यानादी,

गथे तच्चःगु ल्वचं म्हंमफया च्वंम्ह मनूयात स्याइ।

19 इमिगु जंगलय् ल्यं दुगु सिमात कम जक जुइ

अथे जुयाः इपिं ला मचातय्सं नं ल्याः खानाः च्वये फइ।

कम मनूत जक परमप्रभुयाथाय् लिहां वइ

20 उखुन्हुं इस्राएलया बचय्जूपि,

याक्बया परिवारया म्वानाच्च्वपिन्सं

थःत हमला याःपिन्के गुबले नं भलसा तइ मखु।

परमप्रभु इस्राएलया पवित्र परमेश्वरयात धाःसा
धात्थें हे भलसा याइ।

21 इस्राएलया कम मनूत जक

दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरयाथाय् लिहां वइ।

22 हे इस्राएल, छिमि सन्तान समुद्रय् च्वंगु फि थें यक्व दुसां

ल्यंदुपिं जक लिहां वइ।

परमप्रभुं थः मनूतय्त

नाश यायेगु पक्का क्वःछिनादीगु पायछि जू।

23 छाय्धाःसा प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं

याकनं हे फुक्क देशया न्याय यानादी।✧

अश्शूरीतय्त परमप्रभुया दण्ड

24 अथे जुयाः दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी –

“हे सियोनय् च्वनीपिं जिमि प्रजा,

अश्शूरीत खनाः ग्याये मते।

यक्व न्हापा मिश्रीतय्सं थें छिमित कथिं दायाः

तसकं दुःखकष्ट ब्यूसां छिपिं ग्याये मते।

25 आः छुं ई लिपा हे जिं छिमिगु विरोधय् पिकयागु तं क्वलाइ।

अले जिं छिमिगु नाशया नितिं पिकयागु तं अश्शूरीतपाखे वनी।”

26 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं

ओरेबया तग्वःगु ल्वहं लिक्क मिघानीतय्त कय्काः क्वदय्क्कू थें
वय्कलं इमित कोरी दाइतिनि।

अले वय्कलं मिश्र देशय् थें थःगु कथि समुद्र च्वय् ल्हनादी।

27 उखुन्हु इमिगु कु छिमिगु ब्वहलय्

व इमिगु ककुसिं छिमिगु गःपतं चीकाछवइ

वय्कलं दासत्वया जुवा त्वःथुलादी

अले थुकियात छिमिगु ब्वहलं चीकादी।

शत्रुतय्सं हमला याःगु

28 स्व, अश्शूरीत अय्यात शहर दुने दुहां वन।

- इपि मिग्रोनपाखें जुयाः वनी।
 मिकमाशय् इमिसं थःगु सामानत तइ।
- 29 इपि घाटी जुयाः वन,
 अले थथे धाइ, “झीपिं गेबाय् बाय् च्वने।”
 रामाय् च्वंपिं थुरथुर खाइ।
 अले शाऊलया शहर गिबाय् च्वंपिं फुक्क मनूत थथःगु छैय् बिस्सुं वनी।
- 30 हे गल्लीमयापिं मनूत, तःसलं हा!
 हे लैशा, ध्यान बिया न्यौ!
 नुगः मछिंम्ह अनातोत!
- 31 मदमेना बिस्सुं वंगु दु,
 गबीमया मनूत सुपीगु दु।
- 32 थौं हे इपिं नोबय् दिपाः कयाच्चन।
 सियोन पर्वतय्,
 यस्शलेमया डाँडाय् मुक्का क्यनी।
- 33 अयत्नं स्व! प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं
 तःमागु सिमायागु कचात न्हायादी।
 अनयागु तम्मागु सिमायात
 क्वथला चीमा यानादी।
- 34 वय्कलं जंगलयागु सिमायात पां पालादी
 अले बल्लाःम्हय्सिगु न्ह्यःने लेबनान क्वदली।

11

यिशैपाखें पिहां वःगु कचा

- 1 यिशैया* परिवारया थुथां छपु चुलि हइ,
 अले उकिया हां पिहां वःगु न्हगु कचां फल सय्की।☆
- 2 परमप्रभुया आत्मा वयाके वइ –
 बुद्धि व दुग्यांया आत्मा,
 सल्लाह व शक्तिया आत्मा,

* 11:1 ११:१यिशै व जुजु दाऊदया बौ खः, थन व दाऊद वंशया प्रतिनिधि खः
 २२:५; ३३:५; जक ३:८; ६:१२; प्रका ५:५; २२:१६

☆ 11:1 ११:१ यर

ज्ञान व परमप्रभुया भयया आत्मा।

3 अले परमप्रभुया भयलय् हे वय्क्: तसकं लयत्तायाच्चनी।

वय्क्लं मिखां खनेवं हे न्याय यानादी मखु,

न्हाय्पनं तायेवं हे जक क्व:छिनादी मखु।

4 अय्नं वं मगा:मचा:पिनिगु न्याय धार्मिकतां यानादी,
अले पृथ्वी च्वंपि गरीबतय्गु न्याय निसाफ यानादी।

थ:गु वचनया शक्तिं पृथ्वीयात दायादी।

अले थ:गु म्हुतुया सासलं दुष्टतय्त् नाश यानादी।☆

5 वय्क्:या जँनी धार्मिकतायागु जुइ,

अले वय्क्:या जँय् च्वंगु जँनी विश्वासयागु जुइ।☆

6 गुँखिचा धा:सा चीधिक:म्ह भ्या:चानापं च्वनी

अले चितुवा दुगुचानापं घनी।

साचा, सिंह व दच्छि दुम्ह पशु छथाय् हे च्वनी।

अले छम्ह चीधिक:म्ह मचां इपि सकसित न्ह्यलुवा: जुया: यंकी।☆

7 सा व भाल् छथाय् हे जइगु जुइ

अले इमि मचात छथाय् हे मुना: ग्वार्तुलाच्चन।

अले सिंहनं द्रहंतय्सं थें सु नइ।

8 दुस्त्वम्ह मचा गोमन सर्पया प्वा: लिक्क म्हिताच्चनी,

अले नकतिनि दुस् वा:म्ह मचां तसकं बिख दुम्ह सर्पया प्वालय् थ:गु ल्हा:
दुछवइ।

9 इमिसं जिगु फुक्क पवित्र पर्वतय् छुं नं स्यंके फइ मखु,

अले छुं मभिगु खँ नं अन दइ मखु,

छाय्धा:सा समुद्र लखं जा: थें

पृथ्वी परमप्रभुया ज्ञानं जाइ।☆

ज्वनायंकूपिन्त हाकनं लित हइतिनि

10 अले उखुन्हु मनूतयगु निति यिशैया हाया सन्तान छम्ह झण्डा थें दनी। जाति जातित फक्क वय्कःयाथाय् मूवइ, अले वय्कः छम्ह महिमां जाःगु आराम कायेगु थाय् जुइ।☆

11 उखुन्हु परमप्रभुं अश्शूर, क्वय् व च्वय् मिश्र, कूश, एलाम, बेबिलोनिया, हमात व समुद्रया टापुतपाखें थः प्रजाया ल्यंदुपिन्त त्वःतकेत निक्वः खुसि थःगु ल्हाः हाकनं ल्हनादी।

12 वय्कलं जाति-जातितयगु निति छगू चिंया झण्डा धस्वाकादी
अले त्वःतकाहःपि इस्राएलया मनूत
व छ्यालब्याल जुयाच्चपिं यहदाया मनूतयत्
पृथ्वीया कूकुलामं मुंकाः छथाय् हयादी।

13 एफ्राइमया दाहा मदयावनी
अले यहदाया शत्रुत नाश जुयावनी।

एफ्राइमं यहदालिसें दाहा याइ मखु,
अले यहदा एफ्राइमया शत्रु जुइ मखु।

14 इपि पच्छिमपाखे पलिशत देशया पहाडय स्वात क्वहांवनि।
इपि मिलय् जुयाः पुर्बया मनूतयत् लुतय् याइ।
इमिसं एदोम व मोआबय् ल्हाः तइ
अले अम्मोनीत इमिगु अधीनय् वइ।

15 मिश्र देशया समुद्रया गाःयात परमप्रभुं गंकाबी,
वय्कलं यफ्रेटिस खुसिइ क्वाःगु फय्नापं थःगु ल्हाः संकादी,
अले उकियात चिचीधंगु न्हयगू खुसिइ ब्वथलादी।
अले अनं न्ह्याम्ह मनूत नं न्यासि वनाः पुलावने फइ।☆

16 मिश्र देशं पितहःबलय् इस्राएलया पुर्खातयगु निति जू थें
अश्शूरीतपाखें बचय्जूपिं
इस्राएलया सन्तानतयगु निति नं वयेत
थ्व छपु मू लँ जुइ।

12

सुभाय्या भजन

1 व दिखुन्हु छिमिसं थथे धाइ,

- “हे परमप्रभु, जिं छिगु प्रशंसा याये!
 छि जिनापं तंचायादीगु दु,
 अयनं आ: छिगु तं क्वलाय् धुंकूगु दु
 अले छिं जित: सान्त्वना बियादीगु दु।
 2 परमेश्वर धात्थे जित: उद्धार याइम्ह ख:,
 जिं वय्क:यात विश्वास याये अले जि छति नं ग्याये मखु।
 परमप्रभु जिगु शक्ति व भजन ख:,
 वय्क: हे जिगु निति छुत्कारा बीम्ह जुयादीगु दु।”☆
 3 बुंगा:चाया लखं लसता ह: थे
 अथे हे थ्व मुक्तिं याना: छिपिं लयताइ।
 4 व दिखुन्हु छिमिसं थथे म्ये हाली,
 “परमप्रभुयात सुभाय् ब्यु! अले वय्क:या नां घोषणा या।
 वय्कलं यानादीगु ज्या फुक्क जातितय्त न्यंकि,
 वय्क: गुलि त:धंम्ह ख: धका: फुक्कसित धयाब्यु!
 5 परमप्रभुं यानादीगु अजू चायापुगु ज्याया निति वय्क:या भजन हा:।
 पृथ्वीइ च्वंपिं सकसिनं थ्व खँ न्यनेमा!
 6 सियोनय् च्वंपिं सकसिनं त:सलं म्ये हालेमा!
 इस्राएलया पवित्र परमेश्वर त:धंम्ह ख:,
 अले वय्क: थ: मनूतय् दथुइ च्वनादी।”

13

बेबिलोनया विरोधय् अगमवाणी

- 1 आमोजया काय् यशैयां बेबिलोनया बारे दर्शनय् खंगु अगमवाणी थ्व हे ख:☆—
 2 खालिगु डाँडाय् छगू चिंया ध्वॉय् धस्वाकि!
 तत:सलं सिपाईतय्त स: ब्यु।
 अले इमित हमला यायेत,
 भारदारतय् मू ध्वाखां घमण्डी शहरय् दुहां वनेत ल्हा:भाय् या।
 3 थ्व ज्या यायेत जिं थुपिं पवित्र मनूतय्त ल्ययागु दु।
 जिगु तं प्वंकेत जिं इमित स:तागु दु।

☆ 12:2 १२:२ प्रस १५:२; भज ११८:१४

☆ 13:1 १३:१-१४:२३ यशै ४७:१-१५; यर ५०:१-५१:६४

इपि जिं त्याःगुलि लयताइ।

4 न्यँ, पर्वतय् तःसलं हाला हःगु सः,
हल हल मनूतय्गु सः

अले जाति जाति व राज्य राज्यत मुनाः
हाला हःगु थें च्वं।

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं
लडाईया निति सिपाईत मुंकूगु दु।

5 इपि पृथ्वीया दक्वसिबय् लिपांगु देशं वयाच्चंगु दु,
थःगु क्रोधं देय् छगुलियात नाश यायेत परमप्रभु झायाच्चंगु दु।

6 ततःसलं हालाः ख्व! परमप्रभुया दि लिक्क हे वःगु दु।
व दिनय् दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं नाश यानादी।*

7 अथे जुयाः फुक्क ल्हाःत बमलाना वनी,
फुक्क मनूतय्गु नुगः भारा-भारा मिनाः तसकं ग्याइ।

8 मिसातय्त मचाबू ब्यथा जू थें इमित कष्ट व भय जुइ।
ग्यानाः इपि छम्हयसिनं मेम्हयसित छक्क जुया स्वइ
अले इमिगु ख्वाः मि च्याःथें ह्याउँसे च्वनी।

9 स्व, परमप्रभुया दि – देशयात झिजांमिजां यायेत,
अन दुपि पापीतय्त नाश यायेत,
वय्कःया क्रोध व मि थें च्याःगु तंनापं,
दया मदुगु दि वयाच्चंगु दु।

10 च्वय् आकाशय् च्वंगु नगुतय्सं,
अले नक्षत्र मण्डलतय्सं जः बीगु त्वःती।
त्वयाच्चंगु सूर्य नं खिउँसे च्वनी,
अले तिमिलां जः बी मखु।*

11 परमप्रभुं धयादी, “जिं संसारय् विपत्ति हये,
अले फुक्क मभिपि मनूतय्त सजाँय बी।

☆ 13:6 १३:६ योए १:१५ ☆ 13:10 १३:१० इज ३२:७; मती २४:२९; मर्क १३:२४-२५; लूक २१:२५;
प्रका ६:१२-१३

तःधंछुया जूपिनिगु तःधंसू जिं मदय्काछवये।

दया मदुपिनिगु घमण्डयात क्वमिलु यानाबी।

12 जिं मनूतयत् तच्चकं भिगु लुँ स्वयाः लुइके थाकुकाबी।

अले ओपीरया लुँ स्वयाः नं यक्व थिकेगु यानाबी।

13 अथे जुयाः जिगु तमं व दिखुन्हु आकाशयात थरथर खाकाबी।

अले जि दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया क्रोधं पृथ्वी सनी।”

14 इपिं लिना हःम्ह चल्ला थें

अले जवाः मदुपिं फैत थें,

फुक्क मनूत थः मनूतय्थाय् लिहांवनी

अले फुक्क मनूत थथःगु हे थासय् बिस्सुं वनी।

15 नापलाक्व फुक्क मनूतयत् भालां सुयाः स्याइगु जुइ

अले ज्वंपिं फुक्कसित तरवारं पाला स्याइगु जुइ।

16 इमिगु हे न्ह्यःने इमि मस्तयत् छववानाः स्याइगु जुइ,

इमिगु छें लुतय् याइ

अले इमि मिसातयत् बलात्कार याइ।

17 स्व, परमप्रभुं धयादी,

जिं मादीतयत् बेबिलोनय् हमला यायेत थने।

इमिसं वहःयात वास्ता याइ मखु

अले लुँया लोभ याइ मखु।

18 इमिसं धनु वाणं कय्काः ल्याय्म्हपिं मनूतयत् स्यानाबी।

इमि दुरु त्वंपिं मचातयत् माया यानाः नुगः मछिंकी मखु

न मस्तयत् हे दया माया याइ।

19 बेबिलोन छगू तसकं बांलाःगु राज्य खः।

अन च्वंपिं मनूतय्सं उकी हे गर्व याइ।

तर परमेश्वरं सदोम व गमोरायात थें उकियात नाश यानादी।☆

20 अन हाकनं सुं बाय् च्वने फइ मखु।

सुं चाचाःहिला जुइपिं मनूतय्सं अन पाल ग्वइ मखु।

सुं जवालं अन पशु ज्वये यंकी मखु।

- 21 तर अन मरूभूमिइ चवनीपि पशुत आराम कायेगु याइ।
 इमिगु छँत ध्वंचातयसं जाइ।
 अन न्हिकाइंगःतयसं स्वँ दयकी।
 गुँ च्वलय्चात अन तितिन्हुया म्हितिगु थाये जुइ।☆
- 22 अनयागु किल्ला व दरबारय्
 ध्वंचातयसं व फ्याकाधौतयसं थ्वय्कः हाःगु सः ताये दइ।
 बेबिलोनया ई लिक्क वःगु दु,
 वयागु ई आः अप्वः मन्त।

14

ज्वनायंकूपि लिहां वःगु

- 1 परमप्रभुं याकूबया घरानायात दया यानादी,
 वयकलं इस्राएलयात हाकनं छकः थः मनूकथं ल्ययाः
 इमिगु थःगु हे देशय् पलिस्था यानादी,
 अन पिने वःपि मनूत इपिनापं मिलय् जू वइ
 अले याकूबया घरानानापं मिलय् जुयाच्चवनी।
- 2 यक्व जातितयसं इस्राएलया घराना
 परमप्रभुं इमित बियादीगु देशय् लिहां वयेत ग्वाहालि याइ।
 अले पिने वःपि मनूत इमिगु निति च्यः जुयाः सेवा याइ।
 इस्राएलीतय्त ज्वनायंकूपिन्त इमिसं ज्वनाः कुनी।
 इस्राएलीतय्त मभिं यानाः क्वत्यलातःपिन्त इमिसं हे शासन याइ।

बेबिलोनया जुजु सीगु

- 3 परमप्रभुं छिमिगु दुःखकष्ट व छिमिसं यानावःगु थाकुगु थाकुगु ज्यापाखें
 छिमित छुत्कारा बियादीबलय्
- 4 छिमिसं बेबिलोनया जुजुयात थथे धकाः गिजय् याइ—
 स्व, अत्याचार यानाः सकसित क्वत्यलातःम्ह जुजुया अन्त जुल!
 वयागु तंया नाश गुकथं ज्वल!
- 5 परमप्रभुं दुष्टतयगु तुतां
 व मभिकथं शासन याइपिनिगु राजदण्ड नं त्वथुलादीगु दु।

- 6 गुर्कि न्ह्याबलें मनुतयत तमं दाया हे चवनीगु खः
अले सह याये मफय्क जाति जातितय्त क्वत्यलाः दुःखकष्ट बीगु खः।
- 7 आः धाःसा फुक्क पृथ्वीइ शान्ति व आराम जूगु दु।
अले फुक्कसिनं लय्तायाः म्ये हालेत्यंगु दु।
- 8 थर्सिया सिमात व लेबनानया देवदारुया सिमातय्सं
जुजुया अन्त जूगुलि लय्तायाः थथे धाइ,
“छन्त पाला क्वःथबलय् निसें
जिमित पालेत सुं सिमा पालीम्ह वःगु मदु।”

- 9 छ वयेत्यंगु खनाः छन्त नापलायेत चिहान* नं हथाय् चायाच्वंगु दु।
वं सिनावनेधुकूपि आत्मायात छन्त लसकुस यायेत थनी।
उपि आत्मां सारा संसारय् च्वंपि फुक्क नायःतय्त
व देशया फुक्क जुजुपिन्त थःगु सिंहासनं थनीगु याइ।
- 10 इपि फुक्कसिनं छन्त लिसः बियाः थथे धाइ,
“छ नं जिपिं थें बमलाये धुकल।
छ नं जिपिं थें हे जुइ धुकल।”
- 11 वीणा थानाः छन्त हनाबना यायेमाःगु खः
तर छ थन मृत्यु लोकय् वये धुकूगु दु।
त्वँ छंगु लासा व
की छंगु फायेगु फांगा जूगु दु।

- 12 अय् सुथय्या नगु, लुजःया काय,
छ स्वर्ग कुतुं वःगु खः!
फुक्क जाति जातितय्त नाश यानातःम्ह
आः ला बैय् कुतुं वने!✧

- 13 छ थःम्हं थःत थथे धाःगु खः,
“जि स्वर्गय् थाहां वने।
परमेश्वरया नगुत स्वयाः जिं च्वय् थःगु सिंहासन पलिस्था याये।
उत्तरया पर्वत स्वयाः च्वय् च्वकाय् सभाया पर्वतय् जिं शासन याये।✧

* 14:9 १४:९ चिहान हिब्रू भाषां थुक्रियात पाताल धका धाइ अथे हे ११ व १५ पदय् नं थ्व दु। ✧ 14:12
१४:१२ प्रका ८:१०; १:१ ✧ 14:13 १४:१३-१५ मत्ती ११:२३; लूक १०:१५

- 14 अले सुपाँय् स्वयाः च्वय् थाहां वने
अले थः दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वर ति हे जिं थःम्हं थःत दय्के।”
- 15 तर छ चिहानय्,
पातालया दक्वसिबय् क्वय् थ्यंक हे कुतुं वंगु दु।
- 16 सीपिन्सं छन्त क्वथीक स्वयाच्चनी
अले छंके थथे धकाः न्यनी,
“छु पृथ्वीयात संकीम्ह
अले राज्य राज्ययात ख्याच्चः बीम्ह थ्व हे मखु ला?
- 17 संसारयात मस्भूमि दय्काब्यूम्ह व
अन दुगु शहरतयत् नाश याःम्ह थ्व हे मखु ला?
छु ज्वनायांकिपिन्त छँ वने मब्यूम्ह मनू नं थ्व हे मखु ला?”
- 18 जाति जातिया फुक्क जुजुपि
थथःगु हे गौरवं चिहानय् दुहांवनाच्चन।
- 19 तर छन्त सीगालय् ज्यालगय् मज्जु सिमा कचायात थें वांछवइ।
छ तरवारं सुया तःपिनापं,
तम्वःगु ल्वहंनापं गालय् कुतुं वनाः सीपिन्सं भुनातःगु दु।
छ तुतिं न्हुयाः पालि तलय् लाःम्ह सीम्ह थें जूगु दु।
- 20 सीम्ह ल्हाकेगु इलय् छ इपिंनापं मिलय् जुइ मखु,
छाय्धाःसा छं थःगु देशयात नाश याःगु दु,
अले छं थः हे मनूतयत् नं नाश याःगु दु।
- दुष्टया सन्तानतय्गु नां गुबलें काइगु जुइ मखु।
- 21 इमि पुर्खातय्गु पापया नितिं
वया काय्पिन्त स्यायेगु नितिं थाय् दय्कि।
देशय् अधिकार यायेत इपिं मदनेमा
अले पृथ्वी इमिगु शहरं मजायेमा।
- 22 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी,
“जिं बेबिलोनीतयत् हमला याये

अले बेबिलोनय् बचय्जूपिं

इमि मचाखाचात व इमिगु नां हे ल्यं मदय्काछवये।

23 अले जिं बेबिलोनयात न्हिकांझंगः च्वनीगु थाय् व

ध्याचःया ध्याचः दुगु थाय् यानाबी।

जिं तुफि बँ पुयाः सुचूकु थें यायेत इमिगु सामान फुक्क नाश यानाबी।”

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी।

अश्शरीतय् विरोधय् अगमवाणी

24 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयाः पाफयाः धयादीगु दु,

“धात्थें, छु जिं योजना दय्कागु दु

व जिं पक्का हे पूव्के।

जिं छु याये धकाः बिचाः यानागु दु व याना हे त्वःते।☆

25 जिं अश्शरीतय् जिगु हे देशय् नाश याये,

जिं इमित जिगु पर्वतय् पालि न्हुतुन्हुयातये,

अश्शरीतय्गु जुवां व इमिसं क्वबिया च्वंगु ब्वःझं

जिमि प्रजायात मुक्त याये।”

26 थ्व संसारया नितिं थ्व जिगु योजना खः

अले जाति जातितय् सजाँय बीत जिं थःगु ल्हाः ल्हनागु दु।

27 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे यायेगु पक्का यानादीगु दु।

सजाँय बीत वय्कलं थःगु ल्हाः ल्हनादीगु दु अले वय्कःयात सुनां पने फइ मखु।

पलिश्तीतय्गु विरोधय् अगमवाणी

28 आहाज जुजु सीगु दैय्† थ्व अगमवाणी वल —☆

29 हे फुक्क पलिश्तीत,

छिमित दाइगु कथि त्वधूल धकाः लय्ताये मते,

छाय्धाःसा छम्ह सर्प सी सा

वया थासय् मेम्ह बिष दुम्ह सर्प वइ।

☆ 14:24 १४:२४-२७ यशै १०:५-३४; नहे १:१-३:१९; सप २:१३-१५ † 14:28 १४:२८ आहाज व ७१५
बि.सी.लय् सीगु खः ☆ 14:28 १४:२८ २ राज १६:२०; २ इति २८:२७

वया खेंचं अप्वः बिष दुम्ह सर्प पिहां वइ।☆

30 गरीब स्वयाः गरीबपिन्त ज्वयेत ख्यः दइ,
मगाःमचाःपिं दुक्क जुयाः आराम कायेखनी।
तर जिं छिमि वंशयात नये मखंकाः नाश यानाबी।
छिमि सुयातं नं उकिं म्वाका तइ मखु।

31 हे शहरया मू ध्वाखात तःसलं ख्व!
छिपि सकलें पलिशतीतयसं भय का!
उत्तरपाखें कुंया सुपाँय् वयाच्चंगु दु,
वया सिपाईतय् इवल्य् छम्ह नं ग्याइ मखु।

32 अले पलिशतीपाखें बुखें ज्वनाः वइपिं मनूतय्त
झीसं छु लिसः बियेगु?
“परमप्रभुं सियोनयात पलिस्था यानादिल,
अले दुःखकष्टय् लानाच्चंपिं वय्कःया प्रजात अन शरण कायेखनी।”

15

मोआबया विरोधय् अगमवाणी

1 मोआबया बारे अगमवाणी—
छगू हे चान्हय् मोआबया आर शहरयात
बरबाद व नाश यानाबिल।
छगू हे चान्हय् मोआबया कीर शहर
बरबाद व नाश जुल।☆
2 दीबोन ख्वयेत देगल्य्
अले अन च्वंगु पुजा यायेगु थासय् थाहां वन।
नेबो व मेदबाया निंति मोआब ह्वाँय् ह्वाँय् ख्वल।
फुक्क सँ खाःगु दु, अले फुक्क दाही खाःगु दु।
3 इपि भांग्रा फिनाः लँय् लँय् च्वनी।
इपि छँया कःसि व चुकय् ख्वख्वं दुखं च्वनी।
4 हेश्बोन व एला तःसलं ख्वइ।

☆ 14:29 १४:२९-३१ यर ४७:१-७; इज २५:१५-१७; योए ३:४-८; आमो १:६-८; सप २:४-७; जक ९:५-७

☆ 15:1 १५:१-१६:१४ यशै २५:१०-१२; यर ४८:१-४७; इज २५:८-११; आमो २:१-३; सप २:८-११

इपि ख्वःगु सः यहसा तक हे ताये दु।
 अथे जुयाः मोआबया ल्वाभः ज्वनातःपि मनूत
 तःसलं हालाः ख्वइ अले इमिगु नुगः भाराभारा मिनाः ग्याइ।

5 जिगु नुगः मोआबया नितिं ख्वइ।
 अन च्वंपि बिस्युं वनाः सोअर तक
 अले एलत-शलीशियाय् तक थ्यंकः वन।
 गुलि ख्वख्वं लूहीतपाखे थाहां वनीगु लँय् वन।
 होरनैमया लँय् इमिसं थःपिनिगु नाश जूगुया नितिं बिलाप यात।

6 निग्रीमया लः सुनावन,
 अन लिक्क च्वंगु घाँय्त
 सुकूचिना वन,

छुं नं वाउँगु धयागु हे मन्त।

7 अथे जुयाः इमिसं थःम्ह मुंकातःगु धन-सम्पत्ति
 लहरे पिपलया झाः दुथाय् न्हसिकापया उखेपाखे यंकी।

8 इमिगु दुःखया थ्वःसः मोआबया सिमानाय् तक हे थ्यंगु दु,
 इमिगु ख्वःसः सोर एलैम तक
 व इमिगु बिलाप बेअर-एलीम तक हे थ्यंगु दु।

9 दीबोनया लः हिं जाःगु दु,
 तर जिं दीबोनय् अझ अप्वः कष्ट हयाबी।
 मोआब बिस्युं वंपि व देशय् ल्यनाच्चंपि मनूतयगु विरोधय्
 जिं छम्ह सिंह छवयाहये।

16

मोआबयात तसकं दुःख जूगु

1 सेलां मरूभूमिया उखेपाखे
 यस्शलेमया पर्वतया
 देशया शासकया नितिं कोसेलिकथं
 भ्याःचात छव।

2 स्वाँपाखे लिना छवया
 थुखे उखे ब्वयाजुयाच्चंपि झंगःत थें

मोआबया शहर शहरयापि मिसात अर्नोन खुसि सिथय्
थुखे उखे जुयाः पियाच्चंगु दु।

3 इमिसं यहूदाया मनूतयत धाल,
“जिमिसं छु यायेगु? सल्लाह बियादिसँ!
न्हिनय् तसकं तान्वयाच्चंबलय् सिचुकेत
सिमां किचः ब्यु थें जिमित रक्षा यानादिसँ।
जिपिं शरण काःवइपिं खः।
जिपिं सुपिलेत थाय् बियादिसँ।
अले जिमित सुनां नं लुइके मफयेमा।

4 मोआबं पितिनाहःपि छिकपिनापं हे च्वनेमा।
इमित नाश याइपिनिपाखें बचय् यानादिसँ।”

क्वत्यला तइपिं व नाश याइपिनिगु अन्त जुइ
अले क्वत्यलीपि व नाश याइपि देशं तनावनी।
5 परमेश्वरं दाऊदया सन्तानपाखें छम्ह जुजु पलिस्था यानादी।
अले वं दया मायां व विश्वास यायेबहः कथं शासन याइ।
वं न्यायया रक्षा अले धार्मिकताया ज्या जुक्व हथासं याइ।

6 मोआबया घमण्डया बारे जिमिसं न्यनागु दु,
इपि गुलि तःधंसू व फुइँ यायेमाःपि
खः धकाः नं जिमिसं स्यू
तर इमिगु व फुक्क फुइँ व्यर्थ खः।
7 अथे जुयाः मोआबीत थःपिनिगु दुःखकष्टया कारणं ख्वयेमाली।
इपि सकलें मोआबया निति विलाप याइ
अले कीर-होशेतया किसमिसया ज्वौय्या निति छिमिसं ख्वख्वं बिलाप या।
8 हेश्बोनया बुँ व सिब्माया दाखमा नं सकूचिन।
जाति जातिया शासकतय्सं इमिगु बांबांलाःगु फुक्क दाखया कचात तुति
न्हुतुन्हुल।

छुं ई न्हापा अनया दाखमात याजेर तक थ्यंगु खः
अले मरुभूमि थ्यंक हे न्यनावंगु खः।

उकिया मुखू न्यनावनाः

- मृत सागर पुलाः उखे थ्यंकः हे वन।
 9 अथे जुयाः जि सिब्माया दाखमाया नितिं
 याजेर ख्व थे ख्वये।
 हे हेश्बोन, हे एलाले,
 जिगु ख्वबिं छन्त प्याकाबी।
 छंगु पाकय् जुगु फलत
 व बालीया लसताया सः मवये धुंकल।
 10 आः प्याःगु बुँया नितिं लय्ताय् माःगु मदु।
 दाखक्यबय् सुं हा सः दइ मखु,
 अले म्ये नं हालाः हइ मखु,
 अले दाखया गालय् दाख नं तिसी मखु।
 छायाःसा जिं इमिगु लसताया सः दिकाबियागु दु।
 11 अथे जुयाः जिगु नुगः मोआबया नितिं
 अले जिगु मन कीर-हरेशेतया नितिं बिनाया सः थे ख्वख्वं दुखं च्वनी।
 12 मोआबया मनूत प्रार्थना यायेत
 च्वय् पुजा यायेगुथाय् वनाः
 ज्यालगय् मजुगु प्रार्थना यायां इपिं थाकय् जुइ
 तर उकिं इमित छुं भिं जुइ मखु।
 13 मोआबया नितिं परमप्रभुं न्हापा हे धयादीगु वचन थ्व हे खः।
 14 तर आः परमप्रभुं धयादी, “छुं ईया नितिं जक हयातःम्ह च्यलं ल्याःखा थे,
 थनिं स्वदँ लिपा मोआबया गौरव व वया मनूतय्त क्वह्वांकीगु जुइ। इपिं मध्ये कम
 जक मनूत बचय् जुइ अय् नं इपिं बल्लाइ नं मखु।”

17

- दमस्कसया विरोधय् अगमवाणी
 1 दमस्कसया विरोधय् अगमवाणी,
 “स्व, दमस्कस शहर दइ मखुत।
 व दुना वनाः तःजाःगु द्रँ जक जुइतिनि।☆
 2 अरोएरया शहरत न्ह्याबलेया नितिं झिजामिजां दंगु जुइतिनि।
 उपिं फै-च्वलय् ज्वयेगु थाय् जुइतिनि

☆ 17:1 १७:१-३ यर ४९:२३-२७; आमो १:३-५; जक ९:१

अले अन इमित ख्याइपिं सुं नं दइ मखु।”

3 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,
इस्त्राएलया घेरय् यानातःगु शहरत नाश जुइ
अले दमस्कसया शाही शक्ति मदयावनी।
अले बचय् जुयाः ल्यंदनीपिं अरामीत नं
इस्त्राएलीतय्गु गौरव थें लाजय् लाइ।

4 “व दि इस्त्राएलया गौरव तनावनी
अले वयागु म्हायागु दाः कम जुयावनी।

5 बाली लयाः मुंके धुंकूगु बुँ थें इस्त्राएलीत जुइ,
रपाईमया ब्यासिया तछ्वगुँई मुने धुंकूगु बुँ थें इस्त्राएलीत जुइ।

6 अयनं जैतूनया फल हाय्के धुंकाः उकिया सिमाया निगः वा स्वंगः फल च्वय्यागु
कचालय् व
प्यंगः वा न्यागः फल क्वय्यागु कचालय् जक ल्यं थें
इस्त्राएल नांगा जूगु जैतूनया सिमा थें जुइ,
अले थनच्च्वपिं छुं मनूत जक ल्यनाच्च्वनी,”
परमप्रभु, इस्त्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी।

7 व दि वइबलय् मनूत ग्वाहालिया निति थः सृष्टिकर्ता
इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरपाखे लिहां वइ।

8 इमिसं थःगु हे ल्हातं दय्कूगु वेदीतय्के भलसा तइ मखु।
अले थःपिन्सं हे दय्कूगु अशेरा घःमय्जुयागु मूर्ति
व गुँगू थनीगु वेदीतय्के भलसा तइ मखु।

9 उखुन्हु इस्त्राएलीतयसं यानाः इमिसं त्वःतूगु बबल्लाःगु शहरत वान्छवयाः तःगु
सिँ व झाःया झाः दुगु थाय् थें जुइ।

10 हे इस्त्राएल, परमेश्वर छन्त उद्धार याइम्ह खः,
वय्कः ल्वहंधी व छंगु किल्ला थें खः,
तर छं परमेश्वरयात ल्वःमंकल।
अथे जुयाः छं तसकं बांबालाःगु सिमात पित
अले पिने हःगु दाखमात नं पित,

11 अले छं व प्यूगु दिनय् तःमा जुयाः मुखू स्वाँ नं ह्यक्की

अयनं ल्वय्यागु दिं व मलनीगु कष्टया दिनय् वयागु बाली नाश जुइ।
 छुं नं बाली दइ हे मखु।
 खालि ल्वय्या दिं व स्याःचा जक जुइ।

शत्रु जातित बगु

- 12 न्यै! यक्व जाति जातितय् दथुइ खलबल जगु दु,
 समुद्र हाःगु सः थें अले समुद्रय् वइगु किसिद्वम्बःया सः थें
 इमिगु सः ताये दु।
- 13 तर जाति जातित खुसिबाः वःगु लःया सः थें हाला हइ
 परमेश्वरं इमित ब्वःबियादी।
 इपि तापाक बिस्सुं वनी,
 अले फसं पुइकूगु डाँडाया छवसँ व वाफसं पुइकूगु झाः थें लिनाछवइ।
- 14 सन्ध्याकाः इलय् छक्वलं भय वइ।
 सुथय् जुइ न्ह्यः तक उपि दयाचवनी मखु।
 जिमिगु देय् लुतय् याइपिनिगु गतिपति नं अथे हे जुइ।

18

कूश देशया विरोधय् अगमवाणी

- 1 धिक्कार! क्वःबुईचाया पपूया सलं जाःगु देशयात,
 गुगु कूश देशया खुसि लिक्क दु, ☆
- 2 व देशं तिकथिं दय्कातःगु नांचां
 नील खुसिया लँ जुयाः राजदूतत वइगु खः।
 हे याकनं ब्वायं वनेफुपिं राजदूतत,
 ततःधिकःपिं व चुलुसे च्वंगु म्ह दुपिं मनूतय् जातियाथाय् हूँ,
 इपि खनाः लिक्क च्वपिं व तापाक्क च्वपिं तसकं ग्याइ
 इपि तसकं बल्लाःपिं व त्याके फुपिं खः,
 इपि अजू चाइपुगु भाय् ल्हाइपिं खः,
 इमिगु देश खुसिं ब्वथलातःगु दु।

- 3 हे पृथ्वीइ च्वंपि मनूत, न्यौ!
 पर्वतया च्वकाय् छगू चिंया ध्वॉय्यात स्व!
 तुरही पूगु सःयात न्यौ!
- 4 परमप्रभुं जितः थथे धयादी,
 “तसकं छाःगु निभाः वा
 बाली लयेगु इलय् सुतिया सुपौंय् थें
 जि सुम्क च्वने अले जि च्वनागु थासं स्वये।”
- 5 छायाःसा बाली लये न्ह्यः हे स्वां ह्याः कुतुंवने धुंकीबलय्,
 अले दाख पाकय् जुइबलय्,
 वय्कलं व कचायात ईचां न्हायादी
 अले न्यनावंगु कचायात नं पालाछवयादी।
- 6 इपिं फुक्कसिगु सीम्हतय्त झंगःत व गुँपशुतय्गु निंति त्वःताबी।
 उपि सीम्हतय्त तान्वःबलय् झंगःतय्सं नइ
 अले चिकुलाबलय् गुँपशुतय्सं नइ।
- 7 उबलय् दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया न्ह्यःने
 ततःधिकःपि व चुलुसे च्वंगु म्ह दुपि मनूतय् जाति कोसेलि हइ,
 इपिं खनाः लिक्क च्वंपि व तापाक्क च्वंपि तसकं ग्याइ
 इपिं तसकं बल्लाःपि व त्याके फुपि खः,
 अजू चायापुगु भाय् ल्हाइपि सुयागु देश खुसिं ब्व ब्वथलातःगु दु।
 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया नां दुगु थाय्, सियोन पर्वतय् हे थ्व जातियापि
 मनूतय्सं परमप्रभुयाथाय् कोसेलि हइ।

19

मिश्रया विरोधय् अगमवाणी

- 1 मिश्रया बारे परमप्रभुया अगमवाणी—
 स्व, परमप्रभु तसकं ब्वयावनीगु सुपौंचय् च्वनाः
 याकनं हे मिश्रय् झायेत्यंगु दु।
 वय्कःया न्ह्यःने मिश्रया मूर्तित थरथर खाइ,
 अले मनूतय्गु हंसं थाय् त्वःति।☆

2 परमप्रभुं धयादी, “जिं मिश्रीतय्गु दथुइ थवंथः ल्वाकाबी।

इमि दाजुकिजाया विरोधय् दाजुकिजा ल्वाइ।

अले जःलाखःलाया विरोधय् जःलाखःला ल्वाइ।

शहर शहरतय् दथुइ ल्वापु यानाबी।

अले राज्य राज्यतय् दथुइ ल्वापु यानाबी।

3 मिश्रीतय् नुगः क्वतुनी

अले इमिसं दय्कूगु योजना जिं स्यंकाबी।

इमिसं घःतय्थाय्, तन्त्रमन्त्र याइपिन्थाय्

अले मभिगु आत्माया ज्या याइपिन्थाय् वनाः सल्लाह काइ।

4 जिं मिश्रीतय् छम्ह तसकं मभिम्ह

शासकया ल्हातय् लःल्हानाबी।

छम्ह दयामाया मदुम्ह जुजुं इमित शासन याइ।”

प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु न्ववानादीगु दु।

5 खुसिया लः सुनावनी।

अले नील खुसि बिस्तारं सुनावनाः गंगु बै जुइ।

6 लः सुनावनाः धःत नवइ,

मिश्रया खुसिचात सुनावनाः गंगु बै जुइ।

तिकथि व सःखि सुकूचिनावनी।

7 अले नील खुसिया सिथय्

व क्वय् नील खुसि समुद्रनापं मिलय् जुइगु थाय् पिनातःगु फुक्क बालीत सुकूचिनावनी।

उपि फुक्क फसं पुइकेयंकी अले अन उपि छुं नं ल्यं दइ मखु।

8 न्या लाइपि ख्वख्वं विलाप याइ,

इमिगु जाः व बल्छी ज्यालगय् जुइ मखु।

9 तुज्जिक का नीलिपि निराश जुइ।

अले मलमलया कापः थाइपि नं निराश जुइ।

10 कापःया ज्या याइपिनिगु ख्वाः खिउँसे च्वनी

अले ज्यामि ज्या याइपिनिगु नुगः कुतुवनी।

11 सोअन शहरया हाकिमत तसकं मूर्खपिं खः।

मिश्रय् दक्वसिबय् बुद्धि दुपिन्सं मभिं गु सल्लाह बी।
 छिमिसं गुकथं धायेफत फारोयात,
 “जि बुद्धि दुम्ह मनूत मध्ये छम्ह खः,
 तसकं पुलांपिं जुजुपिनि छम्ह चेला खः?”

12 छिमि बुद्धि दुपिं मनूत थौं गन वन?

मिश्र देशया विरोधय् दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरया योजना छु दु धकाः
 इमिसं छिमित क्यनाः थुइकाबीमा।

13 सोअनया हाकिमत मूर्ख जुइ धुंकल।

नोपया नायःतय्सं धोखा नयेधुंकल।

इपिं थः मनूतय् मू ल्वहं थें जुयाः

मिश्र देयया मनूतयत मखुगु लँय् यंकूगु दु।

14 परमप्रभुं इमित अलमल जुइगु आत्मा तयाः ब्यूगु दु।

अय्लाःगुलत थःम्हं ल्हःथाय् धेधेचुयाजू थें

इमिसं मिश्र देशया मनूतयत थःपिन्सं यानागु ज्यां
 अलमल यानातःगु दु।

15 मिश्र देशं छुं नं ज्या याये फइ मखु,

बाय् छ्यं वा न्हिप्यं, खजूरया कचा वा न्हाय्पं कथि।

मिश्रीतय्सं परमप्रभुया आराधना याःगु

16 व दिखुन्हु मिश्रीत मिसात थें कमजोर जुइ। दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं इमित
 सजौय बीत ल्हाः ल्हनादीगु खनाः मिश्रीत तसकं ग्यानाः थरथर खाइ।

17 अले यहूदा देशं मिश्रीतयके भय हयाबी। यहूदाया नां न्यक्व फुककं ग्याइ,
 छायाःसा दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं इमिगु विरोधय् ग्वसाः ग्वयादीगु दु।

18 व दिखुन्हु मिश्र देशया न्यागू शहरं कनान देशया भाय् ल्हाइ, अले दक्व शक्ति
 दुम्ह परमप्रभुयाके भक्तिया पा फइ। उपिं मध्ये छगूया नां धाःसा सूर्यया शहर धाइ।

19 व दिखुन्हु मिश्र देशया दथुइ परमप्रभुया निंति छगू वेदी दइ अले वयागु
 सिमानाय् परमप्रभुया निंति छगू ल्वहंया थां तइ।

20 मिश्र देशय् दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया निंति व छगू चिं व साक्षी जुइ। तच्चकं
 दुःख बीपिनिगु कारणं इमिसं परमप्रभुयात पुकारय् याइबलय् वय्कलं इमिगु निंति

छम्ह मुक्तिदाता व छम्ह रक्षा याइम्ह छवयाहयादी, अले वय्कलं इमित छुत्कारा यानादी।

21 थुकथं परमप्रभु मिश्रीतय्थाय् खनेदय्कः झायादी, अले व दिखुन्हु इमिसं परमप्रभुयात स्वीकार याइ। इमिसं बलित व अन्नबलिपाखें वय्कःयात आराधना याइ, अले इमिसं परमप्रभुया निंति भाकल यानाः व पूर्वकी।

22 परमप्रभुं मिश्र देशयात महामारीपाखें कय्कादी। वय्कलं इमित दायादी अले इमित लायका नं दी। इपिं परमप्रभुपाखे फःहिला वइ। वय्कलं इमिगु प्रार्थना न्यनादी अले वय्कलं इमित लायकादी।

23 व दिखुन्हु मिश्र देशनिसें अश्शूर देश तक छगू मू लँ दइ। अश्शूरीत मिश्र देशय् व मिश्रीत अश्शूर देशय् वयेगु वनेगु याइ। मिश्रीत व अश्शूरीत छथाय् हे च्वनाः परमप्रभुया आराधना याइ।

24 व दिखुन्हु मिश्र व अश्शूरनापं पृथ्वीइ आशिषया निंति इस्राएल धाःसा स्वंगूगु देश जुइ।

25 दक्क शक्ति दुम्ह परमप्रभुं इमित थथे धयाः आशिष बियादी, “मिश्र जिमि प्रजा, अश्शूर जिगु ल्हाःया ज्या अले इस्राएल जिगु सर्वय छिपिं धन्य खः।”

20

मिश्र व कूशया विरोधय् अगमवाणी

1 गुगु दैय्* अश्शूरया जुजु सर्गानया आज्ञा कथं वया सेनापति अश्शूदय् वयाः हमला यानाः व त्याका काल,

2 उगु हे दैय् परमप्रभुं आमोजया काय् यशैयालिसें न्ववानादिल। वय्कलं वयात थथे धयादिल, “हूँ, छंगु म्हय् च्वंगु भांग्रा त्वःति अले छंगु तुतिइ च्वंगु लाकां नं त्वः।” अले वं अथे हे यात, अले व पचिनांगा व लाकां मदय्क हे न्यासि जुल।

3 अनलि परमप्रभुं धयादिल, “गुकथं जिमि दास यशैया मिश्र देश व कूश देशया ग्यानापुगु दुःखया चिं जुइमाः धकाः स्वदै तक पचिनांगा व लाकां मदय्क न्यासि जुल,

4 थुकथं हे अश्शूरया जुजुं मिश्र देशयात लाजय् लाकेत मिश्र देशं ज्वनाहःपि व कूश देशं लाकाहःपि ल्याय्म्हपि व बुरापि निथ्वःयात नं पचिनांगा, लाकां मदय्क व नांगा प्यं ज्वना यंकी।

* 20:1 २०:१ गुगु दैय् अथे धयागु अश्शूर अश्शूद ७१२ बि.सि.लय् त्याकाः काःगु खः

5 कृश देशयाके भलसा तःपि व मिश्र देशया घमण्ड याइपि फुक्क ग्याइ अले लाजय लाइ।

6 व दिखुन्हु समुद्रया सिथय् च्वंपि फुक्क मनूतय्सं धाइ, ‘स्व, अश्शूरया जुजुपाखें बचय् जुइत सुयाके सुयाके झीसं भलसा तयागु खः व गुम्हय्सिथाय् ग्वाहालिया नितिं झीपि बिस्सुं वयागु खः, इमिगु हे हालत थथे धाःसा झीपि गुकथं बिस्सुं वने फइ?’ ”

21

बेबिलोनया विरोधय् अगमवाणी

1 समुद्र सिथयया मरुभूमिया बारे अगमवाणी—
मरुभूमिइ ग्वःफय् वः थें
छगू ग्यानापुगु देशं तःधंगु विनाश वइतिनि।

2 जिं तसकं ग्यानापुगु दर्शन खनागु दु
तसकं धोखा बीम्हं धोखा बी, लुतय् याइम्हय्सिनं लुतय् याइ।
अय् एलाम, हमला या, अय् मादी, शहरयात घेरा लगय् या!
बेबिलोनं ब्यूगु दुःखकष्ट परमप्रभुं दिकादी।

3 अनंलि जिगु म्ह तसकं कष्टं जायावल।
व दुःखकष्ट मचाबू ब्यथा जूमह मिसायागु थें च्वं।

जिं छु न्यना उकिं जिगु छयं क्वछुल
जिं छु खनाः उकिं जिगु नुगः क्वतुन,

4 जिगु नुगः थातय् मलाना च्वंगु दु।
जि ग्यानाः थरथर खानाच्च्वंगु दु।

जिं मनंतुनाच्च्वनागु सन्ध्याकाः ई नं
जिगु नितिं तच्च्वःगु भय जूगु दु।

5 इमिसं तेबिल मिलय् याइ।
गलैचा लाइ।
अले नयेगु व त्वनेगु नं याइ।

“अय् हाकिमत दं,

ढालय् चिकं ति।”

6 परमप्रभुं जितः थथे धयादीगु दु,

“हूँ, छम्ह पाले ति।

वं छु खंगु दु उकिया बारे तसलं धयाबीमा।

7 वं सलया पुचःत दुगु रथत,

अले गधात गयावःपि व ऊँटत गयावःपि वयाच्चंगु खनीबलय्,

वं तसकं ध्यान बीमाः।”

8 व पालें थथे धकाः तःसलं हाला हल,

“हे प्रभु जि न्हियान्हिथं पिवाच्चनेगु धरहराय् दनाच्चनागु दु,

अले चच्छिं चच्छिं मधंसे पिवाच्चनेगु थासय् च्वनाच्चनागु दु।

9 स्वयादिसँ! सलया पुचः दुगु रथय् छम्ह मनू वयाच्चंगु दु।

अले वं लिसः बियाः थथे धाइ,

‘बेबिलोन स्यने धुकूगु दु,

उकिया कतां कियाः दय्कातःगु मूर्तित कुचा कुचा जुयाः बैय् कुतुं वयाच्चंगु दु।’ ”☆

10 अय् जिमि प्रजा, दाईं याइगु खलय् हायातःपि!

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरपाखें

जिं छु न्यनागु दु,

व जिं छिमित धाये।

एदोमया विरोधय् अगमवाणी

11 दुमाया* बारे अगमवाणी—

अय् पाः च्वनीपिं पालेत चा गुलि ल्यंदनि?

अय् पाः च्वंम्ह पाले चा गुलि ल्यंदनि?

सुं छम्हय्सिनं सेइरपाखें जितः धयाच्चंगु दु।

12 पाः च्वंम्ह पालें लिसः बिल,

“सुथ जुइन अले चान्हय् नं जुइन।

छं छुं न्यनेमाःगु दःसा न्यं,

अले हाकनं लिहां वा।”

☆ 21:9 २१:९ प्रका १४:८; १८:२

“सुम्क च्वँ”

*

21:11 २१:११ दुमा वयागु सः एदोमनापं ज्वः ला थुकिया अर्थ

अरब देशया विरोधय् अगमवाणी

13 अरबया बारे अगमवाणी—

अय् अरब देशया झालय् बाय् चवनीपिं
ददानी बन्जातय् पुचः,

14 प्याःचाःपिनिगु निति लः हयाब्यु!

अय् तेमाय् च्वंपिं मनूत,

शरण काःवःपिनिगु निति नसा हयाब्यु!

15 इपिं तरवारपाखें, नांगागु तरवारपाखें,

चाःतुगु धनुष वाणपाखें व तःधंगु ल्वापुपाखें बिस्युं वनी।

16 परमप्रभुं जितः थथे धयादी, “दच्छि तक ज्यालां ज्या याइम्हं च्यःनं दें
ल्याःखाःथें, दच्छिं हे केदारया फुक्क महिमा अन्त जुइ।

17 धनुष वाण कयकिपिं, केदारयापिं तसकं बल्लाःपिं मध्ये बचय्जूपिं कम जक
ल्यं दइ।” परमप्रभु इस्त्राएलया परमेश्वरं थथे हे धयादीगु दु।

22

यस्शलेमया बारे अगमवाणी

1 दर्शनया ब्यासिया बारे अगमवाणी—

छिमित छु जुल

अले छिपिं सकलें छाय् फुक्क छेंया कःसिइ थाहां वनागु?

2 अय् हलचलं जाःगु शहर,

लसताया सलं जाःगु शहर।

छिमि सीपिं तरवारं स्याःगु मखु,

व इपिं लडाइँलय् हे सीगु खः।

3 छिमि फुक्क नायःत छकलं हे बिस्युं वन।

धनुष वाण चले मयाःसां इमित ज्वन।

शत्रुत तापाक हे च्वनाच्वंसां नं छिपिं बिस्युं वन

अले फुक्कसित ज्वन।

4 अथे जुयाः जिं धया, “जिपाखें फःहिला हूँ!

जितः हँय्हँय् ख्वये ब्यु,

जिमि प्रजाया नाशया कारणं

जितः ह्यय्केगु कुतः याये मते।”

5 दर्शनया ब्यासिइ प्रभु,

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुपाखें जू वःगु
 थ्व हाःह व तुति न्हुतुन्हुयेगु व भयया दि खः,
 पर्वतय् ग्वाहालि फ्वनेगु दि।

6 एलाम देशया सिपाईत धनुष वाण ज्वनाः सलया म्हय् व रथय् च्वनाः वल।
 कीर देशया सिपाईतय्सं थथःगु ढाल तयार यात।

7 छंगु भिंगु भिंगु ब्यासि रथतय्सं जाइ,
 अले सलगइपिं धाःसा
 शहरया मू ध्वाखाय् पिवाः च्वनेत छवइ।

8 यहदाया पिवाः च्वनीपिन्त ल्वाभः मदय्का ब्यूगु दु।
 व दिखुन्हु छिमिसं गुं धाःगु दरबारय् दुगु ल्वाभःपाखे स्वइ।

9 छिमिसं दाऊदया शहरया पखालय् यक्व प्वाःत दुगु खनी।
 छिमिसं क्वय् लाःगु पुखुलिइ लः मुंकल।

10 छिमिसं यस्शलेमया छैत ल्याः खात,
 अले किल्लात बल्लाकेत छैत थुनाछवत्।

11 छिमिसं निगू पःखाःया दथुइ
 पुलांगु पुख्या लः तयेगु निति छगू तःधंगु पुखू दय्कल।

तर छिमिसं थ्व दय्कूम्हयसित मस्वः,
 अथवा यक्व न्हापा हे थथे यायेगु योजना दय्कादीम्हयसित हनाबना मतः।

12 व दिखुन्हु प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं छिमित ख्वयेत व विलाप यायेत,
 छेनय् सँ खायेत व भांग्रा फीत सःतादिल।

13 तर स्व, थन ला मोजमज्जा यानाच्वंगु दु।
 पशुत स्यायेगु, फैत स्यायेगु, ला नयेगु
 व दाखमघ त्वनेगु ज्या जुयाः च्वंगु दु।

छिमिसं धाइ, “कन्हय् ला झी सि हे सी,
 उकि नयाःत्वनाः मोजमज्जा यायेनु!”✧

14 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं जिगु न्हायपं लिक्क थथे धयादिल, “छिपि सीगु
 दि तक नं थ्व पापया प्रायश्चित जुइ मखु,” प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी।

शेब्नायात ख्याच्चः

15 प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी –

“दरबारयाम्ह प्रशासक शेब्नायाथाय् हूँ।

वयात दरबारया जिम्मा बियातःगु खः। वयात धा–

16 छ थन छु यानाच्चवनागु?

अले छं थःगु नितिं चिहान दय्केत सुनां छन्त अनुमति बिल?

छं थन तःजाःगु थासय् थःगु नितिं चिहान दय्काच्चन,

अले तग्वःगु ल्वहं चानाः थःगु नितिं आराम कायेगु थाय् दय्काच्चन।

17 “अय् थःत तसकं बल्लाः ताय्कूम्ह मनु, बांलाक होश यानाच्च्वं!

परमप्रभुं छन्त क्वातुक ज्वनाः वान्छवयादी।

18 वय्कलं छन्त भकुंग्वारायात थें कयाः

छगू तःधंगु देशय् वान्छवयादी।

अले छ अन सी अले छं गर्व याःगु छंगु रथत छिमि मालिकया परिवारया लागिं लज्या जुइ।

छं थः मालिकया परिवारया बदनाम याइ।”

19 परमप्रभुं थथे धयादी, “जिं छन्त छंगु ज्यां लिकयाबी

अले जिं छंगु तःधंगु थासं छन्त क्वफानाबी।”

20 परमप्रभुं शेब्नायात धयादी, “व दिखुन्हु जिं थः दास हिल्कियाहया काय् एल्याकीमयात सःते।

21 जिं छंगु अफिसय् फीगु वसः वयात पुकेत बी अले छंगु जनी वयात चिकेबी।
छंगु फुक्क अधिकार वयागु ल्हातय् बी। यरूशलेमय् व यहूदाय् च्वपिं मनूतय्गु
नितिं व बौ थें जुइ।

22 दाऊदया सन्तानपाखें बूपिं जुजुया क्वय्यागु फुक्क अधिकार जिं वयात बी।
वयागु ल्हातय् जिं ताःचा बी। वं चाय्कीगु लुखा सुनां तीफइ मखु अले वं त्यूग
लुखा सुनानं चाय्के फइ मखु।✧

23 जिं वयात बल्लाःगु थासय् की तानातःथें बल्लाक तये अले व थः फुक्क
परिवारया नितिं हनाबनाया थाय् जुइ।

24 वया फुक्क परिवारया महिमा– वया सन्तानत, वया चिचीधंगु थलबल,
ख्वल्चानिसें घः तकया महिमा वयाके हे भरपरय् जुइ।”

25 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी, “व दिखुन्हु व तसकं बल्लाःगु थासय् तानातःगु की लिहां वइ। व त्वधुलाः बैय् कुतुं वनी, उकी यग्गानाच्वंगु कु नाश जुइ,” परमप्रभुं धयादी।

23

टुरोसया विरोधय् अगमवाणी

1 टुरोसयाबारे अगमवाणी –

अय् तशींशिया जहाज, विलाप या,
छाय्धाःसा टुरोसयात नाश याये धुंक्गु दु
अले अन न छखा छै दु, न जहाजत दिकेगु थाय् दु।
साइप्रसं छगू खँ इमिथाय् वःगु दु।☆

2 अय् टापुया मनूत, अय् सीदोनया बन्जाःत! गुपिन्त समुद्रय् च्वंपि बन्जाःतय्सं
तःमि यानाब्यूगु खः, छिपि सुम्क च्वै।

3 तःधंगु लखय् शिहोरया अन्न वल,
नील खुसिया बाली टुरोसया कमाइ खः।
अले व देश जाति-जातितय्गु व्यापार यायेगुथाय् जुल।

4 अय् सीदोन व समुद्रय् लिक्क लाःगु किल्ला, लज्या चा,
छाय्धाःसा समुद्रं थथे धाःगु दु,
“न जि ला मचाब् ब्यथा जूम्ह थें, न जिं मचा बुइक्गु दु।
जिं न काय्मचा ब्वलंकागु दु, न म्हाय्पिन्त तःधिक यानागु दु।”

5 थ्व बुखँ मिश्र देशय् थ्यनीबलय्
टुरोस शहरया बुखँ न्यनाः इपिं तसकं विलाप याइ।

6 तशींशपाखे हूँ!
अय् समुद्रया सिथययापिं मनूत विलाप या!

7 छु थ्व छिमिगु लसता हनेगु शहर खः ला?
व दक्वसिबय् पुलांगु शहर।

☆ 23:1 २३:१-१८ इज २६:१-२८:१९; योए ३:४-८; आमो १:९-१०; जक १:१-४; मत्ती ११:२१-२२; लूक १०:१३-१४

उकियागु तुति वयात तसकं दुःखकष्ट बीत तापाःगु देश्य् थ्यंकाः ब्यूगु मखु ला?

8 श्रीपेच इनाजुइगु टुरोस शहर,

गुम्हयसिगु बन्जाःत राजकुमारपि थें च्वनीगु खः

व तसकं नांजाःपि खः।

सुना टुरोसय् थ्व विपत्ति हल?

9 तःधंछुया जुइगु व शहरयागु फुक्क गौरवयात क्वह्यंकाबीत,

पृथ्वीया सकलें नां जाःपिन्त क्वमिलु यानादीत

दक्क शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थ्व ग्वसाः ग्वयादीगु दु।

10 अय् तसकं बांलाःगु तशींशियापि मनूत, नील खुसिया सिथय् थें बुँ पा,

छाय्धाःसा आः छंगु छगू नं जहाज दिकेगु थाय् मदये धुकल।

11 परमप्रभुं थःगु ल्हाः समुद्रय् चकंकादीगु दु।

अले जःखः च्वंगु राज्ययात थरथर खाके बियादीगु दु।

वय्कलं फोनिकेया किल्लात नाश यायेत उजं बियादीगु दु।

12 वय्कलं धयादिल,

“अय् कुमारी सीदोन,

आः छं गुबलें नं लसता हने खनी मखुत।

दं, साइप्रस टापुपाखे हूँ,

छन्त अन नं आराम दइ मखु।”

13 बेबिलोनीतय् देशयात स्व,

व जातियागु आः छुं नं ल्याःचाः मन्त।

अशश्रीतय्सं उकियात मरुभूमिया पशुततय्गु निंति थाय् दय्कूगु दु।

इमिसं घेरय् यायेगु धरहरात दय्कल

अले उकिया किल्लात धाःसा

नाश यानाः झिजामिजा यानाबिल।

14 अय् तशींशिया जहाजत, विलाप या,

छिमिगु किल्ला नाश याःगु दु।

15 व इलय् टुरोसयात न्हयेदँ तक अथे धयागु छम्ह जुजुया जिवंकाःछि तक

ल्वःमंकी। तर न्हयेदँ पूवने धुंकाः टुरोस छम्ह वेशयाया थ्व म्ये थें जुइ,

16 “अय् ल्वमंके धुंकूम्ह वेशया, वीणा ज्वनाः

शहरया दथुइ हूँ।
 वीणा था, यक्व म्ये हा,
 हाकनं छन्त लुमकेगु याइ।”

17 न्हयेदैया दकलय् लिपा परमप्रभुं टुरोसयात वास्ता यानादी अले व हाकनं
 वेशयाया ज्याय् हे लिहांवनी, अले पृथ्वीया फुक्क राज्यतनापं वं व्यापार याइ।

18 अयनं वयागु लबः व वं कमय् याःगु परमप्रभुया नितिं अलग तइ। वं कमय्
 याःगु धन मुंकेगु याइ मखु। वयागु ब्यापारं वःगु लबः परमप्रभुया मनूतय्गु नितिं
 माक्वः नयेगु नसा व पुनेत बांवांलाःगु वसःया नितिं जुइ।

24

परमप्रभुं पृथ्वीइया विनाश याःगु

1 स्व, परमप्रभुं पृथ्वीयात झिजांमिजां यानादी।

वय्कलं उकियात नाश यानादी,
 वय्कलं पृथ्वीया सतहयात तहसनहस यानादी,
 अन च्वंमिं मनूतय् छ्यालब्याल यानादी।

2 पुजाहारी व प्रजा,
 मालिक व च्यः,
 न्याइपिं व मिइपिं,
 त्यासा काइपिं व त्यासा बिइपिं,
 तःमिपिं व मगाःमचाःपिं
 फुक्कसिगु दशा अथे हे जुइ।

3 पृथ्वी फुक्क नाश जुयावनी
 अले फुक्क थासय् लुतय् यायेगु याइ,
 परमप्रभुं हे थ्व खँ धयादीगु खः।

4 पृथ्वीइ गनाः सुकूचिनी,
 संसार कमजोर जुइ अले सुकूचिनी,
 पृथ्वीयापिं ततःधंमिं मनूत बःमलानावनि।

5 परमेश्वरया नियम
 अले वय्कलं सदांया नितिं चिनादीगु बाचा त्वथुलाः
 मनूतय्सं पृथ्वीयात अशुद्ध याःगु दु।

- 6 अथे जुयाः छगू सरापं पृथ्वीयात भस्म याइ।
 अले अन दुपि मनूतयसं थःम्हं याःगु दोषया सजॉय फयेमाः।
 अथे जुयाः पृथ्वी च्वंपि मनूतयत् मिं छवय्काछवइ।
 थुकथं म्हो जक मनूत बचय् जुइ।
- 7 दाखमा गनावनी
 अले न्हगु दाखमघ सुनावनी।
 छगू इलय् लसता हंपिन्सं
 आः नुगः मछिंकेगु याइ।
- 8 इमिगु दम्फु व वीणाया लसतां जाःगु संगीत दी धुंकूगु दु।
 न्ह्यइपुकेगु म्ये हालीपिनिगु सः दीगु दु।
- 9 सुनानं दाखमघ त्वनाः लसतां म्ये हाली मखु,
 भिंगु अय्ला धकाः त्वंपिन्त खाइसे च्वने धुंकल।
- 10 नाश जूगु शहर छ्यालब्याल जुइ धुंकल।
 रक्षाया निंति मनूत फुक्कसिनं थथःपिनिगु छँया खापा तिनाच्चंगु दु।
- 11 दाखमघ काये मखंगुलि मनूत लँय हाःह यानाच्चनी।
 लसता सदांया निंति मदयावन, देशं व तनावन।
- 12 शहर नाश जूगु दु,
 उकिया मू ध्वाखात दुना वनाः नाश जूगु दु।
- 13 बाली लयेगु इलय्
 फुक्क फल हायेकाः
 जैतूनया सिमा व दाखमा खालि जुयाः
 भचा जक फल ल्यं दु थें
 जाति जातितयगु दशा नं अथे हे जुइ।
- 14 बचय्जूपि लसतां म्ये हालाच्चनी।
 पच्छिमय् च्वनीपिन्सं परमप्रभुया तःधंगु महिमाया जयजय याइ!
- 15 अथे जुयाः पुर्बय् च्वनीपिन्सं परमप्रभुया प्रशंसा या!
 समुद्रया सिथय् च्वनीपिन्सं
 परमप्रभु इस्त्राएलया परमेश्वरया नांया प्रशंसा या!
- 16 पृथ्वीइ तापाक्क च्वंपिन्सं
 “धर्मीम्ह प्रभुया महिमा” धकाः हाःगु सः ताये दइ।

तर जितः धाःसा छुं नं आशा मदु, जि गना वनाच्चंगु दु।

धिक्कार जितः!

बेइमानपिन्सं विश्वासघात याइ!

बेइमानपिन्सं धोखा बियाः हे विश्वासघात यानाच्चनी!

17 अय् पृथ्वीइ च्वंपिं फुक्क मन्तू!

छिमित आतंक, गाः व स्वःतिपाँचं नं पिया च्वनाच्चंगु दु।

18 सु ग्यानाः बिस्सुं वनी,

व गालय् लाइ।

सु गालं थाहां वइ

व स्वःतिपाँय्लय् तक्कनी।

स्वर्गया इयाः चाइ

अले पृथ्वीया जग तसकं सनी।

19 पृथ्वी चिरिबाइ

अले चिरिबायाः निगू ब्वः जुइ।

पृथ्वी तसकं सनी।

20 पृथ्वी अय्लाःगुलुत लँय् धेधेचुयाः जू थें

व ग्वःफय् वयाः बल्चायात संकूगु थें सनी।

अले थःपिन्सं यानागु विद्रोहया दोष

वयात तःधंगु इयातुगु ल्हने हे मफुगु कु थें जूगु दु

गुकिं यानाः व गुबलें दने मफय्क क्वदःगु दु।

21 व दिखुन्ह, परमप्रभुं आकाशया शक्तियात

व पृथ्वीया जुजुतय्त सजाँय बियादी।

22 परमेश्वरं जुजुतय्त कैदीतय्त थें गालय् तयादी।

इमिगु सजाँयया ई मवतले

वय्कलं इमित इयालखानाय् यक्व दि तक कुना तयादी।

23 तिमिला खिउँसे च्वनी

अले सूर्यया जः तनावनी

छाय्धाःसा दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं सियोन पर्वत च्वं यरूशलेमय् शासन यानादी

अले मनूतय् नायःतय्सं वय्कःया महिमा खनी।

25

परमप्रभुया प्रशंसा

1 हे परमप्रभु, छि जिमि परमेश्वर खः,

जिं छिगु नांयात तःधक्के

अले छिगु नांया प्रशंसा याये,

छाय्धाःसा छिं विश्वास यायेबहः जुयाः अजू चायापुगु ज्या यानादीगु दु,

उपि ज्यात यक्व न्हापा हे छिं ग्वसाः ग्वयादीगु खः।

2 छिं शहरत नाश यानादीगु दु

अले इमिगु किल्लात नं नाश यानादीगु दु।

शत्रुतय्सं दयकूगु जुजुया दरबारत नं नाश यानादीगु दु,

उपि हाकनं गुबलें नं दयकी मखुत।

3 अथे जुयाः बल्लाःपि जातितय्सं छिगु प्रशंसा याइ।

दया मदुपिनि जातितय् शहरं छितः हनाबना तइ।

4 मगाःमचाःपि व चीमिपिनिगु नितिं,

छि बल्लाःगु शरण कायेगु थाय् जुयादीगु दु।

छि इमिगु नितिं ग्वःफय् वइबलय् शरण कायेगु थाय्

व क्वइगु निभालं बचय् जुइत किचः जुयादीगु दु।

दयामदुपि मनूतय्सं पखालय् ग्वःफय् जू वः थें,

5 अले मरूभूमिइ छाःगु निभाः वः थें हमला याइ।

तर परमप्रभु, छिं थः शत्रुतय्गु म्हतुप्वाः तिनादी,

अले सुपाँचं ताःन्वःगु यात सिचुका ब्यु थें

छिं दयामदुपि मनूतय्गु सः दिकादी।

6 थन सियोन पर्वतय् दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं

पृथ्वीया फुक्क जातिया नितिं छगू भव्य तयार यानादी।

व भव्य तसकं साःगु चीजबीजं व दक्वसिबय् भिगु दाखमघं जाःगु जुइ।

7 वय्कलं थ्व पर्वतय् फुक्क मनूतय् त फाय्का तःगु देवं

व फुक्क जातियात त्वःपुया तःगु तन्ना चीकादी।

8 वय्कलं मृत्युयात सदांया नितिं नुनाछ्वयादी।

परमप्रभु परमेश्वरं फुक्कसिगु मिखां ख्वःबि हयादी।

वय्कलं फुक्क पृथ्वीं थः प्रजाया बदनामी चीकाः छवयादी।

परमप्रभु थःम्हं हे थ्व खँ धयादीगु दु।☆

9 व दिखुन्हु फुक्कसिनं धाइ,

“धात्थें वय्कः हे झी परमेश्वर खः।

झीसं वय्कःयाके भलसा तयाः

अले वय्कलं हे झीत बचय् यानादिल।

वय्कः परमप्रभु खः,

वय्कःयाके हे झीसं भलसा तयागु खः।

वय्कलं यानादीगु उद्धारया निंति

झीपि लय्ताया न्ह्यइपुकेनु।”

मोआबयात परमेश्वरया दण्ड

10 थ्व पर्वतयात परमप्रभुं रक्षा यानादी

मोआबया मनूतय्त धाःसा

छवालियात सौलय् न्हुतुन्हु थें न्हयादी।☆

11 गथे लालकाइम्हय्सिनं लालकायेत ल्हाः चकंकी

अथे हे वय्कलं अन थःगु ल्हाः चकंकादी।

इमिसं थःपिनिगु ल्हाःया चलाखि क्यंसां नं

परमेश्वरं इमिगु घमण्डयात क्वकयादी।

12 छंगु तःतज्जाःगु किल्लात दुगु पःखात वय्कलं थुनादी,

अले उमित बैय् धुलय् वान्छवयादी।

26

प्रशंसाया म्ये

1 व दिखुन्हु मनूतय्सं यहदा देशय् थ्व भजन हाली।

जिमिगु शहर बल्लाः,

परमेश्वरं थुकिया अंगः

व पःखाःयात उद्धार दयकादी।

2 शहरय् च्वंगु मू ध्वाखा चायकि

अले पाय्छिगु ज्या याइपि विश्वासी जातित अन दुहां वनेमा।

☆ 25:8 २५:८ १ कोर १५:५४; प्रका ७:१७; २१:४

४८:१-४७; इज २५:८-११; आमो २:१-३; सप २:८-११

☆ 25:10 २५:१०-१२ यशै १५:१-१६:१४; यर

- 3 परमप्रभु, सुनां सुनां थःगु मन क्वातुकी
 इमित पूर्वक शान्ति बियादी
 छायाःसा इमिसं छिके भलसा तइ।
- 4 न्ह्याबलें परमप्रभुयाके भलसा तया च्वँ
 छायाःसा परमप्रभु, परमप्रभु थः हे न्ह्याबलें दयाचवनीगु ल्वहं खः।
- 5 वय्कलं घमण्डीतय्त क्वमिलु यानादी।
 इपि बाय् चवनाच्वंगु बल्लाःगु शहर नाश यानादी।
 अले उकियात चुंचुं यानाः धुलय् मिलय् यानादी।
- 6 आः क्वत्यका च्वंपिं इमिगु च्वंच्वं न्यासि वनी,
 अले दुःखकष्टय् लानाच्वंपिनिगु तुति इमित न्हुतुन्हइ।
- 7 परमप्रभु, छिं धर्मीं मनूया लँपु माथं वंकादी,
 हे भिम्ह, छिं हे धर्मीं मनूयागु लँपु तप्यंकादी।
- 8 खः, परमप्रभु, जिपि छिगु इच्छा कथं जुइ
 अले थःगु आशा छिके हे तये,
 जिमिगु मनया इच्छा छिगु नांयात तःधंकेगु खः।
- 9 चान्हय् जिगु फुक्क नुगलं छितः यय्कीगु यानाचवना।
 सुथय् जिगु आत्मां छितः यय्काचवना।
 छिं पृथ्वी व अन च्वंपिनिगु न्याय यानादीबलय्,
 इमिसं धार्मिकता सय्काकाइ।
- 10 तर छिं मभिंपिन्त दया क्यनादिसां, इमिसं धार्मिकता सय्काकाइ मखु।
 अयनं इमिसं पाय्छिगु ज्या यायेगु गुबलें कुतः याइ मखु।
 स्वजापि चवनीगु थ्व देशय् नं इमिसं आः तक नं मभिंगे हे ज्या यानाच्वंगु दु।
 इमिसं छिगु महिमाया खँ थुइकेत वास्ता मयाः।
- 11 हे परमप्रभु, इमिसं छिं ल्हनादीगु ल्हापाखे ध्यान मब्यू।
 छिके थः प्रजाया निति गुलि जोश दु इमित क्यनादिसँ।
 अले इपि लाजय् लाइ।
 छिं तयार यानादीगु सजौंय इमित प्वंकादिसँ। ☆

- 12 हे परमप्रभु, छिं जिमित सुख शान्ति बियादी,

- जिमिसं छु क्वचायके धुनागु खः,
 व फुक्क छिं हे जिमिगु निति यानादीगु खः।
- 13 हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर, मेपिन्सं जिमित राज्य याःगु दु,
 तर छिगु नांयात जक जिमिसं हनाबना तये।
- 14 आः इपिं सी धुकूगु दु अले हाकनं इपिं म्वाये फइ मखुत,
 इमिगु आत्मा हाकन दना वइ मखु
 छायाःसा इमित छिं सजाँय बियाः नाश यानादीगु दु।
 सुनानं इमित लुमंकी मखुत।
- 15 परमप्रभु, छिं जिमि जातियात ब्वलने बियादीगु दु।
 उकिया सिमाना चाकःछिं न्यनावने बियादीगु दु।
 थुकिं यानाः छिगु हनाबना जूगु दु।
- 16 परमप्रभु, छिं थः प्रजायात सजाँय बियादीगु दु।
 अले मनय दुःखकष्ट जुयाः इमिसं छितः बिन्ति यात।
- 17 हे परमप्रभु, गथे मचाबू बेथा जूमह मिसा सास्ती जुयाः तसकं हाला हइ,
 जिपिं नं छिगु न्ह्यःने अथे हे खः।
- 18 जिमित दुःखकष्ट व सास्ती जुल
 तर जिमिसं छुं नं बुइकागु मदु।
 जिमिसं थः देशयात बचय याये मफुत।
 न संसारय् जीवन हे हयेफत।
- 19 छिकपिनि सिनावनेधुकूपिं मनूत हाकनं म्वाना वइ।
 इमिगु म्ह म्वानाः दना वइ।
 थथःगु सीगालय् घनाच्चपिं फुक्कं दना वइ
 अले लसतां म्ये हाली।
 तसकं थीगु सुति बैयात बांलाःकु थें
 परमप्रभुं न्हापा सिनावपिन्ति हाकनं म्वाकादी।☆
- 20 हे जिमि प्रजा,
 थथःगु छैं हँ,

अले छैं दुहां वना: लुखा तिनाब्बु।
 परमेश्वरया तं क्वमला:तले छुं ईया निंति सुपिलाच्चवँ।
 21 परमप्रभु थ: स्वर्गलोकं पृथ्वीइ च्वंपि मनूतयत्
 इमिगु पापया निंति सजॉय बियादीत झायादीत्यंगु दु।
 पृथ्वी थ:के प्वंकूगु हि क्यनी,
 अले हत्या यानात:पिन्त सुचुका तइ मखु।

27

इस्त्राएलया छुत्कारा

1 व दिखुन्ह, परमप्रभु थ:गु ग्यानापुगु,
 तच्च:गु शक्ति व तच्चकं ज्व:गु तरवारं सुल्ल न्ह्याइम्ह
 व हितु हीम्ह सर्प लिब्यातन्यात सजॉय बियादी,
 अले व समुद्रया त:धिक:म्ह अजिङ्गरयात स्यानादी।☆
 2 व दिखुन्ह,
 “फल सइगु छगू बांला:गु दाखक्यबया बारे म्ये हा—
 3 जि परमप्रभु, वयात सुसा:कुसा: याये।
 जिं उकी ल: बियाच्चवे।
 जिं चान्हे वयागु वास्ता याये,
 मखुसा वयात सुनानं स्यंकाबीफु।
 4 जि तंम्वयागु मदु।
 झा:त व कंमात बुया वया: जित: पंगु जूसा
 जि इपिनापं लडाइँ या:वनेगु जुइ।
 जिं इमित मि च्याकीगु जुइ।
 5 तर जिमि शत्रुत जिं रक्षा या:गु यय्काच्चंगु दु
 धयागु ख:सा इमिसं जिनापं मिलय् जुइमा।
 ख:, धात्थें इपि जिनापं मिलय् जुइमा।”
 6 आ: वइगु दिनय् याकूबया सन्तान इस्त्राएलया मनूतय्सं हा कयाच्चनी।
 अले इस्त्राएल मुख् ह्यावइ व फल सय्की
 अले फुक्क पृथ्वी फलं जाइ।

☆ 27:1 २७:१ अयू ४१:१; भज ७४:१४; १०४:२६

- 7 छु शत्रुतयत् कयक् थें वयक्लं इस्त्राएलयात कयक्गु, मदु ला?
 छु वं इमि शत्रुतयत् स्याः थें इमित स्यागु, मदु ला?
- 8 वयक्लं थः प्रजायात सजॉय बीत देशं पितिना छवयादी।
 पुर्ब क्वाःगु फय् वइगु दिनय् थें
 थःगु तच्चःगु तमं वयक्लं इमित बिसिकेछवल।
- 9 थुकिं याक्बया अर्धम्हयात पुइकायंकी,
 वयक्लं इमिगु पाप चिकाः छइबलय् थ्व लिच्चः जुइ—
 इमिसं वेदीया फुक्क ल्वहंत भ्वसाभ्वसा वंगु तयुगु ल्वहं थें चुंचुं याइबलय्
 अशेरा घःमयजुया थां व धुपॉय् च्याकीगु वेदीत हाकनं थनी मखु।
- 10 रक्षा यानातःगु शहर झिजामिजां जुल
 अले त्वःतातःगु थाय् मस्भूमि थें जुल।
 अन साचात ज्वयेगु याइगु खः,
 अन इपिं आराम काइगु खः
 अले इमिसं अनया कचात घेनाः नांगां यानाबी।
- 11 गुबलय् अनयागु चिचीधंगु कचात गनावनी, उबलय् व त्वःथुलाबी
 अले मिसात वयाः उपिं मि तयाः छवय्काबी।
 छायाःसा थ्व थु हे मथूगु छगू जाति खः।
 अथे जुयाः इमित दय्कादीम्हय्सिनं
 इमित दया यानादी मखु,
 अले इमित सृष्टि यानादीम्हय्सिनं
 इमित माया यानादी मखु।☆
- 12 व दिखुन्हु परमप्रभुं न्ह्यानाच्चंगु यफ्रेटिस खुसिनिसें मिश्रया खुसि तक हे थःगु
 अन्न दायाछवइ। अय् इस्त्राएलीत, छिपि धाःसा छम्ह छम्ह यानाः मुंकादी।
- 13 व दिखुन्हु छगू तःधंगु तुरही पुइ। अश्शूरय् नाश जूपिं व मिश्र देशय्
 ज्वनायंकूपिं वयाः यस्शलेमया पवित्र पर्वतय् परमप्रभुया आराधना याइ।

28

एफ्राइम व यहूदाया नायःतयत् धिक्कार

- 1 धिक्कार, एफ्राइमया अय्लाःगुलुतय्गु घमण्डया श्रीपेचयात!
 धिक्कार, सुक्कगनावनीगु स्वांया श्रीपेचयात गुगु छकः तसकं बांलाःगु खः!

- श्व शहर* दाखमघं काःपिनिगु
 छगू यक्व सइगु ब्यासिया च्वय् पाखे लाः।
 2 परमप्रभुं इमित हमला यायेत सुं तसकं बल्लाःम्ह व शक्तिं जाःम्ह मनू दय्कादीगु
 दु।
 वं प्वया ग्वःफय् वइगु व तसकं वा वइगु
 अले पने हे मफय्क वइगु
 खुसिबालं थें देशयात भज्यंक स्यंकाबी।
 3 एफ्राइमया अय्लाःगुलुतयगु घमण्डया श्रीपेचयात,
 पालि तलय् तयाः न्हुतुन्हुइतिनि।
 4 सुकूगनावनीगु स्वांया श्रीपेचयात गुगु छकः तसकं बांलाःगु खः!
 श्व शहर दाखमघं लगय् जूपिनिगु
 छगू यक्व सइगु ब्यासिया च्वय् पाखे लाः।
 श्व बसन्त ऋतुइ नेभाराया न्हापां सइगु फल थें मदयावनी,
 गुगु फल पाकय् जुइवं
 मनूतय्सं खानाः नइ।
 5 व दिखुन्हु दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु
 थः बचय्जूपिं प्रजाया निंति
 तसकं बांलाःगु स्वांनं
 दय्कातःगु श्रीपेच थें जुइतिनि।
 6 वय्कलं न्याय यायेत च्वनाच्च्वंम्ह न्याय याइम्हय्सित
 न्यायया ज्ञान व शहरया रक्षा यायेत
 मू ध्वाखाय् दनाच्च्वंम्ह ध्वाखापिवाःयात साहस बियादी।

- यह्दाया त्वनाजुइपिं अगमवत्तात व यशैया
 7 पुजाहारीतय्सं व अगमवत्तात नं यक्व दाखमघ त्वनी कि
 इमिगु तुति थातय् लाइ मखु।
 इमिसं थुलि यक्व अय्ला त्वने धुंकूगु दु कि
 इपिं अलमल जुयाः तुति तक्कंकाः न्यासिवनि।
 अगमवत्तातय्सं अय्ला त्वनाः काय्काजुल धाःसा

* 28:1 २८:१ शहर श्व सामरिया शहर खः, श्व उत्तरी इस्राएलया राजधानी खः

परमेश्वरं बियादीगु दर्शनयात थुइके फइ मखु
अले पुजाहारीत नं अथे हे काय्का: थ:थाय् ह:गु खँया बारे बांलाक बिचा:
याये फइ मखु।

8 इमिगु फुक्कं टेबिलत ल्ह्यात:गुलि जा:
अले छगू नं सफागु टेबिल मदु।

9 इमिसं जिगु बारे झसुका तइ, इमिसं धाइ,
“वं सुयात छु स्यंगु दु धका: मति तइ हँ?
सुयात वयागु बुखँ मा:गु दु?
ख:, नकतिनि दुर्छ्यूम्ह मचाया निति जक पाय्छि हे जुइ।

10 छाया:सा थथे भतिचा थन,
भतिचा अन हे स्यनेगु,
अले हानं हानं कनेगु,
अले हानं हानं धायेगु।”

11 अथे ख:सा परदेशीतयगु म्हुतुं व मथूगु भाय् ल्हाइपि
मनूतयगुपाखें परमप्रभु न्वंवानादी।✧

12 इमित वय्कलं धयादिल, “झासु लंकेगु थाय् थ्व हे ख:,
त्यानुचा:पि थन हे झासु लंक: वा।
अले आराम कायेगु थाय् थ्व हे ख:।” अयनं
इमिसं वय्क:या खँ मन्यन।

13 अथे जुया: परमप्रभुया वचन इमिगु निति थथे जुइ –
भतिचा थन, भतिचा अन हे स्यनेगु,
अले हानं हानं कनेगु,
अले हानं हानं धायेगु।
थुकथं इपि लुफि हाना: दयेमा,
घा:पा: जुइमा, जालाय् तक्यनेमा, अले ज्वनेमा।

सियोनया निति मू ल्वहं

14 अथे जुया: हे हेबाय्चबाय् याइपि मनूत,

- सुनां यरूशलेमय् थुपि प्रजातयत् शासन याइ, परमप्रभुया वचन न्यँ।
 15 छिमिसं थथे धया: घमण्ड याइ, “जिमिसं मृत्युलिसें बाचा चिनागु दु,
 अले सीगा:लिसें सहलह यानागु दु।
 तसकं त:धंगु विपत्ति जिमिथाय् व:सां,
 उकिं जिमित थिइ फइ मखु।
 छाया:सा जिमिसं मखुगु खँ ल्हाइपिन्थाय् शरण कयागु दु,
 अले असत्ययात सुपीगु थाय् दय्कागु दु।”
- 16 अथे जुया: परमप्रभुं धयादी,
 “स्व, जिं सियोनय् छग्व: ल्वहं तयागु दु,
 जाँचय् यानात:गु छग्व: ल्वहं, तसकं बल्ला:गु जगया नितिं मदय्कं मगा:गु मू ल्वहं।
 थुकी विश्वास याइपिं सुनानं लज्या चाय् माली मखु।☆
- 17 जिं इन्साफयात नापे यायेगु खिप:
 व धार्मिकतायात धा:सा गं खायेगु दय्काबी।
 प्वँनं मखुगु खँ ल्हाइपिनिगु शरण कायेगु थाय् चुइकायंकी,
 अले लखं छिमिगु सुपीगु थाय् त्व:पुयाबी।
- 18 मृत्युलिसें छिमिसं या:गु बाचा त्वदुली,
 अले सीगा:लिसें या:गु कबुल दयाच्चनी मखु।
 विपत्ति खुसिबा: थें वइबलय्
 छिमित उकिं त्व:पुयाबी।
- 19 गुबलय् गुबलय् व तच्चकं थाहां वइ
 उकिं छिमित चुइकायंकी।
 सुथ पतिकं, न्हिनय् व चान्हय् व थाहां वइ।”
- थ्व बुखँ थूपिनिगु नितिं तसकं भय जक हइ।
- 20 छिपिं घनेगु खाता चिहाक: जुइ
 अले फांगा नं चिधं जुइ।
- 21 वय्क:या ज्या, थ:गु गज्जबगु ज्या पूर्वकादीत
 परमप्रभु पराजीम पर्वतय् दनादी थें दनादी,
 गिबोनया ब्यासि वय्क: झायादी थें झाइ।☆

☆ 28:16 २८:१६ भज ११८:२२-२३; रोम १:३३; १०:११; १ पत्र २:६
 शमू ५:२०; १ इति १४:११

☆ 28:21 २८:२१ यहो १०:१०-१२; २

22 आः हायकेगु ज्या दिकि,
 मखुसा छिमिगु सिखः झन अप्वः झ्यातुइ।
 प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु जितः धयादीगु दु,
 फुक्क देश हे नाश जुइ।

परमेश्वरया बुद्धि

- 23 न्यँ, जिगु खँय् ध्यान ब्यु,
 अले जिं धयागु खँ बांलाक न्यँ।
- 24 गुबलय् छम्ह बुँज्या याइम्हं छुं पीगु निति बुँपालि,
 छु वं बुँ पालाः दायेगु हे मच्चनी ला?
- 25 वं बुँ पालाः माथं वंकीबलय्
 छु वं सौप व जी हली मखु ला?
 छु वं छव वयागु हे थासय् हली मखु ला?
 अले तछ्व नं वयागु हे थासय् हली मखु ला?
 छव बुँइ हली मखु ला?
- 26 वया परमेश्वरं वयात
 पाय्छि पाय्छिगु खँ स्यनादी।
- 27 मुगलं सौप दाइ मखु,
 नं जीयात गाडाया घःचालं क्यलि।
 तर सुँपयात तुतानं
 व जीयात कथिं दायेगु याइ।
- 28 मरि दय्केगु निति छवचुं क्यले हे माः,
 सुनानं उकियात दायाच्चनी मखु।
 अले गाडाया घःचाः उकिया घःनेपाखें
 यंकूसां सलं छवचुं क्यली मखु।
- 29 थुपि फुक्कं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुयापाखें हे वइ,
 गुम्ह तसकं बांलाःगु सल्लाह बीम्ह व बुद्धिं जाःम्ह खः।

29

दाऊदया शहरयात धिक्कार

- 1 धिक्कार छन्त! अरीएल, अरीएल*,
 दाऊदं छाउनी दयकूगु शहर!
 दँय् दँ तँत हँ,
 नखःचखः चाःहिला वयेमा!
- 2 अयनं जिं अरीएलयात घेरा लगय् याये
 अले व ख्वइ, दुखं च्वनी,
 व जिगु निति वेदीइ च्यानाच्चंगु मि जुइ।
- 3 जिं छंगु निति चाकःछिं छाउनी दयकाबी
 अले जिं छन्त घेरय् याये
 अले जिं छंगु विरोधय् घेरय् यायेत धरहरा दयके।
- 4 छन्त क्वय् क्वफाना हइतिनि
 अले बं न्ववाना हइ, धुलं छं मथूगु खँ पिहां वइ।
 छंगु सः भूतयागु थें पृथ्वी पिहां वइ
 अले धुलं छंगु खुसखुस खँ ल्हाःगु सः पिहां वइ।
- 5 तर छं यक्व शत्रुत नचुगु धू थें जुइ।
 अले दया मदुपिनिगु पुचः
 याकनं फसं पुइके यकेगु छवसँ थें जुइ।
 छक्वलं, अले मतिइ मतःगु इलय्!
- 6 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु
 नँ न्याःगु सः, भुखाय्,
 तःधंगु सः, चाकः फय् व ग्वःफय्,
 नाश याइगु मिनापं झायादी।
- 7 अरीएलया विरोधय् लडाइँ यायेत फुक्क जाति-जातितयगु पुचः वःबलय्
 इपिं व इमिगु ल्वाभः नं याकनं म्हगस थें मदयावनी।
 शहरया किल्लायात हमला याइपिं
 चान्हय्या दर्शन थें मदयावनी-
- 8 गथे नयेपित्याःम्ह मनुखं म्हगसय् नयागु खनी,
 तर न्ह्यलं चाये धुंकाः व नयेपित्याःम्ह हे जुइ,
 वा गथे लः त्वने प्याय् चाःम्ह मनुखं म्हगसय् लः त्वनाच्चंगु खनी,

* 29:1 २९:१ अरीएल थुनिया अर्थ परमेश्वरया सिंह खः अले थुनिया सः वेदी च्यानाच्चंगु सः थें च्वं।

तर न्ह्यलं चाये धुंकाः कथु गंगु व प्याय् चाःगु तनावनी मखु।
 सियोन पर्वतया विरोधय् ल्वाइपि
 फुक्क जात जातिया पुचःतयगु गति नं अथे हे जुइ।

9 अजू चा अले छक्क जु,
 मिखां मखनाः कां जु।
 त्वना हे जु तर दाखमघं मखु,
 धेधेचु तर अयलाखं मखु।

10 परमप्रभुं छिमित स्याक्क न्ह्यःवय्कादीगु दु।
 अले छंगु मिखा (अगमवत्तात) तिनाव्यूगु दु,
 अले छंगु छ्यं (दर्शन खनीपि) त्वपुयाब्यूगु दु।✧

11 छिमिगु निती थ्व दर्शन छाप तयाः चिनातःगु सफूया थूपतिकं च्वयातःगु
 खँग्वःत जक खः। अनंलि छिमिसं ब्वने फुम्ह सं छम्हयसित सफूया थूयाः पौलय्
 थथे धकाः बिल, “इनाप याये, थ्व ब्वनादिसँ,” वं लिसः बियाः धाइ, “मखु, जिं
 थ्व ब्वने मफु, थुकी छाप तयाः तिनातःगु दु।”

12 वा छुं जुयाः व सफूया थू सं ब्वने मसःम्ह मनूयात थथे धकाः बिल धाःसा,
 इनाप याये थ्व ब्वनादिसँ, वं धाइ, “जितः ला आखः ब्वने हे मवः।”

13 परमप्रभुं थथे धयादी,
 “थुपि मनूत ख्वाः क्यनेत जिथाय् लिक्क वइ।
 अले थुमिसं म्हुतुं ला जितः तसकं हनाबना तइ।
 नुगलं धाःसा थुपि तसकं तापानाः च्वनी।
 थुमिसं थःपिन्सं दय्कूगु थितिकुतियात
 परमेश्वरयागु आज्ञा खः धकाः
 मनूतयत् स्यना जुइ।✧

14 अथे जुयाः जिं हाकनं छकः थ्व जातिया दथुइ
 तसकं अजू चायापुगु ज्या यानाः
 छक्क यानाबी, अले
 जिं ज्ञानीपिनिगु ज्ञानयात
 नाश यानाबी,
 अले बुद्धिमानतयगु बुद्धियात

ज्यालगाय् मजुइकाबी।”☆

लिपाया निति आशा

15 धिक्कार छिमित!

सुनां थःगु योजना परमप्रभुपाखें सुपीकीगु कुतः याइ,
सुनां थःगु ज्या खिउँगु थासय् याइ
अले मतिइ तइ, “सुनां जिमित खनी धकाः? सुनां सिइका कायेफइ?”

16 कुमालं न्हायाः तःगु चा थें धकाः

छिमिसं मतिइ तयाः खँयात अःखः जःखः याइ!
छु दय्कातःगु थलबलं
दय्कीम्हयसित “छं जितः दय्कूगु मखु” धकाः धाइ ला?
“छं जितः दय्कूगु मखु?”

छु दय्कूगु थलबलं

कुमाःया खँय् “वं छु नं मस्यू” धकाः धाये फइ ला?☆

17 छु याकनं हे लेबनान बांलाक अन्न सइगु बूँइ हिला मवनी ला?

अले बांलाक अन्न सइगु बूँत गुं थें खने मदइ ला?

18 व दिखुन्हू ख्वौंयनं सफूया थूपतिकं च्वयातःगु वचन न्यनी,

अले तसकं खिउँसे च्वंगुपाखें कानं मिखां खनी।

19 क्वमिलुपिन्सं हाकनं परमप्रभुयाके लसता हनी,

अले मगाःमचाःपिन्सं परमप्रभु इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरयाके हे
लय्तायाच्चनी।

20 दयामदुपिं मनूतय्गु

नां तक हे ल्यं मदयक नाश यानाछवइ।

मेपिन्त क्वह्वांकीपिं तनावनी,

अले मभिंगु ज्याय मिखा तइपिन्त नाश यानाछवइ।

21 सुनां मनूतय् त खँ ल्हानाः दोषं बियाच्चनी

अले अड्डाय् मेगु पक्षयाम्हयसित जालय् क्यंकी

अले दोष मदुम्हयसित न्याय यायेबलय्

मखुगु साक्षी बियाः न्यायपाखें तापाकाबी।

22 अथे जुयाः अब्राहामयात त्वःतकादीम्ह परमप्रभुं याकूबया घरानायात थथे धयादी,

“याकूब आः लाजय् लाइ मखुत,
न इमिगु ख्वाः वँचुसे च्वनी।

23 इमिसं थः यक्व काय्म्ह्याय्पिं व
जिं इमित बियागु आशिष खनीबलय्
इमिसं जिगु नांयात पवित्र याइ।

इमिसं याकूबया तच्चकं पवित्रम्ह परमेश्वरयात धात्थें हे पवित्रम्ह खः धकाः नाला काइ,

अले इस्राएलया परमेश्वरया भय काइ।

24 आत्माय् अलमलय् जूपिं मूर्ख मनूतय्सं लिंग्यां दय्की
अले कचकच यानाजुइपिन्सं स्यनातःगु खँ मानय् याइ।”

30

अतेरि जातितय्त धिक्कार

1 परमप्रभुं धयादी, “धिक्कार!
उपिं अतेरि काय्म्ह्याय्पिन्त,”

सुनां योजना दय्काः ज्याइवः न्ह्याकि
तर उपिं जिगुपाखें मखु, सुनां स्वापु तइ,
तर जिगु आत्मां मखु,

अले पापय् पाप थपय् यानाब्यगु दु।

2 इमिसं जिगु सल्लाह मकासे मिश्रय् वनी,
फारोया रक्षाया निंति ग्वाहालि फवनेत वनी।
मिश्र देशय् शरण कायेत वनी।

3 तर फारोया रक्षा याःगुलि छिपिं लाजय् लाइ,
अले मिश्र देशय् शरण कायेत वनी छिपिं बेइज्जतय् लाइ।

4 खःला इमि हाकिमत सोअनय् दु
अले इमि राजदूतत हानेसय् थयंकः वःगु दु।

5 अयनं थज्याःगु जातिया कारणं छिपिं फुक्क लाजय् लाइ,
गुपि इमिगु निंति ज्यागलय् मजूपिं खः,
सुनां न छुं ग्वाहालि याइ, न लबः कायेखनी,

तर थुपिपाखें ला लाज व बेइज्जत जक हइ।

6 नेगेव देशया पशुतय्गु निति अगमवाणी—
सिंह व सिंहनी,

नाग व तसकं बिष दुम्ह सर्प पिहां वइ,

दुःख व कष्ट जाःगु देशपाखें जुयाः राजदूततय्सं थःगु सम्पत्ति गधाया म्हय
तयाः

व थःपनिगु धुकूया तसकं मू वंगु सामानत ऊँटया म्हय ग्वारा छावांवःगुलिइ
क्वखायकाः

व जातिया निति यंकी।

अथेसां इमित छुं नं फाइदा दइ मखु।

7 मिश्र देशं याइगु

ग्वाहालि तसकं हे सिति वंगु खः।

अथे जुयाः जिं वयात छुं नं याइ मखुम्ह राहाब धयागु दु।

आज्ञा मानय् याइमखुपि मन्त

8 आः हँ, वइतिनिगु ईया निति

सदां साक्षी जुइमा धकाः

इमिगु निति छगू ग्वरलय,

छगू सफूया थूलय् व च्व।

9 थ्व छगू जिराहा जातिया मन्त खः, धोखा बिइपिनि कायम्ह्यायपिं खः,

वा परमप्रभुया स्यनातःगु खँ मानय् मयाःपिं कायम्ह्यायपिं खः।

10 दर्शन खनीपिन्त इमिसं धाइ,

“आः थनिनिसें दर्शन मखनेमा!”

इमिसं अगमवक्तातय्त धाइ,

“जिमित खःगु खँया दर्शन कने मते!”

“जिमित यःगु खँ जक धा,

मखुगु अगमवाणी कै!

11 थ्व लैपु त्वःति!

थ्व लैपुं लिहां वा!

अले इस्राएलया पवित्र परमेश्वरनापं

जिमिगु सामना यायेगु दिकी!”

12 अथे जुयाः इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरं धयादी,

“छिमिसं जिगु बुखँयात हेला याःगु दु,
अले अत्याचारय्
व मखुगु खँय् भरोसा तइ।

13 अथे जुयाः थ्व पाप छिमिगु निति
कुतुं वयेत्यंगु छगू तःधंगु पःखाः थें जुइ,
गुगु पलखं हे दुनी।

14 कुमाःया थलयात चुंचुं यानाः तछ्याः थें
इपिं नं कुचा कुचा दलाः तज्याइतिनि,
अनंलि इपिं कुचा दलाः भुतुलि ह्यंग्वाः लिकायेत
वा तुर्थिं लः सालेत छगू धकाः नं कुचा ल्यं दइ मखु।”

15 परमप्रभु परमेश्वर, इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरं थथे धयादी,
“पश्चाताप व विभ्रामय् छिमिगु उद्धार दु।
ध्यान यायेगु व भरोसा तयेगुलिइ छिमित बल दइ।
तर छिमिसं थुपिं छुं नं खँ यय्कूगु मदु।

16 छिमिसं धाल, ‘मखु, जिपिं ला सल गयाः बिस्सुं वने।’
अथे जुयाः छिपिं बिस्सुं हे वने मालीतिनि!
इमिसं धाल, ‘जिपिं याकनं सल गयाः बिस्सुं वने।’
अथे जुयाः छिमित लिनाहइपिं याकनं वइतिनि।

17 छम्हय्सिगु ख्याच्चलं द्रुःछिम्ह बिस्सुं वनेमाली,
न्याम्हय्सिगु ख्याच्चलं छिपिं फुक्कं बिस्सुं वनेमाली।
पर्वतया च्वकाय् थनातःगु छगू झण्डाया थां थें
व डाँडाया छगू चिंया झण्डा बाहेक छिमि सेनाया मेगु छुं नं ल्यं दइ मखु।”

18 अयनं परमप्रभुं छिमिगु निति दया यायेगु मतिइ तयादी।
छिमिगु निति माया यायेत वय्कः दनादी,
छाय्धाःसा परमप्रभु न्याय यानादीम्ह परमेश्वर खः।
वय्कःयात लं च्वनीम्ह धन्य खः।

परमेश्वरं थः प्रजायात आशिष बियादी

19 हे यस्सलेमय् च्वपिं सियोनया मनूत, हाकनं छिपिं ख्वयेमाली मखुत। छिपिं
ग्वाहालिया निति ख्वःगु सः तायेवं वय्कः गुलि दयां जाःम्ह जुयादी। छिमिगु बिन्ति
न्येनेवं हे वय्कलं छिमित लिसः बियादी।

20 परमप्रभुं छिमित दुःखया मरि व तःधंगु सास्तीया लः बियादीसां छिमि स्यनामिपि सुचुका तइ मखु। छिमिगु थःगु हे मिखां छिमिसं इमित खनी।

21 छिपिं जवय वा खवय वनीबलय छिमिगु न्हायपनं छिमिगु ल्युनेपाखें थथे धयाहःगु सः ताइ, “लँ थ्व हे खः, थुकिं हे हूँ।”

22 कतां कियाः वहलं भुनाः छिमिसं घःतयगु व छिमिगु लूँया मूर्तित अशुद्ध याइ। छिमिसं इमित थीमज्युबलययागु कापः वांछवइ अले वयात थथे धाइ, “छ उखे हूँ!”

23 छिमिसं बूँइ हल्लिगु पुसाया नितिं वयकलं आकाशं लः छवयाहयादी। अले बुं अन्न बांलाक सय्की अले यक्व दइ। व दिखुन्हु सा-द्वहंत तःधंगु ख्यलय् ज्वइ।

24 छिमिगु बूँ पालेत द्वहं व गधातय्सं फालि व साबिलं हलातःगु नसा व छवस नइ।

25 व यक्व स्यायेगु दिखुन्हु धरहरात क्वःदलीबलय् फुक्क ततःजाःगु पर्वतत व फुक्क डाँडाय लःया खुसिबाः न्हाइ।

26 परमप्रभुं थः प्रजायात घाः चिनादी खुन्हु अले वयकलं इमित यानादीगु घाः लाय्कादी खुन्हु तिमिला सूर्य थें च्वनी अले सूर्यया जः न्हयन्हुया जः थें न्हयदुगं अप्वः ज्वाल्ल थी।

परमेश्वरं अशशूयात सजॉय बियादी

27 स्व! च्यानाचवंगु तं व ख्वातुक वयाचवंगु कुँत्याःनापं

परमप्रभु थः हे थःगु तःधंगु नां क्यनेत तापाकं झायाचवंगु दु।

वय्कःया म्हुतुसि तमं जाः

अले वय्कःया मे भस्म याइगु मि थें च्वं।

28 वय्कःया सासः गःपतय् थ्यंकः त्वपुइगु खुसिबाः थें च्वं।

वय्कलं जाति जातितयत् नाश याइगु हासां हायादी,

अले वय्कलं मनूतयत् मभिंगु लूँय् यकिगु लगाम

इमिगु म्हुतुइ तयादी।

29 तर छिपिं, परमेश्वरया मनूत धाःसा लय्ताइ अले पवित्र नखः मानय् याःथें

चान्हय् छिमिसं भजन हाली।

इस्त्राएलया ल्वहंधी,

परमप्रभुया पर्वतपाखे थाहां वनेत,

बाँसुरी पुइपिं लय्तायाः वं थें

छिमिगु नुगः नं लसतां जाइ।

30 तसकं तं पिकयाः, भस्म याइगु मित्याः,

नं न्याःगु सः व ग्वःफय् अले प्वंनापं
परमप्रभुं मनूतयत् थःगु तःजिगु शक्तिया सः न्यंकेत
अले थःगु ब्वहःया जलं खंके बियादी।

31 अश्शरीत परमप्रभुया सः तायाः थरथर खाःगु दु।

वय्कलं थःगु राजदण्डं इमित कय्कादी।

32 सजौय बीगु कथिं

परमप्रभुं इपि फुक्कसित कय्कादी,

व ल्हाःया दम्फु व वीणाया सःनापं जुइ।

थःगु ल्हाःया शक्तिं वय्कः इपिनापं लडाइँ यानादी।

33 छायाधाःसा तोपेतयात* न्हापा हे छम्ह जुजुया नितिं तयार याःगु खः।

तसकं च्याःगु मि व यक्व सिँनापं मि च्याकेत गाः चकंगु व तसकं गाः वंकूगु
दु।

च्यानाच्चंगु गन्धकयागु खुसिं थें

परमप्रभुया सासलं वयात मि च्याकाबी।

31

मिश्रय् भलसा तइपिन्त धिक्कार

1 धिक्कार छिमित, सु मिश्र देशय् ग्वाहालिया नितिं वनी

अले सलतय्के भरोसा तइ।

अले इमिसं अल्याख रथत व सल गइपिनिगु तःधंगु शक्तिइ भरोसा याइ,

तर इमिसं इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरपाखे स्वइ मखु

अले परमप्रभुया ग्वाहालियात माली मखु।

2 अयनं वय्कः धाःसा तसकं बुद्धि दुम्ह जुयादी

अले वय्कलं नाश हयादी फु अले थःगु वचन लित कयादी मखु।

मभिगु ज्या याइपिनिगु घराना

व अधर्म ज्या याइपिन्त ग्वाहालि बीपिनिगु विरोधय् वय्कः दनादी।

3 तर मिश्रीत ला मनूत जक खः परमेश्वर मखु।

इमि सलत म्ह खः, आत्मा मखु।

परमप्रभुं थःगु ल्हाः ल्हनादीबलय्

* 30:33 ३०:३३ तोपेत थ्व यस्सलेम लिक्क च्वंगु फोहर च्याकीगु थाय् व पेगन घःयात बलि बीगु थाय्,

२ राज २३:१०; यर ७:३१-३२; १९:६-१३

ग्वाहालि याइपिं लुफि हाइ
अले ग्वाहालि काःपिं क्वदली,
इपिं निगू पुचलं छक्वलं नाश जुइ।

4 परमप्रभुं जितः थथे धयादी,
“गथे सिंह वा तःधिकःम्ह सिंहं थःगु शिकारयात घुर्रघुर्र याइ,
अले वयागु विरोधय् जवाःतय् फुक्क पुचः दनी
अयनं इमिगु सलं व ग्याइ मखु,
न इमिगु हा सलं व थुखे उखे सनी।
व थें तुं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु सियोन पर्वत
व वया डाँडाय् लडाइँ यायेत क्वहां झायादी।

5 चखुंतयसं थःगु स्वँयात रक्षा याःथें
दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं यरूशलेमयात रक्षा यानादी।
अले उकियात छुत्कारा यानादी।
वय्कः उकियात पुलाः झायादी अले उकियात उद्धार यानादी।”

6 हे इस्राएलीत, सुयागु विरोधय् छिमिसं तःधंगु विद्रोह याःगु दु, वय्कःपाखे लिहां
वा।

7 छाय्धाःसा व दिखुन्ह छिपिं फुक्कसिनं थःगु पापी लहातं दय्कूगु वहः व लुँया
मूर्ति वांछवइ।

8 “अश्शरीत तरवारं क्वःदलीतिनि,
गुगु तरवार मन्तयपाखें मखु।
व हे तरवारं इपिं नाश जुइतिनि,
गुगु सीमानीपिं मन्तयगु मखु।
व तरवारया न्ह्यःनं इपिं बिस्युं वनी।

अले इमि ल्याय्म्हपिं मन्तयत् दासयात थें ज्या याकी।

9 इमि जुजु ग्यानाः बिस्युं वनी
अले इमि सेनापति लडाइँया ध्वँय् खनाः ग्यानाः आते जुइ।”
परमप्रभु, सुयागु मि सियोनय्
अले भट्टी यरूशलेमय् दु,
वय्कलं धयादीगु दु।

32

धार्मिकताया राज्य

- 1 स्व, छम्ह जुजुं धार्मिकतां राज्य यानादी,
अले शासकतय्सं न्यायलं शासन यानादी।
- 2 थुपिं मनूत फयपाखें शरण कायेगु थाय्
अले ग्वःफयपाखें सुपिलिगु थाय्,
मरुभूमिइ लः दुगु खुसित
व गंगु मरुभूमिइ तग्वःगु ल्वहंया किचः थें जुइ।
- 3 उबलय् स्वइपिनिगु मिखा हाकनं तिसी मखु
अले न्यनीपिनिगु न्हायपनं न्यनी।
- 4 बिचाः मयासें ज्या याइपिनिगु नुगलं थुइकी,
अले बांलाक खँ ल्हाये मसःमहयसिनं थुइकी अले बांलाक न्ववाइ।
- 5 मूर्खम्ह मनूयात हाकनं गुबलें हनेबहःम्ह मनू धकाः धाइ मखु,
न त मभिंगु ज्या यानाजुइपिन्त हे हनाबना याइ।
- 6 छायाःसा मूर्खं मनुखं मूर्खं हे जक खँ ल्हाना जुइ,
अले वयागु मन मभिंगु ज्या यायां हे लिलाइ मखु,
वं अधर्मया ज्या याइ
अले परमप्रभुया खँय् धाःसा मखुगु खँ न्यंका जुइ।
वं नये पित्याःपिन्त खालिगु ल्हातं हे लित छवइ।
अले प्याःचाःपिनिगु निति लः नं बी मखु।
- 7 मभिंगु ज्या यानाजुइपिनिगु चाला मभिंगु हे जुइ,
दुःखय् लानाच्च्वंपिन्सं फ्वंगु पाय्छि जूसां नं
मगाःमचाःपिन्त मखुगु खं नाश यायेगु निति इमिसं मभिंगु ज्याया योजना दय्की।
- 8 तर भिंपिं मनूतय्सं हनेबहःगु ज्यायागु योजना दय्की
अले हनेबहःगु ज्या यानां तुं च्वनी।

मिसातय्त् ख्याच्चः

- 9 हे याउँक च्वनाच्च्वंपिं मिसात,
तुँ, अले जिगु खँ ध्यान बियाः न्यँ,
हे याउँक च्वनाच्च्वंपिं म्हाय्पिं
जिं छु धाये व बांलाक न्यँ!

- 10 थनि दच्छि स्वयाः छुं ई लिपा
छिपि याउँक च्वनाच्चपि थुरथुर खाइ।
दाखमाय् फल हे सइ मखु,
अले फल खायेगु नं जुइ मखु।
- 11 अय् याउँक च्वनाच्चपि मिसात,
थुरथुर खा, हे याउँक च्वनाच्चपि म्हायपि थुरथुर खा।
थःगु वसः त्वःताः पचिनांगा जु,
अले थथःगु जैय् भांग्रा हिनाब्यु।
- 12 जिमि मनूतयगु यक्व सइगु बुँया निति नुगःपा दा,
अले फल बीगु दाखमातयगु निति,
- 13 अले जिमि मनूतयगु जमिनय्
कंमा व झाःया निति ख्वः।
खः, लसतां जाःगु फुक्क छैया निति
थ्व न्हाइपुगु शहरया निति विलाप या।
- 14 जुजुया दरबार त्वःताछ्वइ,
यक्व मनूत दुगु लिमलाःगु शहर सुनसान जुइ।
किल्लात व धरहरात सदांया लागिं उजाड जुइगु बुँ जुइ।
गुँ गधातयगु निति लसता व सा द्रहं व फैच्वलयतयगु निति घाँयख्यः जुइ।
- 15 च्वयनं आत्मा झीके प्वंकामहतले
अले मरुभूमि बांलाक अन्न सइगु बुँ
व बांलाक अन्न सइगु बुँत गुँ मजुतले अथे जुइ।
- 16 व मरुभूमिइ न्याय बाय् च्वनी,
अले नायगु बुँइ धार्मिकता बाय् च्वनी।
- 17 धार्मिकताया फल शान्ति जुइ
अले धार्मिकताया लिच्वः धाःसा सदांया निति शान्ति व भरोसा जुइ।
- 18 जिमि प्रजा धाःसा शान्ति च्वनेगु थाय् जुइ,
सुरक्षा दुगु छैत,
व हाःसः मदुगु आराम कायेगु थासय् च्वनी।
- 19 प्वनं गुँयात नाश याःथे
वा फुक्क शहर माथं वंकूसां नं,
- 20 फुक्क लः दुगु थासय् पुसा हलीपि

अले सा द्रुहं व गधात ज्वये बीपि
छिपि गुलि धन्यपि जुइ।

33

ग्वाहालिया निंति प्रार्थना

1 धिक्कार, छ नाश याइम्हय्सित,
गुम्ह थः हे नाशय् लाःगु मदुनि!
धिक्कार, छ विश्वासघातीयात,
सुयात मेपि सुनानं विश्वासघात याःगु मदुनि!
गुबलय् छं नाश यायेगु दिकी,
उबलय् छन्त नं नाश यानाछवइ।
गुबलय् छं विश्वासघात यायेगु दिकी उबलय्
छन्त नं विश्वासघात याइ।

2 हे परमप्रभु, जिमित दया यानादिसँ।
जिमिसं छिके आस यानाचवना।
सुथ पतिकं छि जिमिगु निंति शक्ति
व दुःखपाखें उद्धार याइम्ह जुयादिसँ।

3 छि तसकं हाःगु सः तायाः मनूत बिस्सुं वनी।
छि दनादीबलय् जाति जातित छ्यालब्याल जुइ।

4 हे जाति जातिया मनूत, छिमिसं लुतय् यानाः लयाहःगु बाली चिचीधिकःपि
क्वःबुइँचां नयाब्यू थें जुइ।
क्वःबुइँचा थें मनूत उकी झम्ते याः वनी।

5 परमप्रभु दक्वसिबय् तःधंम्ह जुयादीगु दु, छायाःसा वय्कः दक्वसिबय् च्वय्
चवनादी।

वय्कलं सियोनयात न्याय व धार्मिकतां जायकादीगु दु।

6 छिमिगु ईया निंति वय्कः बल्लाःगु जग व मुक्ति अले ज्ञान व
बुद्धिया तसकं मू वंगु धुकू जुयादी।
परमप्रभुया भय कायेगु हे धुकूया ताःचा खः।

7 स्व, इमि तसकं बल्लाःपिं मनूत लैय् तसकं ख्वयाच्चंगु दु।

मिलय् याइपिं राजदूतत ह्यँयह्यँय् ख्वयाच्चंगु दु।

8 मू लै झिजांमिजां दंगु दु,
लैय् जुइपिं सुं नं मदु।

सन्धि त्वाथूगु दु,
साक्षीयात हेला याःगु दु।
सुं नं मनूतयत हनाबना याःगु मदु।

9 देशं विलाप याइ अले झिजांमिजां दनि।
लेबनान लाजय् लाइ अले सुकूगनावनी।

शारोन अराबा थे जुइ।
बाशान व कर्मेलं थःगु हःत कुर्का हइ।

शत्रुतयत परमप्रभुया ख्याच्चः

10 परमप्रभुं धयादी, “आः जि दने।

आः जि थःत थकाये।

आः जि थःत तःधके।

11 छिमिसं छवसयात प्वाथय् दय्की,
छिमिसं सुपाखें गनावने धुंकूगु सुयात बुइकी।
छिमिगु सासः छिमित हे नाश याइगु मि खः।

12 मनूत ह्यंग्वाः च्याःथे च्याइतिनि।
पाला तःगु झाःत च्याःथे च्याइतिनि।

13 अय् तापाक्क च्वंपिं मनूत, जिं छु यानागु दु न्यैं!
अय् लिक्क च्वंपिं, जिगु शक्तियात नाला का!”

14 सियोनय् च्वंपिं पापीत ग्याःगु दु।
परमप्रभु मदु धकाः धयाजुइपिं थरथर खानाः ग्याःगु दु।

इमिसं धाइ, “भस्म याइगु मिनापं झीपिं सु जक च्वने फइ?
सदां च्यानाच्चनीगु मिनापं झीपिं सु जक च्वने फइ?”

15 व हे खः, सु धार्मिकतानापं जुइ,
अले खःगु खँ नवाना जुइ,
करं काकाः काःगु लबःयात यय्की मखु,
सुनां घुस कायेत थःगु ल्हाः न्ह्यज्याकि मखु,

सुनां स्यायेगु निति मभिंगु ग्वसाः न्यनेत थःगु न्हायपं ति,
मभिपिनिगु खँय् ध्यान बीगु स्वयाः थःगु मिखा तिसी।

16 व हे मन् च्वय् च्वनी,
सुयागु शरण कायेगु थाय् पहाडया किल्ला जुइ।
वयागु नसा वयात हे बी
अले वयात त्वनेत माक्व लः दइ।

गौरवं जाःगु वइतिनिगु ई

17 छिमिगु मिखां जुजुयात व वय्कःया बांलाःसूयात खनी
अले तापाक हे न्यनावंगु देशयात छिमिसं खनी।
18 छिमिसं बिचाः याइ छिमिगु न्हापायागु भययात लुमंकी।
“उपि मू हाकिमत ग्व?

कर काइपि गन वन?

धरहराया जिम्मा काइपि हाकिमत गन वन?”

19 छिमिसं उपि जिराहा मनूतय्त हाकनं खंके फइ मखु,
गजबगु भाय् ल्हाइपि उपि मनूतय्त,
सुयागु भाय् थुइ मखु।

20 झीगु निति क्वःछिनातःगु नखःतय्गु शहर सियोनयात स्व,
छिमिगु मिखां यरूशलेमयात खनीतिनि,
छगू शान्ति जूगु थाय्, छगू पाल, गुबलें नं चीकाछवइ मखु,
सुयागु कीत गुबलें नं लेहेंथना छवइ मखु,
न त उकिया खिपः हे चफुनाछवइ।

21 अन परमप्रभु झी दक्व शक्ति दुम्ह च्वनादी।
व ततःधंगु खुसित व खुसितय्गु थाय् जुइ।
चतनं चले याइगु लःजहाज अन चले याइ मखु।
ततःधंगु जहाज नं अन यंकी मखु।

22 छायाःसा परमप्रभु झी न्यायाधीश खः,
परमप्रभु झीत व्यवस्था बियादीम्ह खः,
परमप्रभु झी जुजु जुयादी,
वय्कलं हे झीत बचय् यानादी।

- 23 छिमिगु जहाजया खिपः छावासुइ धुंकूगु दु।
 मनूतय्सं लःजहाजया थांया जग बल्लाके मफुत।
 इमिसं लःजहाजया पाल ग्वये मफुत।
 तर छिमिसं यक्व लुतय् यानाहःगु माल इनाकाइ।
 लंगरातय्सं नं लुतय् यानाहःगु माल इनाकाय्गुली ब्वति काइ।
 24 सियोनय् च्वनीपिं सुनानं “जि म्हंमफु” धकाः धाइ मखु
 अले अन च्वनीपिं मनूतय्गु पाप क्षमा याइ।

34

- परमेश्वरं शत्रुतय्त सज्जय बियादी
 1 हे जात-जातियापिं मनूत,
 जिगु न्ह्यःने वा अले बांलाक न्यँ।
 हे मनूत, ध्यान ब्यु!
 पृथ्वी व अन च्वंपिं फुक्कसिनं तायेमा।
 संसार व उकी दयावःगु फुक्कसिनं तायेमा।
 2 परमप्रभु फुक्क देशयापिं मनूतनापं तंपिकयादीगु दु।
 वय्कःया तं इमि फुक्क सिपाईतय्त लाःगु दु।
 वय्कलं इमित धात्थें हे भज्यंक नाश यानादी।
 वय्कलं इमित मनू स्याइपिनिगु ल्हातय् तयादीगु दु।
 3 इमि सीपिं मनूत पिने यंकाः वांछवइ।
 इमिगु सीम्ह तसकं नवइ
 अले पर्वतय् इमिगु हिया हि जुइ।
 4 आकाशया फुक्क नगुत तनावनी।
 अले आकाश भवँ थू तु थें तनावनी।
 दाखया मां सुकूचिंगु हःत व यःमरिमां सुकूचिंगु फलत कुतुं वः थें
 आकाशया नगु-नक्षत्रत कुतुंवइ।
 5 जिगु तरवार आकाशय् खनेदः वःगु दु।
 स्व, थुकिं गुकथं एदोमया सन्तानयात न्याय यानादी।

☆ 34:4 ३४:४ मती २४:२९; मर्क १३:२५; लूक २१:२६; प्रका ६:१३-१४

ध्व जातियात जिं भज्यंक नाश याये त्यनागु दु।☆

6 परमप्रभुया तरवार हिइ थुंगु दु।

व दाःनं जाःगु दु,

भ्याःचा व च्वलयूतयगु हिलय,

फैतयगु जलासैया दाकय थुंगु दु।

छाय्धाःसा परमप्रभुं ध्व बलि बोझाया शहरय् छायादी,

अले वयकलं एदोमया लागाय् यक्व स्यायेगु पालेगु यानादी।

7 तसकं बल्लाःपि मनूत नं गुं द्रुहंत थें,

द्रुहंचात व बबल्लाःपि द्रुहंत थें क्वदली।

इमिगु देशय् हिया हि जुइ

अले इमिगु जमिन दाःनं जाइ।

8 परमप्रभुं सियोनया पंलिनाः बदला कायेगु छगू दिं दु

व सजॉय बीगु छगू दें दु।

9 एदोमया खुसित अलकत्राय्,

बँय्या धू गन्धकय् हिलावनी

अले इमिगु देश अलकत्रा थें च्याइ।

10 व चच्छि न्हिच्छि हे च्यानाच्चनी।

उकियागु कुं न्ह्याबलें थाहां वनाच्चनी।

पुस्तां पुस्ता तक व झिजांमिजां दनाच्चनी,

अनं जुयाः सुं नं हाकनं वनी मखु।☆

11 तर व छगू मरुभूमिया न्हिकांझंगःत च्वनेगु थाय् जुइ

अले ततःसलं हालीपि न्हिकांझंगःत व सँक्वःतय्सं अनं स्वँ दय्की।

अनंलि परमेश्वरं एदोमयात ध्वः सालाः बांलाक नापय् यानादी,

वयकलं उकियात गोलमाल व नाशया लागिं नापय् यानादी।

12 वया भारदारतयत उकिया राज्य छगू नं दइ मखु,

अले अनयापि शासकत तनावनी।

13 उकिया किल्लाया च्वय् कमा

अले किल्लाय् न्हाय्कमा व झाःत बुया वइ।

☆ 34:5 ३४:५-७ यशै ६३:१-६; यर ४९:७-२२; इज २५:१२-१४; ३५:१-१५; आमो १:११-१२; ओब १:१-१४; मला

१:२-५ ☆ 34:10 ३४:१० प्रका १४:११; १९:३

- व ध्वंचात च्वनेगु थाय्
 व न्हिकांझंगःत च्वनेगु छँ जुइ।
- 14 मरुभूमिइ च्वंपिं पशुत फ्याका ध्वंनापं मिलय् जुयाः अन च्वनी,
 गुँ च्वलय्तय्सं थः पासापिन्त सःती,
 चान्हय्यापिं जन्तुतय्सं नं आराम कायेगु थाय् दयाः
 अन आराम कायेत वइ।
- 15 अन न्हिकांझंगलं थःगु निति स्वँ दय्काः खँय् थ्वइ।
 खँय्यात थःगु पपुति त्वपुयाः मचा थ्वय्की
 अले थः मचातयगु बिचाः याइ।
 एदोमय् गिद्धत थथःपिनिगु निम्हतिपुनापं च्वंवइ।
- 16 परमप्रभुया भ्वंथू स्व अले ब्वँ!
 उकी छम्ह नं तनावनी मखु।
 सुयातं निम्ह तिपुया निति मगाःमचाः जुइ मखु,
 छायाःसा वय्कःया म्हतुं थथे धयादीगु दु,
 वय्कःया आत्मां इपिं सकसितं छथाय् मुंकादी,
- 17 वय्कलं इमिगु ब्वः अलग तयादी,
 वय्कलं थःगु ल्हातं नापय् यानाः इमित इनाब्यूगु दु।
 इमिसं सदां सदां थ्व अधिकार याइ।
 अले पुस्तां पुस्ता तक इपिं अन बाय् च्वनी।

35

- लयल्यतातां यरुशलेमय् लिहां वइ
- 1 झिजामिजां दंगु बँ व गंगु बँ लय्ताइ।
 मरुभूमि लय्ताइ अले हइ।
- 2 व लिली स्वां थें चक्कना हइ।
 व तसकं लय्ताइ अले तसलं म्ये हाली,
 अले वयात लेबनानया गौरव,
 कर्मेल व शारोनया एःश्वर्य बिइ।
 इमिसं परमप्रभुया महिमा
 व झी परमेश्वरया एःश्वर्य खनी।

3 बमलाःगु ल्हात बल्लाकि!

अले बमलाःगु पुलि बल्लाकि।☆

4 नुगलय् भय दुपिन्त धा,

“साहस या, ग्याये मते।

छिमि परमेश्वर शत्रुतय्त सजॉय बीत झायादी,

अले छिमित बचय् यायेत परमेश्वरया बदलानापं झायादी।”

5 अनंलि कांपिनिगु मिखा चायकादी,

अले ख्वाँय्तय्गु न्हाय्पं चायकादी।☆

6 अले लंग्रापि चल्ला थें तिन्हइ,

खाखःत लयतातां तसलं हाली।

गंगु बं तज्यानाः लः पिहां वइ

अले मस्भूमिइ खुसिबाः न्हाइ।

7 निभालं गंगु फिइ लखं जाइ,

गंगु बैय् लःया मूल तज्याइ।

ध्वंत च्वनीगु थासय् घाँय्,

सःखिमा व तिकथिमा बुया वइ।

8 अन छपु मू लँ दइ,

वयात पवित्रताया लँ धकाः धाइ।

सुं अशुद्धपि अनं जुयाः वनी मखु।

तर व लँ इमिगु निति जक जुइ गुम्ह अनं जुयाः वंगु दु।

दुष्टत व मूर्खत अनं वने दइ मखु।

9 अन सुं सिंह दइ मखु,

न सुं स्याइपि पशु अनं जुयाः वनी।

अन मेगु छुं नं खतरा दइ मखु।

तर उद्धार जुइ धुकूपि जक व लँपुं वनेखनी।

10 अले परमप्रभुं मू पुलाः छुत्कारा यानादीपि लिहां वइ।

इपि सियोनय् म्ये हा हां दुहां वनी।

न्हाबलेया लसता इमिगु छ्यंया श्रीपेच जुइ।

इमिसं लसता व खुशी लुइकी,
अले दुःखकष्ट व झसुका इपिपाखें तापाक्क हे जुइ।

36

यस्शलेमयात अशशरीतयगु ख्याच्चः

२ राज १८:१३-२७; २ इति ३२:१-१९

1 हिजकियां राज्य यानाच्चंगु झिप्यदें दुबलय* अशशरया जुजु सनहेरीबं यहूदाया फुक्क पःखाः ग्वयातःगु शहरयात हमला यानाः त्याका काल।

2 अशशरयाम्ह जुजुं हमला यायेत कप्तानयात छगू तःधंगु सेना बियाः लाकीशं यस्शलेमय हिजकियायाथाय् छवत। यस्शलेमय थ्यंकः वयाः व धोबितयगु बुँइ वनीगु च्वय लाःगु पुखूया धः लिक्कयागु लँय दित।

3 अले वयात नापलायेत हिजकिया जुजुया थुपि हाकिमत, दरबारया प्रशासक हिल्कियाहया काय् एल्याकीम, दरबारया छ्यान्जे शेब्ना व ल्याःचाः तइम्ह आसापया काय् योआ पिहां वयाः कप्तानयाथाय् वन।

4 कप्तानं इमित धाल, “हिजकियायात थथे धा-

“ ‘तःधंम्ह अशशरया महाराजं थथे धयादी - छं सुयागु भलसा कयागु?

5 छं धाइ, छंके लडाइँया योजना व सिपाइँतय् बल दु धकाः, तर छं ला बकंफुसुलु खँ धयाच्चन। छं सुयाके भलसा तयाच्चनागु दु? अले छाया जिगु विरोधय् विद्रोही जुयागु?†

6 न्यौ! छं मिश्र देशयागु भलसा काःगु दु, व ला तज्याःगु तिकथि खः, उकिं मनूतयगु ल्हातय् सुइ। उकी लिधन धाःसा घाःपाः जक जुइ। मिश्र देशयाम्ह जुजु फारोयागु भलसा काःम्ह न्ह्याम्हयसिगु लागि नं थथे हे खः। ☆

7 अले छं जितः “जिमिसं ला परमप्रभु जिमि परमेश्वरयागु भलसा कयागु दु” धकाः धाःसा छु! व व हे मखु ला गुम्हयसिगु पुजा यायेगुथाय् व वेदीत हिजकियां यहूदा व यस्शलेमयात थथे धया चीकाछ्वःगु खः, “छिमिसं थ्व वेदीया न्ह्याःने आराधना यायेमाः।”

8 “आः जिमि मालिक अशशरयाम्ह जुजुलिसें बाचा चिनादिसँ। अले जिं छन्त निद्रुः सल बी। स्वये, छं उपि सलगइपि तये फु कि मफु?

* 36:1 ३६:१ झिप्यदें थथे धयागु ७०१ बि.सि. खः † 36:5 ३६:५ यहूदायाम्ह जुजु हिजकियां ७०५ बि.सि.लय् अशशरया विरोधय् विद्रोह याःगु खः, स्वयादिसँ २ राज १८:७ ☆ 36:6 ३६:६ इज २९:६-७

9 रथत व सलतयगु निति मिश्र देशय् भलसा याःसां गुकथं छिमिसं जिमि मालिकया हाकिमत मध्ये छम्ह चीधिकःम्ह हाकिमयात ख्यानाः छवये फइ?

10 थ्व बाहेक छु जिं थ्व देशयात हमला यानाः नाश यायेत परमप्रभुया ग्वाहालि मदय्क हे वयागु दु ला? परमप्रभुं हे जितः व देशय् वनाः वयात नाश या! धकाः धयादीगु दु।’ ”

11 अले एल्याकीम, शेब्ना व योआं लडाइँलय् वःम्ह कप्तानयात धाल, “बिन्ति दु, छिकपिनि दासतनापं आरमेइक भाषां न्ववानादिसँ, छायाःसा जिमिसं व भाय् थू। पखालय् च्वनाच्चपि मन्तयसं ताय्काः हिब्रू भाषां जिपिनापं न्ववानादी मते।”

12 तर लडाइँया कप्तानं धाल, “छु जिमि मालिकं जितः छिपिं व छिमि मालिकयात जक थ्व खँ धाय्के छवयाहःगु खः ला? छु वय्कलं जितः पखालय् च्वनाच्चपि मन्तयगु निति नं छवयाहःगु मखु ला, सुनां छिमिसं थें थःगु खि नयेमाली अले थःगु हे च्व त्वनेमाली।”

13 अनंलि लडाइँया कप्तान दनाः तःसलं हिब्रू भाषां थथे धाल, “महाराज अश्रूया जुजुया खँ न्यै!

14 जुजुं थथे धयादी, हिजकियां छिमित धोखा मबीमा— वं छिमित बचय् याये फइ मखु!

15 हिजकियां हेयकाः छिमित थथे धयाः परमप्रभुयाके भलसा याके नं मबीमा, ‘परमप्रभुं धातें हे झीत छुत्कारा यानादी। वय्कलं थ्व शहर अश्रूया जुजुया ल्हातय् लःल्हानादी मखु।’

16 “हिजकियायागु खँ न्यने मते। अश्रूयाम्ह महाराजं थथे धयादी — छिपिं जिनापं मिलय् जूवःसा अले पिहां वयाः जिथाय् वःसा, छिपिं फुक्कसिनं थथःगु दाखमाया फल व यःमरिमाया फल नयेखनी, अले थथःगु तुपाखें लः त्वनेखनी।

17 लिपा धाःसा छिमिगु हे थें ज्याःगु अन्न व न्हगु दाखमघ अले मरि व दाखक्यबं जाःगु देशय् जिं छिमित यके।

18 “हिजकियाया खँ न्यने मते! ‘परमप्रभुं झीत बचय् यानादी’ धकाः धयाः वं छिमित ध्वंलानाच्चंगु दु। गुगुं जातियाम्ह घवं थःगु देशयात अश्रूयाम्ह जुजुया ल्हातं बचय् याये फुगु दु ला?

19 हमात व अर्पादया घःत गन वन? सपर्बेमया घःत ग्व लय्? छु! इमिसं सामरियायात जिगु ल्हातं बचय् यात ला?

20 छु! थुपिं देशयापिं घःत मध्ये सुनानं थःगु देशयात जिगु ल्हातं बचय् याये फुगु दु ला? परमप्रभुं यरूशलेमयात गथे यानाः बचय् याये फइ?”

21 तर मनूत फक्क सुम्क च्वन, छुं नं लिसः मब्य, छायाधाःसा जुजुं थज्याःगु आज़ा ब्यगु खः, “वयात लिसः बी मते।”

22 अनंलि दरबारया प्रशासक हिल्कियाहया काय् एल्याकीम, दरबारया छ्यान्जे शेब्ना व ल्याःचाः तइम्ह आसापया काय् योआं थःगु वसः खुत, अले हिजकियायाथाय् वयाः अश्शूरयाम्ह लडाइँया सेनापतिं धाःगु खँ कन।

37

यस्शलेमया छुत्काराया भविष्यवाणी याःगु

२ राज १९:१-७

1 थ्व खँ न्यनेवं हिजकिया जुजुं नुगः मछिंकाः थःगु वसः खुत। अले भांग्रा हिनाः परमप्रभुया देगलय् वन।

2 वं दरबारया प्रशासक एल्याकीम, छ्यान्जे शेब्ना व मू मू पुजाहारीतय्त आमोजया काय् यशैया अगमवक्तायाथाय् छवल। उपिं सकसिनं भांग्रा हिनातःगु दु।

3 इमिसं वयात धाल, “हिजकिया जुजुं थथे धाःगु दु – थौं झीसं दुःख सीगु दि खः। झीसं सजॉय फयाच्चनागु दु अले झीगु बेइज्जत जूगु दु! थ्व मचाबुइगु ई त्ययाः नं मचाबुइकेगु बल मदुगु थें खः।

4 अश्शूरयाम्ह जुजुं म्वाःम्ह परमेश्वरयात हेस्यायेत थः छम्ह सेनापति छवयाहःगु दु। परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वरं वं धाःगु खँ न्यनादीमा अले न्यनादीगु खँया लागि वयात सजॉय बियादीमा। उकिं झी गुलि मनूत म्वानाच्चंगु दु, इमिगु निंति प्रार्थना यानाब्यु।”

5 हिजकिया जुजुया हाकिमत यशैयायाथाय् वयाः वयात जुजुया खबर बीधुंकाः

6 यशैयां इमित धाल, “छिमि मालिकयात धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – थुपि अश्शूरयाम्ह जुजुया च्यःतयसं जितः क्वह्यंकाः धाःगु खँ न्यनाः छ ग्याये मते।

7 बांलाक न्यै, जिं वयागु बिचाःयात हीकाबी, गुकें यानाः व छुं खबर न्यनाः थःगु हे देशय् लिहांवनी। अन जिं वयात तरवारं पालाः स्याके बी।”

अश्शूरीतयसं ख्याच्चः ब्यगु

२ राज १९:८-१३

8 अश्शूरी जुजु लाकीशं वनाः लिब्नालिसें लडाइँ यानाच्चंगु दु धइगु खँ सेनापति न्यन, उकिं व अन वन।

9 अशशूरी जुजु सनहेरीबं मिश्र देशयाम्ह कूशी जुजु तिर्हाकाह थःलिसें लडाइँ यायेत वयाच्वंगु दु धयागु बुखँ न्यनाः वं हिजकियायाथाय् दूततय् थथे धाय्के छवल,

10 “यह्दायाम्ह जुजु हिजकियायात धा- छं भलसा याःम्ह घवं यस्शलेम अशशूरयाम्ह जुजुया ल्हातय् लाइ मखु धयाः छन्त ध्वंमलायेमा।

11 अशशूरयापि जुजुपिन्सं मेमेगु फुक्क देशयात भज्यंक नाश यानाः छु यात व छं न्यंगु हे दु। छु छं थः बचय् जुइगु आस यानागु ला?

12 छु जिगु पुर्खातय्सं गोजान, हारान व रेसेप शहरत नाश यात अले तेल-अस्सारय् च्वंपि अदनयापि मनूतय् स्यात, अयन् इमि सुं घवं इमित बचय् याये फत ला?

13 हमातयाम्ह जुजु, अर्पादयाम्ह जुजु वा लायरयाम्ह जुजु वा सपर्बेमयाम्ह जुजु वा हेना वा इव्वाया जुजुपिं गन दु लय्?”

हिजकियां याःगु प्रार्थना

२ राज १९:१४-१९

14 हिजकियां थ्व पौ दूततय्गु ल्हातं कयाः ब्वन। अले व परमप्रभुया देगलय् थाहां वनाः पौ प्वलाः परमप्रभुया न्ह्यःने तयाबिल।

15 हिजकियां परमप्रभुयात थथे प्रार्थना यात,

16 “हे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएल्या परमेश्वर, कस्बतय् दथुइ सिंहासनय् च्वनादीम्ह, छि हे जक संसारया फुक्क राज्ययाम्ह परमेश्वर खः। छिं स्वर्ग व पृथ्वी दय्कादिल।☆

17 हे परमप्रभु न्यनादिसँ! हे परमप्रभु, थःगु मिखा चाय्काः स्वयादिसँ। सनहेरीबं म्वाःम्ह परमेश्वरयात हेपे यानाः धाःगु फुक्क खँ ध्यान बियाः न्यनादिसँ।

18 “हे परमप्रभु, अशशूरया जुजुपिन्सं जाति जातित व इमिगु देशयात नाश याःगु खँ धाथें खः।

19 इमिसं जाति जातितय् घःतय् मिइ वान्छवयाः नाश यानाबिल, छायाःसा इपिं घः मखु, तर मनूतय्गु ल्हातं दय्कूगु सिं व ल्वहं जक खः।

20 आः हे परमप्रभु, जिमि परमेश्वर, जिमित वयागु ल्हातं त्वःतकादिसँ, अले संसारया फुक्क देशं छि परमप्रभु जक परमेश्वर खः धकाः सीमा।”

हिजकिया जुजुयात यशैयाया बुखँ

२ राज १९:२०-३७

21 अले आमोजया काय् यशैयां हिजकियायाथाय् थथे धका: बुरेँ छवल —
 “परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, अशशूरयाम्ह जुजु सनहेरीबया बारे छं
 जित: प्रार्थना या:गुलि

22 वयागु विरोधय् परमप्रभुं थथे धयादीगु दु —
 “ ‘अय् सियोनया कुमारी म्हाय्
 छन्त हेपे या:गु दु,
 छन्त हेस्या:गु दु।

यरूशलेमया म्हायनं
 छ बिस्युं वंबलय् छ्यं क्वा:गु दु,
 23 छं सुयात क्वह्यंका: व ब्व: बिया?
 अले सुयागु विरोधय् छं न्ववानागु
 वा त:धंछुयागु दु?
 इस्राएलया पवित्र परमेश्वरया विरोधय् मखु ला!

24 थ: दूततपाखें
 छं परमप्रभुयात तसकं बेइज्जत या:गु दु।
 छं थथे धा:गु दु,
 जिं यक्व रथत ज्वनावना:
 तत:जा:गु पहाडत त्याकागु दु
 अले लेबनानया तसकं तापा:गु गुँ च्वका च्वका तक।
 जिं थुकिया तत:मागु देवदास्या सिमा
 व बांबांला:गु सल्लाया सिमा पाला,
 अले जि उकिया तातापा:गु च्वका
 व उकिया ख्वातुगु गुँ दुने जि दुहां वना।

25 जिं तुं म्हुया: विदेशया ल: त्वना।
 अले थ:गु तुति पालि मिश्रया फुक्क खुसि सुकाबिया।’

26 “यक्व न्हापा हे जिं अथे यायेगु ग्वसा: ग्वयागु ख: धका:
 छु छं गुबलें मन्यना ला?
 आ: जिं हे व पूर्वका।
 पखालं घेरय् यानात:गु शहरतय्त नाश याना:
 द्रुचिकेगु शक्ति जिं छन्त बिया।

27 उकिं अन च्वंपि कमजोर जूगु दु।

इपि निराश जुयाः लज्या चाःगु दु।

इपि ख्यःया घाँय् थें,

क्यातूगु घाँय् थें,

छेंया पलिइ बुयावःगु ताहाक जुइ न्ह्यः हे

गनावनीगु घाँय् थें जूगु दु।

28 “तर छ गन च्वनीगु,

छ थुखे उखे जुइगु व जि खनाः छं

तं पिकाःगु धकाः जिं स्यू।

29 छंगु तं व घमण्डया बारे जि न्यनागु दु।

अथे जुयाः जिं छंगु न्हासय काकःचा

व छंगु म्हुतुइ लगाम तयाबी।

छ गुगु लें जुयाः वःगु खः

व हे लं जिं छन्त लित छवयाबी।

30 “हे हिजकिया, छंगु निंति थ्व चिं जुइ,

“थ्व दँय् छिमिसं थथःम्हं बुयावःगु नइ।

अले निदें दुबलय् थुकिं हे सयावःगु नइ।

अले स्वदें दुबलय् छिमिसं पुसा ह, बाली लः,

अले दाखमात पिनाः उकी सयावःगु फल न।

31 अले यहूदाया घरानाया म्वानाच्चंपिन्सं

जमिनया क्वय् हा कयाः जमिनया च्वय् फल सय्की।

32 छायाधाःसा यरूशलेमपाखें बचय् जूगु छगू ब्व

अले सियोन पर्वतं बचय्जूपि छपुचः पिहां वइ।

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया जोशं थ्व याइ।

33 “उकिं अश्शूरया जुजुया बारे परमप्रभुं थथे धयादी,

“व थ्व शहरय् वइ मखु,

न थन छपु नं वाण कय्की,

न ढाल ज्वनाः न्ह्यःने वये फइ,

न थुकिया विरोधय् घेरय् यायेगु चा व ल्वहंया द्रुम्बःचा दय्के फइ।

34 गुगु लें जुयाः व वःगु खः,

व हे लै जुया: व लिहांवनी,
अले थ्व शहरय् दुहां वइ मखु।”

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी।

35 “जिं थःगु व जिमि च्यः दाऊदया कारणं
थ्व शहरयात रक्षा याना: बचय् याये।”

36 अले परमप्रभुया दूत पिहां वल, वं अश्शूरीतयगु छाउनीइ छगू लाख व
चयन्याद्-म्ह (१,८५,०००) अश्शूरी सिपाईतय्त स्यानाबिल। सुथय् दंबलय् मनूतय्सं
छाउनीइ सिपाईत सिनाच्चंगु खन।

37 उकिं अश्शूरयाम्ह जुजु सनहेरीबिं छाउनी स्यंका: निनवेय् लिहां वन। व वना:
अन हे च्वन।

38 छन्हू व थः घः निस्त्रोकया देगलय् पुजा यानाच्चंबलय् वया काय्पिं अद्रम्मलेक
व शरेसेरं वयात तरवारं स्यात, अले इपिं आरारात देशय् बिस्युं वन। वया लिपा वयागु
थासय् वया काय् एसरहदोन जुजु जुया: राज्य यात।*

38

हिजकिया जुजु सी थें च्वंक म्हमफुगु

२ राज २०:१-११; २ इति ३२:२४-२६

1 उबलय् हिजकिया जुजु उसौय् मदया: सी थें च्वन। आमोजया काय् अगमवक्ता
यशैयां वयाथाय् वना: धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी – छैय् फुक्क खँ मिलय् या,
छाय्धा:सा छ सीत्यंगु दु। छंगु ल्वय् लनी मखुत।”*

2 हिजकियां अंगःपाखे स्वया: परमप्रभुयात थथे प्रार्थना यात,

3 “हे परमप्रभु, जिं दुनुगलनिसें छिगु भक्त जुया: छिगु सेवा यानागु खँ
लुमंकादिसैं। जिं छितः यःगु ज्या हे यानावयाच्चवनागु दु।” अले हिजकिया हँय्हाँय्
ख्वल।

4 अनंलि परमप्रभुया थ्व वचन यशैयाथाय् वल,

5 “वना: हिजकियायात थथे धा, ‘छिमि तापाबाज्या दाऊदया परमप्रभु परमेश्वरं
थथे धयादी – जिं छंगु प्रार्थना न्यने, जिं छंगु ख्वःबि खंगु दु। जिं छंगु आयु मेगु
झिंन्यादँ अप्वय्काबी।

* 37:38 ३७:३८ ६८१ बि.सि.लय् सनहेरीबयात स्याःगु अले एसरहदोन जुजु जूगु खः
७०३ बि.सि. हिजकिया जुजु म्हमफुगु खः

* 38:1 ३८:१

6 जिं अशशूरयाम्ह जुजुया ल्हातं छन्त व थ्व शहरयात बचय् याये। जिं थ्व शहरयात रक्षा याये।

7 “ ‘परमप्रभुं छु बचं बियादी व पूर्वकादी। परमप्रभुयापाखें उकिया चिं छन्त थ्व जुइ—

8 आहाजया त्वाथलय् निभाःया किचः गुगु क्वय्पाखे वने धुंकूगु दु, जिं झिपलाः ल्युने लित छवयाबी।’ ” अथे जुयाः निभाःया किचः क्वय् क्वहां वनाच्वंगु जूसां झिपलाः लिज्यावन।

हिजकियाया प्रशंसाया म्ये

9 उसौय् मदयाः सी थें च्वंक मफयाच्वंम्ह ल्वय् लनाः यहूदाया जुजु हिजकियां प्रशंसाया म्ये च्वल —

10 जिं बिचाः याना, “जिगु जीवनया दकलय् बांलाःगु इलय् हे जि मृत लोकय् वनेमाल अले थनिंनिसें जि म्वाइ मखुत।

11 परमप्रभुयात जिं हाकनं गुबलें खनी मखुत, म्वाःपिनिगु देशय् परमप्रभुयात जिं खंके फइ मखुत। मनूतय्त जिं थनिंनिसें खनी मखुत, न जि आः संसारय् च्वनाच्वंपि लिसे च्वने दइ।

12 जवाःतय्गु पाल थें जिगु जीवन जिपाखें लाकायंकल। तान थाइम्हं कापः तु थें जिं जिगु जीवन तुलागु दु अले वय्कलं जितः तानं चानादीगु दु। न्हिच्छि व चच्छिं हे छिं जिगु जीवनयात अन्त यानादीगु दु।

13 सुथय् तक जि पिवाच्वना। तर सिहनं क्वैय् त्वथू थें वय्कलं जिगु फुक्क क्वैय् त्वथुलादिल। न्हिच्छि व चच्छिं हे छिं जिगु जीवनयात अन्त यानादीगु दु।

14 इखुंचा व सलांत्याः झंगलं थें जिं चिरबिर यानाः हाला। सुकुभतुं थें विलाप याना, च्वय् आकाशय् स्वस्वं हे जिगु मिखा त्यानुइ धुंकल। हे परमप्रभु, जि दुःखय् लाःगु दु। छिं हे जितः ग्वाहालि यानादिसँ।”

15 तर आः जिं छु धायेफु धकाः?

वयक्कः जिनापं न्ववानादिल अले वयक्कलं हे थथे यानादिल,
जिगु प्राणया धन्दाया कारणं
जि जिगु जिवंकाछि क्वमिलु जुये।

16 हे परमप्रभु, थ्व खँपाखें हे मनूत म्वाइ,
अले जिगु आत्माय् नं जीवन दइ,

छिं जिगु ल्वय् लाय्कादिल
अले जितः म्वाके बियादिल।

17 धात्थें हे जिगु उन्नतिया निति जिं थथे सास्ती नये माल।

छिं जितः माया यानाः
सीगालय् वनेगुपाखें बचय् यानादिल।
छिं जिगु फुक्क पाप क्षमा यानादिल।

18 पातालं छिगु प्रशंसा याये फइ मखु।
सीम्हं छिगु प्रशंसा याये फइ मखु।

सीगालय् वने धुकूपिन्सं
छिगु विश्वास याये बहःगु खँय् आशा याइ मखु।

19 म्वाःपिं व म्वानाच्चंपिन्सं जक छिगु प्रशंसा याइ,
गथे थौं जिं यानाच्चना।

बौनं थः कायपिन्त
छिगु विश्वास याये बहःगु खँया बारे कनी।

20 परमप्रभुं जिगु उद्धार यानादी,
अले झीपिं थःगु जिवंकाछि
परमप्रभुया देगल्य्
तार दुगु बाजं थानाः भजन हाले।

यशैयां हिजकियायात सल्लाह ब्यूगु

२ राज २०:७-८

21 यशैयां थथे धाःगु खः, “यःमरिमाया मलम दय्काः हिजकियायागु कइलय्
पानाब्यु। अले वयागु ल्वय् लायावनी।”

22 हिजकियां यशैयायात न्यंगु खः, “जि परमप्रभुया देगल्य् वने फइ धइगुया
चिं छु जुइ?”

39

बेबिलोनं खबर ज्वनावःपि दूतत

२ राज २०:१२-१९

1 अबलय् लाक्क हे बेबिलोनयाम्ह जुजु बलदानया काय् मरोदक-बलदानं हिजकिया जुजु म्हंमफुगुपाखें लाये धुंकूगु दु धकाः न्यनाः वयाथाय् पौत व कोसेलि बियाः दूतत छवल।*

2 हिजकिया जुजुं व ज्वनावःपि दूततयत् लसकुस यात। हिजकियां उपि दूततयत् थःगु धुकुतिइ च्वंगु लुं वहः, मसला, नस्वाः वःगु चिकं व फुक्क सिपाईतयगु ल्वाभः क्यन। हिजकियां दरबार वा राज्यया धुकुतिइ इमित मक्यंगु छुं हे मदु।

3 अनलि यशैया अगमवक्तां हिजकिया जुजुयाथाय् वनाः न्यन, “इपि मनूतय्सं छु धयावन? इपिं गनं छिथाय् वःगु खः?”

हिजकियां धाल, “इपिं ला तापाःगु देश बेबिलोनं वःगु खः।”

4 अगमवक्तां न्यन, “छिगु दरबारय् इमिसं छु छु खन?”

हिजकियां धाल, “जिगु दरबारय् दुगु फुक्क इमिसं खन। जिगु धुकुतिइ जिं इमित मक्यनागु छुं नं मदु।”

5 अले यशैयां हिजकियायात धाल, “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया वचन न्ये—

6 छंगु दरबारय् दुगु फुक्कं व छिमि पुर्खातय्सं थौं तक मुंकातःगु फुक्क बेबिलोनय् यंकीगु दिं धात्थे वइतिनि, छुं नं त्वःताथकी मखु, परमप्रभुं धयादी।†

7 अले छिकपिनि सन्तानत मध्ये नं गुलि गुलिसित ज्वनाः बेबिलोनय् यंकी। अले बेबिलोनय् जुजुया दरबारय् सेवा यायेत नपुंसक दय्की।”☆

8 हिजकियां यशैयायात लिसः बिल, “छिं धयादीगु परमप्रभुया वचन बांलाः।” छायाधाःसा वं बिचाः यात, “जि म्वानाच्चवंतले शान्ति व सुरक्षा दइगु जूसा थ्व बां हे लाः?”

40

परमेश्वरया मनूयात सान्त्वना

1 छिमि परमेश्वरं धयादी,

* 39:1 ३९:१ ७०२ बि.सि.लय बेबिलोनीत हिजकिया जुजुयात नापलाः वःगु खः

बि.सि.लय बेबिलोनीतय्सं यस्शलेम त्याका नाश याबलय् थ्व अमगवाणी पूवन।

१:१-७; २ राज २४:१०-१६; २ इति ३६:१०

† 39:6 ३९:६ ५८६

☆ 39:7 ३९:७ दान

- जिमि प्रजायात सान्त्वना, सान्त्वना।
 2 यस्शलेमया मनूतयूत साहस ब्यु।
 इमित धा,
 इमिसं ताःइलंनिसें सास्ती नयावयाच्चंगु दु।
 आः इमिगु पाप क्षमा जूगु दु,
 इमिगु पापया लागिं
 जिं इमित पूरा सजौय बियागु दु।
- 3 सुं छम्हयूसिनं थथे धकाः हाला हःगु सः ताये दइ,
 “मस्भूमिइ परमप्रभुयात लँ ब्यु,
 झिजांमिजां दंगु थासय् झी परमेश्वरयात लँ छिकाब्यु।☆☆
- 4 फुक्क ब्यासित तःजाय्की,
 फुक्क पर्वत व डाँडात माथवंकी।
 बेक्वःगु ख्यःत तप्यंकी
 अले गाः वंगु बूँत माथवंकी।
- 5 अनलि परमप्रभुया महिमा खने दइ,
 संसारया फुक्क मनूतयूसं छक्वलं व खनी,
 छायाधाःसा परमप्रभुया म्हुतुं हे थथे धयादीगु खः।”
- 6 छगू सलं थथे धाइ, “वचन घोषणा या!”
 अले जिं न्यना, “छु वचन घोषणा यायेगु?”
 “फुक्क मनूत घाँय् थें जक खः, इमिगु फुक्क गौरव
 गुँइ हइगु स्वां थें छुँ ईया लागिं जक दयाच्चनी।
- 7 घाँय् गनावनी अले स्वां हायावनी,
 छायाधाःसा परमप्रभुं इमिपाखे फय् वय्कादी,
 धात्थें हे मनूत घाँय् थें खः।
- 8 घाँय् गनावनी अले स्वां हायावनी,
 तर झी परमेश्वरया वचन न्ह्याबलें दयाच्चनी।”☆

☆ 40:3 ४०:३ ४०:३मती ३:३; मर्क १:३; यूह १:२३

☆ 40:3 ४०:३-५ लूक ३:४-६

☆ 40:8

४०:६-८ याक १:१०-११; १ पत्र १:२४-२५

- 9 हे भिंगु खँ हइम्ह सियोन,
तज्जाःगु पर्वतय थाहां हूँ,
अले थ्व भिंगु खँ न्यकि!
हे भिंगु खँ हइम्ह यरूशलेम, ततःसलं हा,
मग्यासैं ततःसलं हा!
अले यहूदाया शहरयात धा, “छिमि परमेश्वर झायाच्चंगु दु।”
- 10 स्व, शक्तिनापं परमप्रभु परमेश्वर झायेत्यंगु दु,
वय्कःया बल्लाःगु ल्हातं राज्य याइ।
वय्कःया सिरपाः वय्कःयाके दु,
अले वय्कःया इनाम नं वय्कःयाके हे दु।☆
- 11 वय्कलं थःगु फैचवलया बथांयात फैजवालं थें ज्वयादी।
वय्कलं चिचीधिकःपिं भ्याःचातयत थःगु मुलय् कयादी
अले इमित थःगु हे नुगःया लिक्क पाछायादी।
वय्कलं तसकं चिचीधिकःपिं फैचा दुपिन्त बुलुहं ज्वयादी।☆
- इस्त्राएलया परमेश्वर थें ज्याःम्ह सु दु?
- 12 सुनां समुद्रयात थःगु ल्हातं ज्वनाः तये फइ?
सुनां आकाशयात ल्हातं नापय् याये फइ?
सुनां पृथ्वीया चा दालाय् तःगु दु
वा डौंडा व पर्वतयात पाय्छिकथं ताल्जुइ लने फु?
- 13 वय्कःयागु मन सीके फुम्ह सु दु?
वय्कःयात सल्लाह बी फुम्ह सु दु? ☆
- 14 बुद्धिया जःया निति वय्कलं सुयाकें सल्लाह कयादीगु दु ला?
अले सुनां वय्कःयात खःगु लँय् वनेगु स्यन?
सुनां वय्कःयात ज्ञानया खँ स्यन,
वा थुइके फइगु लँपु क्यन?
- 15 जात जातित ला बाल्तिनय् च्वंगु छफुति लः थें जक खः।
इपिं ला ताल्जुइ पेपुनाच्चंगु धू थें खः।

☆ 40:10 ४०:१० यशै ६२:११; प्रका २२:१२

☆ 40:11 ४०:११ इज ३४:१५; यूह १०:११

☆ 40:13

४०:१३ रोम ११:३४; १ कोर २:१६

- वयक्लं ला टापुतयत् धूयात् थें लनादी।
 16 झी परमेश्वरया निति वेदीइ होमबलि छायेत
 लेबनानया गुँइ च्वंपि पशुत गाइ मखु
 अले छवय्केत अनयागु सिमात नं गाइ मखु।
 17 फुक्क जातित वयक्ःया न्हःने छुं नं मखु।
 वयक्लं इमित छुं नं ज्यालगय् मजूपि
 व छुं नं मखुपि तायकादी।
 18 अनंलि छिमिसं परमेश्वरयात सुनापं दाँजय् यायेगु?
 अले वयक्ःयात छु मूर्ति नाप दाँजय् यायेगु?✧
 19 मूर्ति ला शिल्पकारतयसं दय्की।
 लुँकःमिं उकी लुँ भुनाबी,
 अले उकिया निति वहःया सिखः दय्की।
 20 लुँ व वहःया मूर्ति दय्के मफुपि मनूतयसं ध्वग्गिना मवनीगु सिँ ल्यइ,
 क्वदली मखुपि मूर्ति दय्केत वं छम्ह तसकं ज्या सःम्ह शिल्पकारयात ल्यइ।
 परमेश्वरं फुक्क पृथ्वीइ शासन यानादी
 21 छु छं छुं नं मस्यू ला?
 छु छन्त न्हापा हे धाःगु मखु ला?
 पृथ्वी गुकथं शुरु जुल,
 छु छं न्यनागु मदु ला?
 22 वयक्ः पृथ्वी च्वय् आकाश स्वयाः नं च्वय् थःगु सिंहासनय् च्वनादीम्हयसिनं
 व दय्कादीगु खः,
 क्वय् पृथ्वीइ मनूत बुँइचा थें जक खः।
 वयक्लं आकाशयात इलां थें चक्कंकादीगु दु,
 अले अन बाय् च्वनेत पाल थें चक्कंकादीगु दु।
 23 वयक्लं शासकतयत् ज्यालगय् मजुइकादी,
 अले पृथ्वीइ च्वंपि शासकतयत् छुं नं मखुपि यानाः क्वकयादी।
 24 इपि पीवं,
 पुसा ह्वेवं,
 इमिसं बुँइ हा कायेवं

वय्कलं इमित स्वांपुयादी
अले इपि सुकूचिनावनी,
अले ग्वःफसं इमित छवसैं थें पुइकेयंकी।

25 “छिमिसं जितः सुनापं दाँजय् यायेगु?
जि थें ज्याःम्ह सु दु?” पवित्र परमेश्वरं धयादी।

26 च्वय् आकाशय् मिखा ब्वयाः स्व,
अनयागु फुक्क नगुत सुनां दय्कूगु खः?
वय्कलं हे मखु ला?
वय्कलं उपि फुक्क नगु व नक्षत्रतय्त् नां कयाः सःतादी,
वय्कःया तःधंगु शक्तिया कारणं
उपि छगू नं तनावनी मखु।

27 हे याकूब, छ छाय् क्वाराक्वारा हालाच्चवनागु?
हे इस्राएल, छं छाय् थथे धयागु,
“परमप्रभुं जिगु दुःख मथु,
जिं अन्याय सहयाना नं वास्ता यानामदी?”

28 छु छं मस्यू ला?
छु छं न्यनागु मदु ला?
परमप्रभु सदां सदांया परमेश्वर खः धकाः,
वय्कलं हे दक्व संसार दय्कादिल।
वय्कः गुबलें त्यानुचाइ मखु,
गुबलें गलय् जुइ मखु, वय्कःया बिचाः सुनानं थुइके फइ मखु।

29 वय्कलं त्यानु चायाच्चंपिन्त
व बल मदुपिन्त बल बियादी।

30 मचा ल्याय्म्हपि मनूत नं बल मदयाः त्यानु चायावनी
अले ल्याय्म्हपि मनूत त्यानुचायाः क्वदली।

31 तर परमप्रभुयाके भलसा तइपिनिगु बल हाकनं न्हगु जुइ।
इपि इमा थें च्वय् च्वय् ब्वया जुइ
अले ब्वाँय वनाः नं त्यानुचाइ मखु।
इपि न्यासि वनाः नं मूच्छी जुइ मखु।

41

परमप्रभुं इस्राएलीतयूत ग्वाहालि यानादीगु

1 “हे टापुत, जिगु न्ह्यःने सुम्क च्वौ!

जात जातितयूसं न्हगु बल कायेमा!

इपि न्ह्यःने वयाः खँ ल्हाः वयेमा!

झीपि न्याय याइगु थासय् मुंवेनेनु।

2 “सुनां पुर्बं सुं छम्हयसित

वय्कःया सेवा यायेत धार्मिकताय् सःता ग्वाकूगु दु?

वय्कलं जात जातितयूत थःगु अधीनय् हयादी,

अले जुजुतयूत इमिगु न्ह्यःने थःगु अधिकारय् हयादी।

वं इमित थःगु तरवारं धू थें

अले थःगु धनुष वाणं ब्वय्का यंकीगु छवस थें यानादी।

3 वं इमित लिनाछ्वइ,

न्हापा वं हे मवनिगु लैपु जुयाः व छुं हानि मजुइक न्ह्यावनी।

4 शुर्नसैं पुस्तातयूत सःताः थ्व ज्या पूर्वकूम्ह सु खः?

छु! जि हे मखु ला? जि परमप्रभु, इपिनापं न्हापा अले लिपाथ्यंक
च्वनाच्वनाम्ह जि व हे खः।”

5 टापुत थ्व खनाः तसकं ग्यात।

पृथ्वीया ताताःपाःगु देशत थुरथुर खात।

इपि लिक्क थ्यंकः वल।

6 छम्हयसिनं मेम्हयसित ग्वाहालि याइ,

अले थः किजायात थथे धाइ, “साहस या!”

7 बांलाक ज्या सःम्ह कारिगरं लुँकःमियात साहस बी,

अले ढलोटयात मुगलं दायाः पिचुसे च्वंगु मूर्ति दयकूम्हं

मूर्ति स्वाइम्हयसिगु मनय् हपाः बी।

वं लिसं तइम्हयसित धाइ, “ज्या बांलात!”

अले वं मूर्ति थुखे उखे मसनेमा धकाः नकिं तानाः बल्लाकाबी।

8 “तर छ! हे इस्राएल, जिमि दास,

- याकूब, सुयात जिं ल्ययागु दु।
जिमि पासा अब्राहामया वंश,✠
- 9 छन्त जिं पृथ्वीयागु ताता:पा:गु थासं हया,
अले पृथ्वीया कुन्चां जिं छन्त स:ता।
अले जिं धया, 'छ जिम्ह दास ख:।'
जिं छन्त ल्ययागु दु, त्व:तागु मद्।
- 10 अथे जुया: ग्याये मते, छाया:सा जि छनापं हे दु।
नुग: क्वतुंके मते, छाया:सा जि हे छिमि परमेश्वर ख:।
जिं छन्त बल्लाके। जिं छन्त ग्वाहालि याये।
जिगु धार्मिकताया जव ल्हातं जिं छन्त तिब: बी।
- 11 "छनापं तंम्व:पिं फुक्क धात्थें हे लाजय् लाइ, अले बेइज्जत जुइ।
छन्त विरोध याइपिं छुं मखुपिं जुइ अले नाश जुयावनी।
- 12 छिमि शत्रुतय् छं मानुमालां नं लुइके फइ मखु।
छंगु विरोधय् लडाईं याइपिं नं ज्यालगय् जुइ मखु अले नाश जुइ।
- 13 छाया:सा जि परमप्रभु छिमि परमेश्वर ख:।
जिं छंगु जव ल्हा: ज्वना:
छन्त थथे धाये, 'ग्याये मते,
जिं छन्त ग्वाहालि याये।'
14 हे कीचा याकूब, ग्याये मते!
हे चिधंगु इस्राएल,
जिं हे छन्त ग्वाहालि याये।"
- परमप्रभु, छन्त उद्धार यानादीम्ह इस्राएलया दक्खिसिबय् त:धंम्ह पवित्र
परमेश्वरं थथे धयादी।
- 15 "स्व, जिं छन्त छगू न्हगु व च्वामुसे च्वंगु
नर्कि दुगु अन्न दायेगु पाता दय्काबी।
छं पर्वततय् तासय् याइ
अले उकियात दाया: छवस याइ।
- 16 छं इमित हायाछवइ अले फसं इमित च्वय् थत यंकी,
अले ग्व:फसं इमित पुइकेयंकी।

✠ 41:8 ४१:८ २ इति २०:७; याक २:२३

छं धाःसा परमप्रभुनापं हे लयतायाच्चनी।
अले छं इस्राएलया पवित्र परमेश्वरया महिमा याइ।

17 “गरीबतयसं व मगाःमचाःपिन्सं लः माली,
तर लः गनं नं लुइके फइ मखु,
इमिगु मे प्याःचायाः गनी।
तर जि परमप्रभुं इमित लिसः बी।
जि इस्राएलया परमेश्वरं इमित त्वःते मखु।

18 नांगा डाँडां जिं खुसिबाः न्ह्याकाबी,
अले ब्यासिइ लःया मूलत पिकयाबी।
जिं मस्भूमिइ लःया पुखू
व गंगु बँयात लःया मूलय् हिइकाबी।

19 मस्भूमिइ जिं तायगः सिमा, खयः सिमा,
मेहदीया सिमात व जैतूनया सिमात बुयाः वय्काबी।
जिं गंगु बँय् स्वसिमा, धूपी व सिसौया सिमातनापं हे बुयाः वय्काबी।

20 छायाधाःसा मनूतयसं खनाः थुइमा
अले बिचाः यायेमा।
थ्व परमप्रभुया ल्हाःया ज्या खः धकाः इमिसं पक्का हे थुइमा।
थ्व इस्राएलया पवित्र परमेश्वरं सृष्टि यानादीगु खः।

मखुपिं घःतयत परमप्रभुया ख्याच्चः

21 “परमप्रभुं धयादी,
‘छिमिगु मुद्गात जिथाय् हजि।’
थथःगु खँ जिथाय् हजि याकूबया जुजुं धयादी,

22 अय् मूर्ति, लिपा छु जुइतिनि जिमित धा,
छिमिगु न्हापा जुइ धुंकूगु खँ जिमित धा।
गुकिं यानाः जिमिसं बिचाः यानाः उपिं पूरा जुल कि मजू धकाः सीके फइ।
अले उकिया लिपांगु लिच्चः छु जुइ धकाः जिमिसं सीके फइ।
वा छु जुइत्यंगु खः व खँ जिमित धयाब्यु।

23 आः जू वइगु खँ जिमित धयाब्यु,
गुकिं यानाः जिमिसं छिपिं हे घः खः धकाः सीके फइ।
भिं व मभिंगु न्ह्यागु सां छुं या,

- कि जिपि गयाये माली अले भय कया: च्वनेमाली।
 24 तर छिपि ला ज्यालगय हे मज्जिपि खः,
 अले छिमिगु ज्या नं छति हे ज्यालगय मजू।
 सुनां छिमित ल्यइ व घच्चाइपूह खः।
- 25 “जिं सुं छम्हयसित उत्तरपाखें ल्ययागु दु अले व वइ।
 पुर्ब वया: वं जिगु नां काइ।
 भ्यातना:यात न्हुतुन्ह थें अले कुमालं चा न्हुतुन्ह थें
 वं शासकतयत न्हुइ।
- 26 छिपि मध्ये गुम्ह घवं शुस्निसें थ्व क्यनाब्यगु दु अले झीसं सीके फत?
 शुस्निसें सुनां थ्व क्यनाबिल अले पायछि जू धका: झीसं धायेफत?
 थ्व खें झीत सुनानं धयाब्यगु मदु,
 न्हापा सुनानं छगू बचं धा:गु मदु।
 छिमिसं धा:गु वचन सुनानं न्यंगु मदु।
- 27 सियोनयात दकलय न्हापा ‘स्व, थन छु जुइतिनि’ धका: धयाम्ह जि हे खः।
 यरूशलेमयात भिंगु खें न्यकेत छम्ह दूत छवयाम्ह जि हे खः।
- 28 जिं घ:तय् दथुइ माला: स्वया, इमिगु दथुइ सल्लाहबीपि छम्ह नं मदु।
 जिं इमिके न्यने धा:सा सुनानं लिस: बी मखु।
- 29 स्व, इपिं फुक्कं असत्य खः।
 इमिगु ज्या नं छुं मू मवं।
 इमिगु मूर्तित फय् व अलमल जक खः।”

42

परमप्रभुया दास

- 1 “थ्व जिमि दास खः, गुम्हयसित जिं तिब: बी,
 थ्व जिं ल्ययाम्ह मनू खः, थ्व खना: जि लय्ता।
 वयाके जिं जिगु आत्मा तयाबियागु दु,
 वं जात जातिया निंति न्याय हइ।☆☆
- 2 व चिल्लाय् दना: हाली मखु, वा तसकं हाली मखु

☆ 42:1 ४२:१ मत्ती ३:१७; १७:५; मार्क १:११; लूक ३:२२; ९:३५

☆ 42:1 ४२:१-४ मत्ती १२:१८-२१

- अले वं लैय् थःगु सः न्यंका जुइ मखु।
 3 तज्याःगु तिकथि वं त्वथुली मखु,
 अले पाल्चाय् पिलि-पिलि च्यानाच्चंगु मतः वं स्याइ मखु,
 वं सत्यताकथं न्याय याइ।
 4 वं पृथ्वीइ न्याय पलिस्था मयातले
 व बमलाइ मखु, निराश नं जुइ मखु।
 वयागु स्यनातःगु खँय् ताताःपाःगु देशय् च्वंपिन्सं थःगु आशा तइ।”
- 5 परमप्रभु परमेश्वरं आकाश दय्काः उकियात चकंकादिल,
 अले पृथ्वी व उकी दुगु फुक्कयात न्यनावंकादिल,
 अले वय्कलं अन दुपि मनूतय्त सासः
 व थुखे उखे जुइपिन्त जीवन बियादी।
 परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी —☆
- 6 “जि, परमप्रभुं जिगु धार्मिकताकथं छन्त सःतागु दु,
 जिं छंगु ल्हाः ज्वनाः छन्त रक्षा याये।
 जिं छन्त जिमि मनूतलिसैं जिगु बाचाया चिं
 अले यह्दीमखुपिनिगु निति जः दय्काबी।☆
- 7 गुकिं यानाः छं मिखां मखंपिन्त खंकाबी
 कुना तःपिं कैदीतय्त इयालखानां
 व खिउँगु थासय् च्वंपिन्त खिउँगु कालकोठरीं लिकाइ।
- 8 “जि परमप्रभु खः, जिगु नां थ्व हे खः,
 जिगु महिमा जिं मेपिन्त बी मखु,
 जिगु प्रशंसा मूर्तितय्त बी मखु।
- 9 स्व, न्हापायागु खँ ला जुइ धुंकल,
 आः न्हगु खँ जिं कने।
 व जुइ न्ह्यः हे उकिया बारे
 जिं छिमित घोषणा याये।”

परमप्रभुया प्रशंसाया भजन

- 10 परमप्रभुया निति छपु न्हगु भजन हा,
 पृथ्वीया ताता:पा:गु थासं वय्कःया प्रशंसा या।
 हे समुद्रय यात्रा याइपि अले उकी दुगु फुक्क जीवजन्तुं,
 हे टापुत अले अन च्वंपि फुक्क मनूत!
- 11 मरुभूमि व अन च्वंगु शहरत परमेश्वया प्रशंसा या!
 हे केदार च्वनाच्वंगु बस्तीत वय्कःया प्रशंसा या!
 सेलाय् च्वंपि मनूत
 पर्वतया च्वका च्वकां ततःसलं लसताया म्ये हा!
- 12 ताता:पा:गु देशय च्वंपि मनूत
 परमप्रभुया महिमा व प्रशंसा या!
- 13 परमप्रभु तसकं बल्ला:म्ह मनू थें पिहांझाइ।
 वय्कलं लडाइया निति छम्ह बल्ला:म्ह सिपाइनं क्यंगु थें थःगु जोश
 क्यनादी।
 वय्कः तःसलं हालादी अले तःसलं लडाइया सः थाहांवनी।
 वय्कलं थः शत्रुतय्त बुकी।
- परमेश्वरं थः मनूतय्त ग्वाहालि यायेगु बाचा याःगु
- 14 “जि ताःई तक ला सुम्क च्वना,
 जि सुम्क च्वना अले थःम्हं थःत पनातया।
 तर आः जि मचाबू ब्यथा जूम्ह मिसा थें जि हाले,
 जितः स्वाँ स्वाँ वइ अले जिं सासः पिकाये।
- 15 जिं डाँडात व पर्वततय्त नाश याये,
 स्वांसिमात गंकाबी।
 जिं खुसितय्त टापुइ हिलाबी,
 अले पुखूत गंगु बँ यानाबी।
- 16 जिं जिमि कापिं प्रजातय्त इपि गुबलें मवंगु लैपुइ यंके।
 इमिसं मस्यगु लैपुइ जिं इमित लै क्येक्यं यंके।
 जिं इमिगु निति खिउँगुयात जलय्
 अले गाः वंगु थाय्यात माथं वंकाबी।
 थज्याःगु ज्या जिं याये।
 जिं इमित त्वःते मखु।

17 तर सुनां सुनां मूर्ति तय्के भलसा याइ,
उपि मूर्तितयत् थःगु घः मानय् याइ,
इपि लज्जा चायेमाली अले बदनाम जुइ।”

इस्त्राएलीतय्सं सय्के मफुगु

18 “हे ख्वाँयत् न्यँ,
हे कांपि बांलाक स्व!

19 तर जिमि दासत बाहेक मेपिं सु कांपिं दु धकाः?
वा जिं छवयापिं दूत थें ख्वाँयपिं सु दु धकाः?
जिं थःगु लागिं अलग यानाम्ह थें ज्यापिं कांपिं सु दु धकाः?
परमप्रभुया दास थें कांम्ह मेपिं सु दु धकाः?

20 छं यक्व खँ खंगु दु,
तर ध्यान ब्यूगु मदु।

छंगु न्हाय्पं ला चाःगु हे दु,
अयनं छं छुं नं ताःगु मदु।”

21 थःगु धार्मिकताया कारणं थःगु व्यवस्थायात तःधकेगु व
महिमां जाय्केगु परमप्रभुयात यल।

22 तर थ्व छगू थज्याःगु जाति खः,
सुयात लुतय् याःगु दु।

इमित कैदी यानाः
कालकोठरीइ कुनातःगु दु।

इमित लुतय् याःगु दु,
अले इमित त्वःतकेत व लित छवयेत सुं नं वइ मखु।

23 छु छिपिं सुनां थ्व खँ न्यन?
छु आवंलि ध्यान बियाः खँ न्यनेगु?

24 सुनां याकूबयात लुतय् याकेत अले इस्त्राएलयात लुतय् याइपिनिगु ल्हातय्
तयाबिल?
वय्कः व हे परमप्रभु खः सुया विरोधय् झीसं पाप यानागु खः।
वय्कःया इच्छा कथं मनूतय्सं थःगु जीवन हनेगु इच्छा मयाः।
वय्कलं बियादीगु नियम मानय् मयाः।

25 अथे जुयाः वयक्कलं इमित थःगु तं प्वंकादीगु खः,
 अले लडाईं यानाः स्यायेगुया दुःखकष्ट याकेबियादिल।
 मि थें ज्याःगु वयक्कःया तं फुक्क इस्त्राएलय् च्याःगु दु।
 तर छु जुयाच्चवंगु दु, व इमिसं गुबलें थुइका काःगु मदु,
 वपाखें इमिसं छुं नं सय्का काःगु मदु।

43

थः प्रजायात बचय् यायेगु परमेश्वरया बाचा

- 1 तर आः, हे याकूब, छन्त सृष्टि यानादीम्ह,
 हे इस्त्राएल, छन्त आकार ब्यूम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,
 “ग्याये मते, छायाःसा जिं छन्त मू पुलाः त्वःतकागु दु।
 जिं छन्त छंगु नां कयाः सःतागु दु, छ जिम्ह हे खः।
- 2 छ तःजाःगु लखं जुयाः वनीबलय् जि छनापं हे दइ।
 छ खुसि जुयाः वनीबलय् उकिं छन्त त्वपुइ मखु।
 छ मिं जुयाः वनीबलय् उकिं छन्त थिइ मखु।
 उकिया मि जलं छन्त छवय्की मखु।
- 3 छायाःसा जि परमप्रभु छिमि परमेश्वर खः,
 इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वर, छिमि मुक्तिदाता।
 छन्त त्वतकेत मिश्र देश
 अले छंगु पलेसा कूश व सेबा जिं बी।
- 4 छ जिगु मिखाय् तसकं मू वंम्ह व हनाबना दुम्ह जूगुलि,
 जिं छन्त माया यानागुलि
 जिं मनूतय्त् छंगु पलेसा
 व जात जातितय्त् छंगु जीवनया पलेसा बी।
- 5 ग्याये मते, छायाःसा जि छनापं हे दु।
 जिं छिमि सन्तातय्त् पुर्बनिसें हये,
 पच्छिमनिसें छिमित छथाय् मुंके।
- 6 जिं उत्तर देशयात धाये, ‘इमित छव।’
 दच्छिन देशयात जिं धाये, इमित पने मते।
 जिमि काय्पिन्त तापाकंनिसें

व जिमि म्हायपिन्त पृथ्वीया कुंकुलामंनिसें हजि,
 7 सु सु जिगु नामं सःतूगु दु,
 सुयात जिं जिगु महिमाया निंति सृष्टि यानागु दु,
 सुयात बां लुइका अले सुयात जिं दय्का।”

इस्त्राएल परमप्रभुया साक्षी खः।

8 मिखा दयाः नं कांपिं व न्हायपं दयाः नं
 ख्वाँयपिं मनूतयत् पिने यंकि।

9 फुक्क जात जातित छथाय् मुं,
 संसारया फुक्क मनूत छथाय् मुं।

इमि घःत मध्ये सुनां जिमित लिपा जुइगु खँ धाये फइ,
 अले जुइगु खँ न्हापा हे घोषणा याये फइ?

इपिं पायछि ठहरय् जुइत थथःगु साक्षी हयेमाः,
 अले मेपिन्सं न्यनाः थथे धायेमा, “व सत्य खः।”

10 परमप्रभुं धयादी, “अय् इस्त्राएलया मनूत, छिपिं जिगु साक्षी
 व जिं ल्ययापिं दास खः।”

छिमिसं जितः म्हसीकेगु व विश्वास याये फयेमा,
 अले जि परमेश्वर खः धकाः थुइके फयेमा।

मेपिं घःतयत् दयके न्ह्यः हे जि दु,
 मेपिं फुक्क घःत मदये धुंकाः नं जि दइ।

11 जि खः, जि हे परमप्रभु खः।

जि बाहेक मुक्ति बीम्ह सुं हे मदु।

12 जिं लिपा जुइगु खँ न्हापा हे धयाबियागु दु,

बचय् यानागु दु अले घोषणा यानागु दु,

“छिमिगु दथुइ जिं हे थ्व यानागु दु बिदेशी घःतय्सं मखु।”

परमप्रभुं धयादी, “जि हे परमेश्वर खः धयागुया साक्षी छिपिं खः।

13 जि हे परमेश्वर खः अले सदां दयाच्चनी।

जिगु ल्हातं सुनानं छिमित छुतय् याये फइ मखु।

जिं ज्या यायेबलय् सुनां उकियात हीके फइ?”

परमेश्वरया दया व इस्त्राएल विश्वास यायेबहः मजगू

14 परमप्रभु छिमित उद्धार याइम्ह खः।

इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरं थथे धयादी,
 “छिमिगु लागिं हे जिं बेबिलोनया विरोधय् सेना छवये।
 इमिसं हमला याइ अले बेबिलोनीत थःगु जीवन बचय् यायेत बिस्वुं वनी।
 इमित इमिसं घमण्ड यानाच्चंगु इमिगु जहाजय् जबरजस्ती बिसिकेछवइ।

15 जि परमप्रभु, छिमि पवित्र परमेश्वर खः।
 हे इस्त्राएलया मनुज जिं हे छिमित सृष्टि यानागु खः,
 अले जिं हे छिमि जुजु खः।”

16 परमप्रभु गुम्हय्सिनं समुद्रय् लँ दय्कादी,
 अले किसिद्वम्बलय् लँ दय्कादी,

17 गुम्हय्सिनं रथत व सलत,
 बल्लाःगु सेनायात छथाय् हे मुंकादी,
 इपिं दने हे मफय्क क्वथलादी,
 पाल्चाय् च्वंगु मत स्याः थें स्यानादी,

वय्कलं थथे धयादी,

18 “वने धुंकूगु खँयात ल्वःमंकाछव,
 न्हापायागु खँ जक बिचाः याये मते।

19 स्व, जिं छगू न्हगु ज्या यानाच्चनागु दु,
 व आः जुया वइतिनि, छु छिमिसं व मखं ला?
 जिं मरुभूमिइ छपु लँपु दय्का च्वनागु दु,
 अले गंगु बैय् खुसिचात न्ह्याकाः च्वनागु दु।

20 ध्वंचात व न्हिकांझंगःत,
 व मरुभूमियापि मेपि पशुतय्सं जितः हनाबना तइ,
 छायाःसा जिं थः मनुतय्त, जिं ल्ययातयापिन्त
 त्वनेगु नितीं मरुभूमिइ लः
 अले गंगु बैय् खुसिबाः न्ह्याकाबी।

21 व जातियात, जिगु प्रशंसाया घोषणा यायेमा धकाः जिं थःगु नितीं दय्कागु खः।

इस्त्राएलीतय्सं याःगु पाप

22 “अयनं हे याकूब, छं जितः बिन्ति याःगु मदु।

हे इस्त्राएल, छ जितः आराधना यायेत तसकं त्यानुचाये धुंकल।

- 23 छं होमबलिया निति जिथाय् फै हःगु मदु,
 न छं थःगु बलिदानं जितः हनाबना याःगु दु।
 जिं छन्त यक्व बलिदानत फ्वनाः इयातुगु कु क्वबिकागु मदु,
 न यक्व धुपाँय् फ्वनाः छन्त त्यानुचाय्कागु दु।
- 24 छं जिगु निति छुं नं नस्वाःगु धुपाँय् न्यानाहःगु मदु,
 छं जितः लुधकेत छुं नं बलिया दाः हःगु मदु।
 उकिया पलेसा छं जितः छंगु पापया कु क्वबिकूगु दु,
 अले जितः थःगु अधर्मया ज्यां त्यानुचाय्कूगु दु।
- 25 “जि, जि व हे खः, गुम्हयसिनं छंगु अपराध थःगु हे लागिं क्षमा यानाबी,
 जिं छंगु पाप गुबलें लुमंके मखु।
- 26 न्हापा छु जूगु खः व जितः लुमंकाब्यु,
 झीपिं थुपिं खँया बारे अदालतय् वनेनु,
 छ दोष मदुम्ह ठहरय् जुइत थःगु खँ ति।
- 27 छिमि जातिया अबुं पापयात,
 अले छिमि थकालितय्सं जिगु विरोधय् विद्रोह यात।
- 28 अथे जुयाः जिं छंगु देगःया थकालितय् अशुद्ध ठहरय् याना।
 जिं याकूबया लागिं पूर्ण नाश हयागु दु,
 जिं इस्राएलयात बदनाम जुइके बियागु दु।”

44

ल्यःम्ह इस्राएल

- 1 “तर आः हे जिमि दास याकूब,
 जिं ल्ययाम्ह इस्राएल न्यँ,
 2 छन्त दयकूम्ह, छन्त गर्भय् दयकूम्ह
 छन्त ग्वाहालि याइम्ह, परमप्रभुं थथे धयादी –
 हे जिमि दास याकूब,
 जिं ल्ययाम्ह यशरून्*, छ ग्याये मते।
 3 छायाधाःसा जिं गंगु बैय् लः प्वंकाबी,

* 44:2 ४४:२ यशरून् थुकिया अर्थ सिधाम्ह, थ्व इस्राएलया मनूत खः

व सुखवा बुँइ खुसिचात न्ह्याकाबी।
 जिं छिमि सन्तानयाके जिगु आत्मा प्वंकाबी,
 अले जिं छिमि सन्तानतयत् आशिष बी।
 4 उपिं ख्यलय् ब्यावःगु घॉय् थें,
 न्ह्यानाच्चंगु खुसि लिक्क पिनातःगु लहरे पिपलया सिमा थें जुइ।
 5 छम्हय्सिनं धाइ, 'जि परमप्रभुयाम्ह खः'।
 मेम्हय्सिनं जि याकूबया सन्तान खः धकाः धाइ,
 मेपिन्सं थःगु ल्हातय् 'परमप्रभुया' धकाः च्वइ,
 अले हानं मेम्हय्सिनं धाइ व छम्ह इस्राएली खः।”

परमप्रभु छम्ह हे जक परमेश्वर

6 इस्राएलया जुजु व उद्धार यानादीम्ह,
 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी –
 “जि हे शुरू व अन्त खः।
 जि बाहेक मेपिं सुं नं परमेश्वर मदु।
 7 जि थें ज्याःम्ह सु दु? वं थ्व घोषणा यायेमा।
 जिं यक्व न्हापा थः प्रजायात थापं यानाबलय् निसें
 छु जूगु खः वं जितः ध्वाथुइक कनेमा।
 अले इमित छु जुइ वं न्हापा हे धायेमा।
 8 यक्व न्हापांनिसें आः तक छिमित छु जिं लिपा जुइगु खँ कनागु मदु ला?
 उकिं छिपि ग्याये मते वा थुरथुर खाये मते।
 छिपि जिगु साक्षी खः। छु जि बाहेक मेपिं परमेश्वर दु ला?
 मदु, अन छुनं मेगु ल्वहंधी मदु, मेम्ह सुं नं परमेश्वर मदु!”

मूर्ति पुजा याइपिं लाजय् लाइ

9 मूर्तित दय्कीपिं फुक्कं ज्यालगय् मजूपिं खः,
 इमिसं तसकं मू वंगु ताय्काच्चंगु थुपिं मूर्ति छति नं मू मवं।
 इमिगु पंलिनाः न्वंवाइपिं कापिं खः,
 इपिं छुं हे मस्यूपिं जुयाः थःपिन्त लाजय् लाकाच्चंगु दु।
 10 घःत वा धालय् यानाः मूर्तित दय्कीपिं मूर्ख खः,
 इमित घःपाखें छुं नं फाइदा दइ मखु।
 11 मूर्तियात पुजा याइपिं फुक्कं लाजय् लाइतिनी।

कारिगरत छुं नं मखु तर इपि ला मनूत जक खः।
 इपि सकलें मुनाः जाँचय् दं वयेमाः।
 इपि सकलें ग्याइ अले लाजय् लाइ।

12 धातुया ज्या याइम्हय्सिनं छकू धातु काइ
 अले ज्याभः छ्यलाः उकियात मिइ छुइ,
 उकियात मुगलं दायाः मूर्तिया बां पिकाइ।
 वं थःगु बल्लाःगु लप्पां ज्या याइ।
 ज्या यायां वयात नयेपित्याइ अले वयागु बल कम जुइ।
 व प्याः चाइ अले कमजोर जुइ।

13 सिकःमिं कां नापय् यानाः चिं तयाः आकार बी।
 वं हंचां उकियात बां लुइकी,
 अले कम्पासं उकियात चिं तयाः
 हंचां कियाः इमिसं छैय् पुजा कोथाय् तयेत
 छम्ह बांलाःम्ह मनूया मूर्ति दय्की।

14 वं मूर्ति दय्केत देवदास्या सिमा
 वा थकुराः सिमा वा स्वसिमायात पाली।
 वा देवदारु सिमायात पी फु,

अले थुकियात तःमा यायेत वा वइगु पी फु।

15 अले वं उकिं छुं सिं मि छवय्केत छयली
 वं उकिं थःम्हं हे मि पनेगु याइ।
 अले वं मरि छुइ।

तर वं उकिं छम्ह घः नं दय्काः उकियात पुजा याइ।
 वं मूर्ति दय्की अले उकिया न्ह्यःने भ्वसुली।

16 बच्छि सिं वं मि छवय्केगु निंति
 व नसा ज्वरय् यायेगु निंति छयली।
 ला दय्काः वं लुधक नइ।

वं मिं लुमुक च्वने धुंकाः थथे धाइ,
 “आहा! गुलि लुमुसे च्वंगु, स्वये हे यइपुसे च्वंगु मि।”

17 अले ल्यं दुगु सिं वं थः घःया मूर्ति दय्के धुंकाः
 उकियात क्वछुनाः भागियानाः पुजा याइ।

अले प्रार्थना याना: थथे धाइ,

“छ हे जिमि घ: ख:! जित: बचय् या।”

18 धात्थे थज्या:पिं मनूत मूर्ख ख:, इमिसं थु हे मथू!

इमिगु मिखा तिनात:गु दु अले इमिसं छुं हे मखं।

इमिगु नुग: नं तिनात:गु दु अले इमिसं छुं नं मथू।

19 सुनां मूर्ति दयकी वं थथे गुबलें बिचा: याइ मखु

छाय्धा:सा वयाके छुं ज्ञां व दुग्यां हे दइ मखु।

“जिं बच्छि सिं छवयका, उकिया ह्यंग्वालय मरि व ला छुना: नया।

छु उकिया ल्यं दुगु ब्वं घच्चाइपुगु खँत दयकीगु ला?

छु जिं सिंग:यात क्वछुना: भागि यायेगु ला?”

20 वं पत्या: या:गु चिज नउ स्वया अप्व: छुं मखु।

वयागु मभिगु बिचालं हे वयात मखुगु लँय् यंकूगु दु,

वं थ:महयसित बचय् याये फइ मखु,

न वं थथे धाये फइ, “छु जिं थ:गु जव ल्हातय् कयातयागु चिज

मखुपि घ:तयगु मूर्ति मखु ला?”

सृष्टि यानादीमह व उद्धार यानादीमह परमप्रभु ख:

21 “हे याकूब, हे इस्राएल, थुपि खँ लुमंकी,

छाय्धा:सा छ जिमि दास ख:।

जित: सेवा यायेत जिं छन्त दयकागु ख:।

हे इस्राएल, जिं छन्त गुबलें त्व:मंके मखु।

22 जिं छंगु अपराधत सुपाँय थें

अले छंगु पाप सुथय्या खसु थें चीकाछवयागु दु।

जिथाय् लिहां वा,

छाय्धा:सा जिं छन्त उद्धार यानागु दु।”

23 हे आकाश, लसताया म्ये हा। परमप्रभुं थथे यानादीगु दु।

हे क्वय्यागु पृथ्वी, त:सलं हा!

हे पर्वत, गुँ व अन च्वंगु फुक्क सिमात,

त:सलं म्ये हा,

छाय्धा:सा परमप्रभुं मू पुला: याकूबयात त्व:तकादीगु दु।

वय्कलं थःम्हं इस्त्राएलयात बचय् यानाः थःगु महिमा क्यनादी।

यस्शलेमय् मनूत च्वनी

24 “परमप्रभुं थथे धयादी,
छन्त उद्धार यानादीम्ह अले छन्त गर्भय् दय्कादीम्ह,

“जि हे परमप्रभु खः,
गुम्हय्सिनं फुक्कं दय्कादिल,
गुम्हय्सिनं याकःचां हे आकाशयात चक्कादिल,
गुम्हय्सिनं थम्हं हे पृथ्वीयात न्यनावंकादिल,

25 “गुम्हय्सिनं मखुपिं अगमवत्तातय्गु चिं स्यंकाबी।
गुम्हय्सिनं बुद्धिमानतय्गु खँयात ज्यालगय् मजुइकाबी।
अले इमिगु ज्ञानया मूर्खतायात क्यनादी। ☆

26 गुम्हय्सिनं थः अगमवत्तायागु वचनयात पूर्वकादी,
अले जूवइतिनिगु खँ धाइम्ह थः दूततय्गु खँ पूर्वकी,

“गुम्हय्सिनं यस्शलेमया बारे धाइ, ‘व शहरय् हाकनं मनूत च्वनी’,
गुम्हय्सिनं यहदाया शहरया बारे धाइ, ‘उपिं हाकनं दय्कीगु जुइ’
गुम्हय्सिनं भज्यंक स्यंकूगु थायया बारे धाइ, ‘उपिं हाकनं दय्कीगु जुइ’

27 गुम्हय्सिनं तःजाःगु समुद्रयात धाइ, ‘छंगु लः सुनावनेमा
जिं छिमिगु खुसित गंकाबी,’

28 गुम्हय्सिनं कोरेसया बारे धाइ, ‘व जिमि जवाः खः,
अले जिगु फुक्क इच्छा वं पूर्वकी।

यस्शलेमया बारे वं धाइ, “व हाकनं दय्केमा,”
अले देगःया बारे, “थुकियात हाकनं दय्की।” ’†☆

45

परमप्रभुं कोरेसयात* ल्यःगु

☆ 44:25 ४४:२५ १ कोर १:२० † 44:28 ४४:२८ यहदीत देगः व शहर दय्केत ई.पू. ५३८ य् यस्शलेमय् लिहां वयेगु शुरु जुल। ☆ 44:28 ४४:२८ २ इति ३६:२३; एज्र १:२ * 45: ४५:१ फारसयाम्ह जुजु कोरेस ई.पू. ५३९ य् बेबिलोन त्याकूगु खः।

- 1 “परमप्रभुं थम्हं अभिषेक यानादीम्ह कोरेसयात धयादी,
जात जातितयत् त्याकेत,
जुजुतयगु ल्हातं अधिकार लाकाकायेत,
शहर शहरया मू ध्वाखात चायकेत
व ध्वाखात वयागु विरोधय् गुबलें तीमफय्मा धका:
जिं वयात शक्ति बियागु दु,
जि परमप्रभुं जुजु कोरेसयात थथे धाये,
2 जि छंगु न्ह्यः न्ह्यः वने,
अले डाँडातयत् माथं वंकाबी।
कँय्या ध्वाखात जिं कुचा कुचा थलाबी,
अले नँयागु बालात चानाबी।
3 जिं छन्त सुनानं मखंथाय् सुचुका तयागु
धन-सम्पत्ति बी।
अले छन्त छंगु नां कयाः सःताम्ह
परमप्रभु इस्त्राएलया परमेश्वर जि हे खः धकाः छं सी,
4 जिमि दास याकूबया निति,
जिं ल्ययागु इस्त्राएलया निति,
जिं छन्त छंगु नां कयाः सःतागु दु।
छं जितः नाला मकाःसां जिं
छन्त तःधंगु इज्जत बियागु दु।
5 जि परमप्रभु खः,
जि बाहेक मेपि सुं नं परमेश्वर मदु।
छं जितः नाला मकाःसां
जिं छन्त बल्लाके।
6 थुकथं मनूतय्सं निभाः लुइगु थासंनिसें
निभाः बीगु थासय् तक
जि बाहेक मेपि सुं नं मदु धकाः सीकेफय्मा।
जि परमप्रभु खः, जि बाहेक मेपि घः मदु।
7 जिं जः दय्का, अले खिउँगुयात नं सृष्टि याना।
जिं आशिष व विपत्ति निगुलि हया।
जि परमप्रभुं हे थुपिं फुक्क ज्या याना।

8 “हे च्वय्यागु आकाश, जिगु धार्मिकताया वा वय्कि।
 सुपाचं उकियात क्वफाना हयेमा।
 पृथ्वी चक्कनेमा, अले उद्धार व धार्मिकतानापं ब्वलनेमा।
 जि, परमप्रभुं हे थ्व सृष्टि यानागु खः।

सृष्टि व इतिहासया परमेश्वर

9 “धक्कार वयात, सु थः सृष्टिकर्तानापं ल्वाइ,
 व बैय् लानाच्चंगु तज्याःगु
 चाया थलया कुचात मध्ये छकू कुचा जक खः।
 छु चां कुमाःयात ‘छं छु दय्का च्वनागु धकाः न्यनी ला?’
 छु चाया थलं ‘जितः दय्केगु सीप मदु धकाः धाइ ला?’☆
 10 धक्कार वयात, सुनां थः अबुयात थथे धाइ,
 ‘छिं जितः छाय् बुइकागु?’
 अथवा वया थः मांयात थथे धाइ,
 ‘छिं जितः छाय् बुइकागु?’

11 “परमप्रभु, पवित्र परमेश्वर व इस्राएलया सृष्टिकर्ता थथे धयादी,
 आः वइतिनिगुया बारे,
 छु छिमिसं जिमि काय् म्हायपिनिगु बारे न्ह्यसः न्यना ला,
 अले जिगु ल्हाःया ज्याया बारे छिमिसं उजं बियागु ला?

12 पृथ्वी जि हे दय्काःगु खः,
 अले उकी दुपिं मनूत नं जिं हे सृष्टि यानागु खः।
 जिगु हे ल्हाःया ज्या आकाशयात चक्ककागु खः।
 अले उकी दुगु नक्षत्र व नगुत पाय्छिकथं मिलय् यानातयागु दु।

13 कोरेसयात जिगु धार्मिकताया निंति थनागु दु।
 जिं वयागु फुक्क लँपु तप्यंकाबी।
 वं जिगु शहर हाकनं दय्की,
 अले ज्वनायंकूपिं फुक्कसित छुत्कारा यानाबी।
 धिबा वा छुं कोसेलि मकासें हे थथे याइ।”

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी।†

☆ 45:9 ४५:९ रोम ९:२० † 45:13 ४५:१३ यहदीत देगः व शहर दय्केत ई.पू. ५३८ य् यस्शलेमय् लिहां वयेगु शुरू जुल।

14 परमप्रभुं थथे धयादी,
 “मिश्र देशय् सःगु व कूश देशया व्यापार
 अले उपि ततःधिकःपि शेबाया मनूत
 व जात जातित छन्थाय् वइ, अले इपि छंगु हे जुइ।
 इपि सिखलं चिनातःगु अवस्थाय् छंगु ल्यूल्यू वइ,
 इपि छंगु न्ह्यःने क्वछुइ अले थथे धकाः छन्त बिन्ति याइ,
 ‘धात्थे हे परमेश्वर छिलिसे दी, मेम्ह सुं मदु,
 वय्कः बाहेक सुं मेम्ह परमेश्वर मदु।’ ”

15 हे परमेश्वर, इस्राएलया मुक्तिदाता।
 धात्थे छि हे परमेश्वर खः, सुनां थःत सुपिका तयादी।

16 मूर्ति दय्कीपिं फुक्कं लाजय् लाइ
 अले इपि फुक्कसिगु छकलं बेइज्जत जुइ।

17 तर हे इस्राएलीत,
 छिपिं धाःसा परमप्रभुपाखें सदां दइगु उद्धारं बचय् जुइ।
 छिपिं गुबलें नं लाजय् लाइ मखु,
 अले लिपाथय्क छिमिगु गुबलें बेइज्जत जुइ मखु।

18 परमप्रभुं स्वर्ग सृष्टि यानादिल।
 वय्कः हे परमेश्वर खः।

वय्कलं पृथ्वीयात बां लुइकादिल,
 वय्कलं उकियात थापं यानादिल।
 वय्कलं पृथ्वीयात झिजांमिजां जुइत सृष्टि यानादीगु मखु,
 तर मनूत च्वनेत दय्कादीगु खः।

वय्कलं थथे धयादी,
 “जि हे परमप्रभु खः, जि बाहेक मेपिं सुं नं घः मदु।

19 जिं खिउँगु देशय् सुनां मसीक न्वमवाना,
 ‘जिं छन्त मफतय् माला’ धकाः याकूबया सन्तानयात मधया।
 जि परमप्रभुं सत्य नवाये,
 जिं पाय्छिगु खँ घोषणा याये।”

परमप्रभु व बेबिलोनया मूर्तित

20 “छिपिं फुक्कं छथाय् मूंवा।

छिपिं जात-जातियापिं शरण कायेत वःपिं,
फुक्क जिगु न्ह्यःने वा।

सिंया मूर्तिंत क्वबिया जुइपिं,
अले बचय् याये मफुपिं घःतय्के प्रार्थना याइपिं
छुं हे मस्यूपिं खः।

21 आः जूवइतिनिगु खँया बारे धा।

छिपिं थःथवय् सल्लाह या।
थ्व खँ यक्व दँ न्ह्यः सुनां धयाबिल?
न्हापांनिसें सुनां धयाबिल?
छु जि परमप्रभुं हे मखु ला?
जि बाहेक मेपिं सुं परमेश्वर मदु।
छम्ह धर्मीं व मुक्ति बीम्ह परमेश्वर,
जि बाहेक मेपिं सुं नं मदु।

22 “जिपाखे फःहिला वा, अले बचय् जु,
हे पृथ्वीया कुन्चाय् थयंक च्वपिं फुक्क मनूत,
छाय्धाःसा जि हे परमेश्वर खः, जि बाहेक मेपिं सुं नं मदु।

23 जिं थःगु हे नामं पाफयागु दु,
जि विश्वास याये बहःम्ह जुयाः जिगु म्हुतुं छगू वचन घोषणा यानागु दु,
गुगु जिं हाकनं लित काये मखु।
फुक्क मनूतय्सं
जिगु न्ह्यःने पुलि चुइ।

अले फुक्कसिनं
जिगु भक्ति याये धकाः पा फइ।✧

24 इमिसं जिगु बारे थथे धाइ,
‘परमप्रभुयापाखें जक धार्मिकता व शक्ति वइ।’ ”

वय्कःया विरोधय् तंपिकापिं फुक्क
वय्कःयाथाय् हे वइ अले लाजय् लाइ।

25 तर परमप्रभुं हे फुक्क इस्राएलया सन्तानतय्त बचय् यानादी।

✧ 45:23 ४५:२३ रोम १४:११; फिलि २:१०-११

इपि सकसिनं वयकःया प्रशंसा याइ।

46

बेबिलोनया घःत

1 बेल घः लज्या चायाः क्वछुइ, नेबो घः ग्यानाः भ्वसुली।

कु क्वबिपि पशुतयस् इमिगु मूर्ति क्वबी।

अले इमिसं क्वबियायंकूगु मूर्ति

थाक्याः तसकं इयातुगु कु थें जुइ।

2 घःत क्वछुइ अले नापं भ्वसुली।

घःतयस् थःत बचय् याये फइ मखु।

इपि घःतयत् कब्जा यानाः यंकी।

3 परमप्रभुं धयादी, “हे याकूबया घराना न्यँ!

इस्त्राएलया घरानाय् बचय्जूपि सकसिनं न्हाय्पं ब्यु!

छिपि ब्सांनिसें

जिं छिमित सुसाःकुसाः यानागु दु।

4 छिपि बुरा जुयाः सं तुयुसे च्वनीबलय् तक

छिमित सुसाःकुसाः याइम्ह जि व हे खः।

जिं छिमित दय्कागु खः अथे जुयाः जिं छन्त क्वबी।

जिं छिमित तिबः बी अले बचय् याये।

5 “छिमिसं जितः सुनापं दाँजय् यायेगु?

जि ति ग्यंम्ह सु दु?

6 मनूतयस् थःगु म्हिचात चायकाः लुँ प्वंकी,

अले वहः ताल्जुइ लनी।

इमिसं कारिगरयात ज्याला बियाः घःतयगु मूर्ति दय्केबी।

अले इपि उकिया न्ह्यःने क्वछुनाः भागि याइ अले उकियात पुजा याइ।

7 इमिसं उकियात ब्वहलय् तयाः क्वबिया जुइ,

अले उकियात तयेमाःगु थासय् तइ, अले व धस्वानाच्वनी।

व थासं व थः हे थुखे उखे न्ह्यानावने फइ मखु।

सुं मनूत न्ह्यःने वयाः तसलं हाला ग्वाहालि प्वंसां वं लिसः बी फइ मखु,

अले वयागु दुःखकष्टपाखें वं बचय् याये फइ मखु।”

परमप्रभु छम्ह जक परमेश्वर

8 “हे विद्रोही मनूत, थ्व खँयात लुमंकी,
उकियात मनय् पक्का या अले नुगलय् तयाति”।

9 न्हापाया पुलांगु खँयात लुमंकी।
जि परमेश्वर खः, जि बाहेक मेपिं सुं मदु।
जि परमेश्वर खः, जि थें ज्याःम्ह मेपिं सुं मदु।

10 शुसंनिसैं अन्त तक,
व न्हापा पुर्खातय्गु इलंनिसैं
आः जू वइगु ई तकया खँ जि छिमित सीकेबी।
जिं धाये, जिगु योजना दया हे च्वनी
जिं थःत यःकथं याये।

11 पुर्ब हमला याइम्ह पंक्षी सःते
अले ताताःपाःगु देशं जिगु इच्छा पूर्वकेगु नितिं जिं छम्ह मनूयात सःते।
जिं छु धयागु दु व जिं पूर्वके।
जिं छु योजना दय्कागु दु व जिं पूर्वके।

12 हे छाःगु नुगः दुपिं व धार्मिकतापाखें तापाःपिं,
जिगु खँयात न्यँ!

13 जिं थःगु धार्मिकता लिक्क हयाच्चनागु दु।
व तामपाः, छिमिगु लिक्क हे दु।
जिगु उद्धारं लिबाकी मखु।

जिं सियोनयात उद्धार बी,
अले इस्राएलयात जिगु महिमा क्यने।

47

बेबिलोन पतन जुइगु अगमवाणी

1 “अय् बेबिलोनया कुमारी म्हाय्,
छ क्वय् क्वहां हँ, धुलय् फेतु!
अय् बेबिलोनीतय् म्हाय्,
सिंहासन त्वःताः बैय् फेतु!

आर्वलि छन्त क्वमिलु व नाइसे च्वम्ह धाइ मखु।☆

2 ल्वहंया घःचा ज्वनावनाः छवचुं क्य!

छेनय् त्वपुयातःगु रानीया गाबः लिका!

पतासि च्वय् थ्यंक सा!

जँ खनेदय्कः खुसि छ्यु!

3 मनूतय्सं छंगु नांगासु खनी,

अले छंगु लाज नं खने दइ।

जिं बदला काये,

जिं सुयातं त्वःते मखु।”

4 झीत उद्गार याइम्ह दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु हे वय्कःया नां खः!

वय्कः इस्राएलया पवित्र परमेश्वर खः।

5 “हे बेबिलोन, तःधंगु बेबिलोनिया देशया राजधानी,

छ सुम्क च्वौ! खिउँथाय् हूँ!

आर्वनिसैं छन्त राज्य राज्यया

शासक धकाः धाइ मखु।

6 जि जिमि प्रजा खनाः तंम्बयागु खः,

अले जिं थः हे मनूयात अशुद्ध ठहरे याना।

जिं इमित छंगु ल्हातय् बिया,

तर छं इमित दयामाया मयात।

बुरातयत् नं छं थःगु इयातुगु ककुसिं क्वबिकल।

7 छं धाल, ‘जि सदांया नितिया रानी जुयाच्चने।’

तर छं थुपि खँय् बिचाः मयाः,

अले लिपा छु जुइ धकाः नं बिचाः मयाः।

8 “अथे जुयाः हे सुखय् भुलय् जुयाच्चंपिं,

थःगु रक्षायात वास्ता मयासैं च्वनाच्चंपिं,

अले थःगु नुगलय् जि हे खः, ‘जि थें ज्याःम्ह सुं मदु’ धकाः धयाजुइपिं,

‘जि गुबलें भाःत सीम्ह थें जुइ मखु,

☆ 47:1 ४७:१-१५ यशै १३:१-१४:२३; यर ५०:१; ५१:६४

- वा कायम्ह्यायपि त्वःता च्वनेमाली मखु धयागु खँय् ध्यान ब्यु!'[☆]
- 9 थुपि निगू खँ छन्थाय् छक्वलं छन्हुं हे वइ,
कायम्ह्यायपि त्वःताच्वने मालीगु अले भाःत मदय्काच्वने मालीगु।
छंगु जीवनय् यक्व जादु यायेगु शक्ति दःसां
अले तसकं जाःगु तन्त्रमन्त्र यायेगु शक्ति दःसां
उपि फुक्क छंगु जीवनय् व हे वइ।
- 10 छं थःगु मभिगु ज्याय् भलसा तःगु दु,
अले 'सुनां जितः खनी' धकाः धाःगु दु।
छंगु बुद्धि व ज्ञा नं छन्त झंगःलाःगु दु।
गुबल्य् छं थथे धाइ,
जि हे खः, 'जि थें ज्याःम्ह सुं मदु।'
- 11 विपत्ति छन्थाय् वइ।
छं उकियात गुगु जादुनं चीकाछवयेगु।
विनाश छन्थाय् वइ,
गुकियात छं प्रायश्चित यानाः नं चीकाछवये फइ मखु।
छं न्हापांनिसें सीके मफुगु नाश
छक्वलं छन्थाय् वइ।
- 12 "छं थः मचाबलय् निसें यक्व दुःखसिया यानावयाच्वंगु जादुत
व यक्व तन्त्रमन्त्र छ्यला च्वँ!
सके छ ताःलाइ ला, वा छं भय पिकयाः शत्रुतय्त् ख्याये फइ ला।
- 13 छं काःगु सल्लाहपाखें छ त्यानुचाये धुंकल।
नगु स्वयाः लालाय् छु गथे जुइ धकाः धाइपि ज्योतिषीत दनाः
छन्थाय् वइगु मभिगु खँपाखें छन्त बचय् यायेमा।
- 14 धात्थें हे इपि छवरखः थें खः।
मिं उपि च्याकाछवइ।
थन सुयातं मि पनेत हेंग्वाः दइ मखु,
न थन च्वनाः मि पनेत मि दइ।
- 15 छंगु निति इमिसं थुलि जक याये फइ इपि सुलिसें छं ज्या याःगु दु।
अले सुनां मचाबलय् निसें व्यापार यानावयाच्वंगु दु।

इपि फुक्क मखुगु लैय् वनाच्चंगु दु।
छन्त सुनानं बचय् याये फइ मखु।”

48

जिराहा मनूतय् परमेश्वर

1 “हे याकूबया घराना न्यै!

छिमित इस्राएलया नामं सःतूगु खः।

अले छिपिं यहूदाया वंशपाखें वःगु खः।

छिमिसं परमप्रभुया नामं पाफःगु दु,

अले छिमिसं इस्राएलया परमेश्वरया नामं प्रार्थना याइ,

तर सत्यता व धार्मिकतां मखु।

2 छिमिसं थःपिं पवित्र शहरया नागरिक खः धकाः धाइ

अले इस्राएलया परमेश्वरयाके भलसा तइ।

वयकःया नां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु खः।

3 थ्व खँ बांलाक न्यै, छु छु जुइ धकाः जिं यक्व न्ह्यः हे धायेधुन।

व जिं जिगु म्हुतुं क्यनाबिया,

अले जिं उपिं क्यनाबिया।

जिं व आकाझाकां हे यानाबिया,

अले उपिं फुक्क जिं धया थें हे जुल।

4 छायाःसा जिं स्यू कि छिपिं जिराहापिं खः,

छिमिगु गःपः नैयागु थें च्वं,

अले छिमिगु कपाः कैयागु थें च्वं।

5 अथे जुयाः जिं छन्त थुपिं खँत न्हापा हे धया।

अले जिं छन्त न्हापा हे थ्व जुइ न्ह्यः हे धयाबियागु खः,

छं थथे धाये मफयेमा धकाः, ‘जिगु घःतयसं थुपिं याःगु खः।

जिगु सिं व ढलोटे दयकाः तःगु मूर्तितयगु आज्ञां थथे जूगु खः।’

6 छं थुपिं खँत न्यंगु दु, थुपिं फुक्क खँयात बांलाक स्व!

छु छं थुकियात मानय् मयायेगु ला?

“आवलि जिं छन्त न्हगु न्हगु खँ

व छं मस्यूगु गुप्ति खँ कने।

- 7 थुपि न्हापायागु खँ मखु, न्हगु दयकूगु खः,
 थौं स्वयाः न्ह्यः छं थुपि खँया बारे न्यंगु मदु।
 अथे जुयाः छं थथे धाये फइ मखु,
 ‘खः, जिं उपि खँ स्यू।’
- 8 थुपि खँया बारे छं न न्यंगु दु, न छं स्यू।
 न्हापांनिसें हे छंगु न्हायपं चाःगु मदु।
 छ गुलि धोखा बीम्ह खः धकाः जिं स्यू।
 छ बूसांनिसें हे जिराहा धकाः धयातःगु खः।
- 9 जिगु थःगु हे नांया कारणं जिं थःगु तंयात प्वंकेगु लिबाका च्वनागु खः,
 अले जिगु महिमाया निंति छन्त त्वःतामछवयेत जिं व पना तयागु दु।
- 10 स्व! जिं छन्त श्द्र ला यानागु दु तर वहःयात थें मखु।
 जिं छंगु दुःखकष्टया भट्टीइ जाँचय् यानागु दु।
- 11 जिं छु याये थःगु हे कारणं जिं व याये।
 जिं थःगु नां बेइज्जत याकेबिइ मखु,
 अले जिगु गौरव नं घःतय्त इनाबी मखु।

इस्त्राएलयागु छुत्कारा

- 12 “हे याकूबया सन्तान,
 जिं ल्ययाम्ह इस्त्राएल, जिगु खँ ध्यान बियाः न्यँ!
 जि परमेश्वर खः,
 जि हे शुरु व अन्त खः।✧
- 13 जिं थःगु हे ल्हातं पृथ्वीया जग स्वनागु दु,
 जिगु जव ल्हातं आकाशयात चक्कंकागु दु।
 गुबलय् जिं इमित सःते अले इपि फुक्क छथाय् मुं वइ।
- 14 “छिपि फुक्क छथाय् मुं वयाः न्यँ, घःत मध्ये सुनां थुपि खँ न्हापा हे कंगु दु?
 परमप्रभुं ल्ययातःम्हं हे बेबिलोनया विरोधय् वय्कःया इच्छा पूर्वकी,
 अले वय्कःया बल्लाःगु ल्हाः बेबिलोनीतय् विरोधय् ल्हनी।* ”
- 15 खः, धातथें हे जिं थ्व धयागु खः।

✧ 48:12 ४८:१२ यशै ४४:६; प्रका १:१७; २२:१३
 य बेबिलोन त्याकाकाःगु खः

* 48:14 ४८:१४ फारसयाम्ह जुजु कोरस ई.पू. ५३९

जिं वयात सःतागु दु।

जिं वयात हये,

अले व थःगु ज्याय् ताःलाइ।

16 “जिगु न्ह्यःने वा, अले छिमिसं थ्व खँ न्यँ!

“जिं न्हापा घोषणा यानाबलय् निसें हे सुं मदुथाय् थ्व खँ धयागु मदु।

थ्व ज्याखँ जूबलय् जि अन हे दु।”

आः परमप्रभु परमेश्वरं जितः

वय्कःया आत्मानापं छवयाहयादीगु दु।

17 परमप्रभु, छन्त उद्धार यानादीम्ह

व इस्राएलया पवित्र परमेश्वरं थथे धयादी,

“जि परमप्रभु छिमि परमेश्वर खः,

सुनां छंगु भिया नितिं छन्त स्यनादी,

सुनां छ वनेमाःगु लैय् छन्त ब्वना यकी।

18 छं जिगु आज्ञात बांलाक मानय् जक याःगु जूसां

छंके शान्ति खुसि थें

अले छंके धार्मिकता समुद्रया लबुत थें वइगु।

19 छिमि सन्तानत फि थें दइगु,

अले छिमि कायम्ह्याय्पिं अल्याख दइगु।

इमिगु नां जिपाखें गुबलें हुयाछवयेगु जुइ मखुगु,

अले इपिं जिगु न्ह्यःने नाश जुइ मखुगु।”

20 बेबिलोनं पिहां वा!

बेबिलोनीतयगु दथुं बिस्युं वा!

लयतातां तसलं थ्व खँ घोषणा या!

पृथ्वीया कुन्चाय् थ्यंक च्वपिन्त थ्व खँ न्यंकि!

छिमिसं थथे धा, “परमप्रभुं थः दास याकूबयात त्वःतकादीगु दु।”☆

21 परमप्रभुं थः मनूतयत् मरूभूमि जुयाः यंकादीबलय्

इमित प्याः मचाः।

वय्कलं इमिगु निति तग्वःगु ल्वहँतं लः पिकयादिल।
 वय्कलं तग्वःगु ल्वहंयात निगू भाग यानादिल,
 अले अनं लः पिहां वल।

22 तर परमप्रभुं धयादिल,
 “दुष्टतयत्त शान्ति दइ मखु।”☆

49

परमप्रभुया दास

- 1 हे टापुत, जिगु खँ न्यँ!
 हे तातापाःगु थासय् च्वंपि जातित, थ्व खँ न्यँ।
 जि बुइ न्ह्यः हे परमप्रभुं जितः ल्ययादिल।
 जि बुइ न्ह्यः हे वय्कलं जितः जिगु नामं सःतादिल।☆
- 2 वय्कलं जिगु म्हुतु ज्वःगु तरवार थें यानादिल।
 वय्कलं जितः थःगु ल्हाःया किचलय् सुचुकादिल।
 वय्कलं जितः च्वामुसे च्वंगु वाण दय्कादिल,
 अले जितः थःगु वाण तयेगु बलाथुली सुचुकातयादिल।☆
- 3 वय्कलं धयादिल, “छ जिमि दास इस्राएल खः।
 जिं छंके जिगु गौरव क्यनाबी।”
- 4 तर जिं धया, “जिं सितिकं थाकुगु ज्या याना।
 जिं बलं यानागु ज्या सिति वन।
 अयनं जितः छु दयेमाःगु खः व परमप्रभुया ल्हातय् दु,
 उकिया इनाम जिमि परमेश्वरयाके हे दु।”

- 5 परमप्रभुं जितः वय्कःया दास जुयाः
 याकूबयात हाकनं वय्कःयाथाय् हयेत
 अले इस्राएलयात वय्कःयाथाय् मुंकेत दय्कादिल।
 जि बुइ न्ह्यः हे मांया प्वाथय् दय्कादिल,
 छायाधाःसा परमप्रभुया मिखाय् जि हनाबना दुम्ह खः,

अले परमेश्वर हे जिगु बल खः।

6 वयक्लं थथे धयादी,

“याकूबया मनूतयत् हाकनं थापं यायेत

व इस्राएलयापि ल्यंदुपि फुक्क लित हयेत

छ जिमि दास जुइगु खँ चिचाधंगु खँ खः ला?

पृथ्वीयागु कुन्चाय् कुन्चाय् तक जिं जिगु उद्धार थ्यनेमा धकाः

यहदीमखुपिनिगु नितिं जिं छन्त जः नं दय्काबी।”☆

7 शासकतय् दासयात, सुयात जाति जातितय्सं तसकं घृणा याइ,

परमप्रभु, उद्धार यानादीम्ह व इस्राएलया पवित्र परमेश्वरं थथे धयादी,

“जुजुतय्सं छन्त खनी अले इपिं छन्थाय् न्ह्यःने दं वइ।

छन्त शासकतय्सं नं खनी अले छंगु न्ह्यःने भवसू वइ।

छाय्धाःसा परमप्रभु विश्वास याये बहःम्ह

इस्राएलया पवित्र परमेश्वरं छन्त ल्ययादीगु दु।”

इस्राएलयात हाकनं पलिस्था यायेगु बचं

8 परमप्रभुं थथे धयादी,

“जिं दयामाया यायेगु इलय् छन्त लिसः बी,

अले उद्धारया दिनय् छन्त जिं ग्वाहालि याये।

जिं छन्त जिमि मनूतलिसें जिगु बाचा चिनेत, देश हाकनं पलिस्था यायेत

व उकिया नाश जूगु फुक्क सम्पत्ति हाकनं छिमिगु अधिकारय् हयेत,☆

9 ज्वनाः कुनातःपिन्त ‘पिहां वा’ धायेत,

अले खिउँगु थासय् दुपिन्त ‘स्वतन्त्र जु’ धायेत, जि छन्त स्वया अले ल्यया।

“इमिसं लँय् जवखवं नयेदइ

अले नांगांगु डाँडाय् इमिगु नितिं वाउँगु घाँय् दुगु ख्यः दइ।

10 इमित न नये मास्ति वइ न प्याः चाइ,

न इमित मस्भूमिइ निभालं पुइ,

छाय्धाःसा जिं इमित दयामाया याये अले ब्वनायके।

अले जिं इमित लः दुगु थासय् यंके।☆

☆ 49:6 ४९:६ यशै ४२:६; लूक २:३२; प्रे १३:४७; २६:२३

☆ 49:8 ४९:८ २ कोर ६:२

☆ 49:10

- 11 जिं जिगु फुक्क पर्वतयात माथंवंगु लँ दय्काबी,
अले जिं जिगु मूलँयात तःजाय्के।
- 12 स्व, इपि तापाक्कंनिसैं वइ,
गुलि उत्तरपाखें, गुलि पच्छिमपाखें
व गुलि दच्छिनय् आश्वानया देशं वइ।”
- 13 हे आकाश, लयतातां तसकं म्ये हा!
हे पृथ्वी, लयता!
हे पर्वतत कथुप्वाः चाय्काः तसकं म्ये हा!
छाय्धाःसा परमप्रभुं थः प्रजायात सान्त्वना बियादीगु दु,
अले दुःखकष्टय् लानाच्चवंपिं प्रजातयात वय्क्लं दयामाया यानादी।
- 14 तर सियोनं धाल, “परमप्रभुं जितः त्वःतादीगु दु।
जिमह परमप्रभुं जितः ल्वःमंकादीगु दु।”
- 15 “छु सुं मानं दुस्त्वमह थः मचायात ल्वःमंकी ला?
छु थःमहं बुइकामह मचायात दयामाया मयाइ ला?
तर मामहं ल्वःमंके फुसा नं
जिं छन्त गुबलें ल्वःमंके मखु।
- 16 स्व! जिं छन्त जिगु ल्हातय् कियातयागु दु।
छंगु पःखाःत जिं बिचाः यानाच्चवनागु दु, अय् यरूशलेम!
- 17 छन्त हाकनं दय्कीपिं याकनं लिहां वइ,
छन्त नाश याइपिं छन्त त्वःतावनी।
- 18 छंगु मिखा ब्वयाः चाकःछिं स्व।
छिमि काय्पिं फुक्क छन्थाय् मूवइ।
परमप्रभुं थथे घोषणा यानादी, धात्थें जि म्वाःमह खः थें,
छं इमित तिसायात थें पुनी,
छं इमित भम्चायात थें समाः याइ।
- 19 “अय्, यरूशलेम, छ पतन व नाश जूसां
अले छिमिगु देश झिजांमिजां यानाब्यूसं

आवंलि मनूत च्वनेत छ तसकं चीकू जुइ।

अले छन्त नुनाछवइपि धाःसा छपाखें यक्व तापाक्क वनी।

20 ज्वना यंके धुंकाः बिदेशय् बूपि छिमि मस्तयसं

छं तायेदय्क थथे धाइ,

‘थ्व थाय् झीगु निति तसकं चिधंगु जुल।

जिमित च्वनेत थन तःकूगु थाय् बियादिसँ।’

21 अनंलि छं थःगु नुगलय् थथे धाइ,

‘सुनां जिगु निति थुपि मस्त बुइकल?

जि मस्त मदय्क च्वनेमाल अले मेपि बुइके मफुत।

जितः मेगु देशय् ज्वनाः यंकल,

जि याकःचा त्वःताब्यूगु खः,

अयनं थुपि फुक्क मस्त गनं वल?

सुनां थुमित ब्वलंकल?’ ”

22 परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी,

“स्व, जिं जाति जातियात ल्हाःभाय् यानाः सःते

अले जिगु चिंया झण्डा जाति-जातितयगु न्ह्यःने धस्वाके।

इमिसं छिमि कायपिन्त थःगु ल्हातं क्वबिया हइ

अले इमिसं छिमि म्हाय्पिन्त ब्वहलय् क्वबिया हइ।

23 छंगु निति जुजुपि बौ थें

अले इमि रानीपि सुसाकुसा याइम्ह मां थें जुइ।

इपि छंगु न्ह्यःने बैय् भवसू वइ।

इमिसं छंगु तुतिया धू फ्यइ।

अनंलि छं थुइकि जि हे परमप्रभु खः,

जिके भलसा तइपिं लाजय् लाइ मखु।”

24 छु! बहादुर सिपाइँतयपाखें लुतया माल लाकाः काये फइ ला?

छाःगु नुगः दुपिपाखें ज्वनाः यंकूपिन्त छुतय् याये फइ ला?

25 तर परमप्रभुं थथे धयादी,

“खः, सिपाइँतयपाखें ज्वनायंकूपि

व छाःगु नुगः दुपिपाखें लाकाः यंकूगु माल लित काये फइ।

छनापं ल्वाइपिनापं जि ल्वाये

अले छिमि मस्तयत् जिं बचय् याये।
 26 छिमित दुःखकष्ट ब्यूपिन्त जिं इमिगु थःगु हे ला नके।
 दाखमघं का थें इपिं थःगु हे हिं काइतिनि।
 अनंलि फुक्क मनूतय्सं थ्व खँ सी
 जि, परमप्रभु छन्त मुक्ति बीम्ह खः,
 अले छन्त उद्धार याइम्ह, याकूबया तसकं बल्लाःम्ह खः।”

50

इस्त्राएलयागु पाप व दासं उजं मानय् याःगु
 1 परमप्रभुं थथे धयादी,
 “जिं छिमि मांयात पारपाचुकेगु पौ बियाः तापाक मछवया!
 अले जिं छन्त गुम्हं साहुया ल्हातय् ममिया!
 तर स्व, छिमिगु हे पापं यानाः छिपिं मियाछवःगु खः,
 अले छिमिगु हे मभिंगु ज्याया कारणं छिमि मांयात तापाक छवःगु खः।
 2 छाया जि वयाबलय् छम्ह नं मनूत अन मदुगु?
 जिं सःताबलय् लिसः बीत छाया अन छम्ह नं मदुगु?
 छु जिगु ल्हाः छिमित त्वःतके मफय्क चीहाक जूगु दु ला?
 छु उद्धार यायेत जिके शक्ति मगाःमचाः जूगु दु ला?
 जिगु म्हुतुं न्ववायेबलय् समुद्र गंगु बै जुइ।
 अले खुसित मरुभूमिइ हिली।
 अन लः मदयाः न्यात ध्वग्गी अले फ्यार फ्यार मिनाः सी।
 3 जिं आकाशयात खिउँगुलि त्वपुयाबी,
 अले उकियात भांग्रा फीकाबी।”
 4 त्यानुचाःपिन्त हपाः बीत
 परमेश्वरं जितः स्यनामिं थें न्ववायेगु स्यनादीगु दु।
 वय्कलं जितः सुथ पत्तिकं थनादीगु दु।
 ब्वनामिं थें ध्यान बियाः न्यनेत वय्कलं जिगु न्हाय्पं चाय्कादीगु दु।
 5 परमप्रभु परमेश्वरं जिगु न्हाय्पं चाय्कादीगु दु
 अथे जुयाः जि विद्रोही जुयागु मदु।
 अले जि वय्कःपाखें फहिला वनागु मदु।

- 6 जि फमहिला,
 तर जिगु दाही पुइपिन्त धा:सा थ:गु ख्वा:
 इपिपाखे स्वकाबिया।
 गिजय् यायेगु व थुकलं बीगुपाखें
 जिं थ:गु ख्वा: फस्वय्कागु मद्दु।✧
- 7 जि लाजय् लाइ मखु,
 छाया:सा परमप्रभु परमेश्वरं जित: ग्वाहालि यानादी।
 जिं च्वल्वहं थें कडा जुइगु क्व:छिनागु दु,
 अले जिं स्यू कि जि लाजय् लाइ मखु।
- 8 जित: दोष मदुम्ह यानादीम्ह जिगु लिक्क हे च्वनादी।
 अथे जुया: सुनां जित: विरोध याना: पा: याइगु?
 झीपिं चुलिचू च्वने वा!
 जिगु विरोध याइम्ह सु ख:?
 व जिथाय् न्ह्य:ने वा!✧
- 9 परमप्रभु परमेश्वरं थ:म्हं हे जित: ग्वाहालि यानादी।
 व सु ख:, जि दोषी ख: धका: धाइम्ह?
 इपिं फुक्क वस: थें भ्वाथ: जुयावनी।
 कीनं इमित नयाछ्वइ।
- 10 छिपिं मध्ये सुनां परमप्रभुया भय काइ,
 अले वय्क:या दासया खँ मानय् याइ?
 ज: मदय्क खिउँथाय् जुइपिं,
 परमप्रभुया नामय् भलसा ति अले थ: परमेश्वरयाके हे भलसा या।
- 11 तर आ: छिपिं फुक्क सुनां थ:गु निंति मि च्याकी
 अले च्यानाच्वंगु थ:गु मिप्वा: काइ, छिपिं हूँ!
 छिमिगु मि व छिमिसं च्याकूगु मिप्वा:या जलय् न्यासि हूँ।
 छिमिसं जिगु ल्हा:पाखें थ्व हे खँ काये खनी, छिमिसं त:धंगु दु:खकष्ट
 फयेमाली।

51

सियोनया निंति अनन्तया उद्धार

- 1 “हे धार्मिकताया ल्यूल्यू जुइपिं व परमप्रभुयात मालीपिं,
जिगु खँ न्यँ,
गुगु ल्वहंपाखें छिमित दय्कल
अले गुगु ल्वहं चाना: छिमित लिकागु खः, उकियात स्व।
2 छिमि पुर्खा अब्राहाम व
छिमिगु फुक्क जातियात बुइकूम्ह सारायात स्व।
जिं सःताबल्य् अब्राहाम छम्ह जक दु,
अले जिं वयात आशिष बिया: वयात यक्व दय्काबिया।
3 परमप्रभुं धात्थें हे सियोनयात सान्त्वना बियादी,
अले वय्कलं इमिगु झिजांमिजां दंगु थाय्यात दया यानादी,
अले मरुभूमियात अदनया बगैँचा थें
व अनयागु गंगु बँयात परमप्रभुया क्यब दय्कादी।
अन लसता व आनन्द,
सुभाय्या म्येया सः न्यनेदइ।

- 4 “हे जिमि प्रजा, जिगु खँ न्यँ।
हे जिमि प्रजा, जिगु खँय् ध्यान ब्यु।
जिगुपाखें हे स्यनातःगु खँ पिहां वइ,
अले जिगु न्याय जाति-जातितय्गु निंति जः जुइ।
5 जिगु दया व न्याय याकनं हे लिक्क थ्यंगु दु।
जिगु उद्धार लैँपुइ हे दु,
जिगु बल्ला:गु ल्हातं जाति-जातितय्गु निंति न्याय हये।
तातापाक्क च्वंगु फुक्क देशं जिके मिखा ब्वयाच्चनी,
अले जिगु बल्ला:गु ल्हातय् आशा तया: पियाच्चनी।
6 छिमिसं च्वय् आकाशय् मिखा ब्व,
अले क्वय् पृथ्वीइ स्व!
आकाश कुँ थें खने मदयावनी,
अले पृथ्वी पुलांगु कापः थें गनावनी।
पृथ्वीइ च्वंपिं मनूत भुजिं थें सी।

तर जिगु उद्गार न्ह्याबलें दयाच्चनी।
जिगु धार्मिकता गुबलें अन्त जुइ मखु।

7 “सुनां धार्मिकता स्यू जिगु खँ न्यँ,
अले सुयागु नुगलय् जिं स्यनातयागु खँ दु,
मनूतय्सं दोष बी धकाः ग्याये मते,
अले इमिसं क्वह्यांकी धकाः नं ग्याये मते।

8 छाय्धाःसा वसः किलं नः थें इमित नइतिनि।
ऊनयात किलं नः थें इमित नइतिनि।
जिगु धार्मिकता धाःसा न्ह्याबलेंया निंति दयाच्चनी,
जिगु उद्गार पुस्तां पुस्ता तक दयाच्चनी।”

9 छुं यानादिसँ! हे परमप्रभु, जिमित ग्वाहालि यानादिसँ,
अले थःगु शक्ति छ्यलाः जिमित बचय् यानादिसँ,
पुलांगु इलय् थें अले न्हापाया पुस्तातयगु इलय् थें छुं यानादिसँ।
छु छि व हे मखु ला, गुम्हय्सिनं समुद्रया अजिङ्गर राहाबयात* कुचा कुचा
थलादिल
अले व अजिङ्गरयात सुयाबिल।

10 छिं समुद्र दथुइ लँ दयकादिल।
अले थःम्हं बचय् यानादीपिं मनूत
व गाः वंगु थासं वनेत
समुद्रयात गंगु बँ यानादिल।

11 परमप्रभुं मू पुलाः छुत्कारा यानादीपिं हाकनं लिहां वइतिनि।
इपिं सियोनय् म्ये हा हां दुहां वइ,
अले इमिगु छ्यंया श्रीपेच न्ह्याबलेंया निंति लसता जुइ।
इमिसं खूसि व लसता कायेखनी। अले दुखं व झसुका इपिपाखें तापाक हे
जुइ।

12 “छिमित सान्त्वना बीम्ह जि हे खः।
सीनावनीपिं मनूतपाखें,

* 51:9 ५१:९ राहाब छम्ह काल्पनिक समुद्री जीव, गुम्हय्सिनं गडबडी व मभिगु शक्तियात कयनी अले
गुबलें गुबलें थ्वयात मिश्रया चिकथं काः।

घॉय् थें गनावनीपिं मनूतय् सन्तान खना: छ छाय् ग्याये मा:गु?

13 आकाशयात चकंकादीम्ह

पृथ्वीया जग तयादीम्ह थ: सृष्टिकर्तायात छाय् ल्व:मंकागु?

छन्त नाश यायेत सनीपिं खना:

अले मभिंगु ज्या याइपिनिगु तंया कारणं

छाय् छ थ:गु जीवनय् भय कया: म्वानाच्चनागु?

अत्याचारीया तं गन वन?

14 ज्वनायंकूपिन्त याकनं त्व:तकीतिनि।

इयालाखानाय् कुना त:पिं सीं मखु,

अले इमित नयेत्वनेगु छुं नं मगा:मचा: जुइ मखु।

15 छायाध:सा जि परमप्रभु छिमि परमेश्वर ख:,

सुनां समुद्रयात चले याइ अले ल:या किसिद्रुम्ब:यात संकाबी।

जिगु नां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु ख:।

16 जिं जिगु वचन छंगु म्हुतुइ तयाबियागु दु

अले जिगु ल्हा:या किचलं छ त्वपूगु दु,

जिं आकाशयात वयागु थासय् तयागु दु,

अले पृथ्वीया जग तयागु दु,

अले सियोनयात 'छ जिमि प्रजा ख:' धका: धयागु दु।"

परमप्रभुया तंया ख्वला

17 अय् यरूशलेम, दना: वा,

छ गुम्हय्सिं परमप्रभुया ल्हा:पाखें वय्क:या तंया ख्वलां त्वंगु दु,

अले धेधेचुइकीगु ख्वलापाखें सुचुक्क त्वंगु दु,

न्ह्यलं चाय्कि, न्ह्यलं चाय्कि!☆

18 वं बुइकूपिं फुक्क काय्पिं मध्ये

वयात लँ क्यनीपिं सुं नं मदु।

वं ब्वलंकूपिं काय्पिं मध्ये

सुं नं वयागु ल्हा: ज्वना: यंकीपिं मदु।

19 थुपिं निगू विपत्ति छन्थाय् व:गु दु,

छन्त सुनां सान्त्वना बी?

झिजांमिजां व नाश अले अनिकाल व तरवार,
सुनां छन्त सान्त्वना बी?

20 छिमि कायपि मूच्छा जूगु दु।

चल्ला जालय् कयं थें इपिं नं बल मदया: लैय् क्वदःगु दु।

इमिके परमप्रभुया तं व

छिमि परमेश्वरया ख्याच्चलं जाःगु दु।

21 अथे जुया: जिगु खँ न्यँ, छ दुःख सियाच्चंगु

व अय्लाखं काःम्ह थें च्वं तर दाखमघं काःगु मखु।

22 छिमि परमप्रभु, छिमि परमेश्वर,

गुम्हय्सिनं थः प्रजायात रक्षा यानादिल,

वय्कलं थथे धयादी, “स्व, जिं छंगु ल्हातं व धेधेचुइकीगु ख्वला कयागु दु,

व तंया ख्वला खः! व छं हाकनं गुबलें त्वनी मखु।

23 जिं व ख्वला छन्त दुःख बिइपिनिगु ल्हातय् बी,

गुम्हय्सिनं छन्त धाइ,

‘क्वछु, अले जिपिं छंगु म्हय् न्हुया: न्यासि वने।’

अले छंगु थःगु ल्युनेया ब्वः बैं व न्यासि वनेगु लैं थें यानाबिल।”

52

परमेश्वरं यस्शलेमया उद्धार यानादी

1 दै, दै, हे सियोन!

छं बल व शक्तियात लं थें फ्यु!

हे पवित्र शहर, यस्शलेम, थःगु महिमां जाःगु वसः फ्यु।

थनिनिसैं म्हय् चिं मतःपि व अशुद्धपिं छन्थाय् दुहां वइ मखु।☆

2 छंके दुगु धू थाथा या!

हे यस्शलेम, दं अले सिंहासनय् फेतु,

हे ज्वनायंकूपिं यस्शलेमयापिं मनूत,

छंगु गःपतय् चिनातःगु त्वःतकाब्यु।

3 छायाःसा परमप्रभुं थथे धयादी,

“छिमित सितिकं मियाछवत
अले धिबा मब्यसे हे त्वःतकीतिनि।”

4 छायाधाःसा परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी,
“न्हापा जिमि प्रजा मिश्र देशय् बाय् च्वंवन,
अले अनंलि इमित अशशरीतयसं क्वत्यलातल।

5 “आः जिगु थन छु हे दु धकाः?”

परमप्रभुं घोषणा यानादी।

“छायाधाःसा जिमि प्रजायात सितिकं यंकल,
अले इमित शासन याइपिन्सं इमित हेस्याइ,”

परमप्रभुं घोषणा यानादी।

“न्हिच्छि हे जिगु नांयात ब्वः बियाचवनी।✧

6 अथे जुयाः जिमि प्रजां जिगु नां म्हस्यु।
थुकथं इमिसं व दिखुन्हु इपिं लिसे नवाम्ह जि हे खः धकाः म्हसी।
खः, जि व हे खः।”

7 डाँडात जुयाः

सुसमाचार न्यंकःवनीपिनिगु तुति गुलि बांलाः,
गुपिन्सं शान्तिया घोषणा याइ,
गुपिन्सं भिंगु बुखँ हइ, अले उद्धारयात घोषणा याइ,
गुपिन्सं सियोनयात थथे धाइ, “छिमि परमेश्वरं राज्य यानादी।”✧

8 ध्यान बियाः न्यँ! छिमि पाः च्वनाच्वंपिं पालेत
लसतां थथे छसलं हाला हइ।

परमप्रभु सियोनय् झाइबलय्,
इमिसं व थःगु हे मिखां खनी।

9 हे यरूशलेमया भज्यंक नाश जूगु थाय्त,
लसतां छसलं म्ये हा,

छायाधाःसा परमप्रभुं थः प्रजायात सान्त्वना बियादीगु दु।
वय्कलं मू पुलाः यरूशलेमयात त्वःतकादीगु दु।

10 फुक्क जातितय्त परमप्रभुं थःगु पवित्र ल्हाःया शक्ति क्यनादीगु दु।
पृथ्वीया कुंकुलामय् च्वंपिन्सं नं झी परमेश्वरया उद्धार खनी।

- 11 हूँ, थनं हूँ, कैदं पिहां हूँ,
छुं नं अशुद्धगु थलबल थी मते!
हे परमप्रभुया थल ज्वनीपि,
अनं पिहां वा, अले थःत शुद्ध या! ☆
- 12 अयनं छिपिं हथाय् चाचां बिस्युं वनी मखु,
छाय्धाःसा परमप्रभु छिमिगु न्ह्यः न्ह्यः झायादी,
इस्त्राएलया परमेश्वरं छिमिगु ल्यूल्यु च्वनाः रक्षा यानादी।

परमप्रभुया दास दुःख व गौरव

- 13 स्व, जिमि दास ताःलाइतिनि।
वयात च्वछाइ, थकाइ अले वयात तसकं तःधंकी।
- 14 गथे व खनाः यक्व मनूत गजब जुल वयागु रूप म्हसीके हे मफय्क
व वयागु रूप मनूया स्वयाः नं अप्वः स्यंगु खः,
- 15 तर आः यक्व जातित वयात खनाः वातां जुइ।
वयागु कारणं जुजुपि सुम्क च्वनी।
छाय्धाःसा इमित धा हे मधाःगु खँ इमिसं खनी,
इमिसं न्यँ हे मन्यंगु खँ इमिसं थुइकी।☆

53

- 1 झीगु बुखँय् सुनां विश्वास याःगु दु?
परमप्रभुया बल्लाःगु ल्हाःया शक्ति सुयात क्यन?☆
- 2 व ला वय्कःया न्ह्यःने क्यातूगु मा थें
व गंगु बं पिहां वःगु हा थें तःमा जुयावल।
वयात स्वयेत झःझः मधाः अले बांलाः नं मजू।
वयागु ख्वालय् झीत यःगु छुं नं मदु।
- 3 वयात मनूतय्सं हेला यानाः मयय्कल,
व दुःखय् लाःम्ह मनू खः, वं दुःख बांलाक स्यू।
व खनाः मनूतय्सं थःगु ख्वाः फहीकीगु।
वयात हेला यात, झीसं वयात छुं मू वंम्ह मतायेका।

☆ 52:11 ५२:११ २ कोर ६:१७

☆ 52:15 ५२:१५ रोम १५:२१

☆ 53:1 ५३:१ यूह १२:३८; रोम

- 4 धात्यों वं झीगु ल्वयत् क्वबिल,
 अले झीगु कष्ट फयादिल,
 अयनं झीसं वयात परमेश्वरं सजौय ब्यूम्ह,
 व दुःखकष्टय लाःम्ह तायेका।☆
- 5 तर वयात ला झीगु हे अपराधया निति सुयाबिल।☆
 वयात झीगु अधर्मया निति क्वत्यल।
 वं सजौय फःगुलि झीत सुख शान्ति दत।
 वं कोर्न नःगुलि झीपि लन।
- 6 झीपि फुक्कं फैत थें लैं तनाच्चपि खः।
 झीपि फुक्क थःगु हे लैं वनाच्चना,
 अले परमप्रभुं वयाके झीगु फुक्क अधर्म तयादीगु दु।

- 7 व क्वत्यका च्वनेमाल, वयात सास्ती जुल,
 अयनं वं थःगु म्हुतुं छसः नं न्वमवाः।
 स्यायेत यंकूम्ह चीधिकःम्ह भ्याःचायात थें वयात यंकल,
 तैंय चाइम्हयसिगु न्ह्यःने फै सुम्क च्वथें
 वं थःगु म्हुतुं छुं न्वमवाः।☆☆
- 8 तसकं सास्ती बियाः व दोपं बियाः वयात इमिसं यंकल।
 वयात जुइगु बारे सुनां ध्यान मब्बू।
 छायाःसा वयात म्वाःपिनिगु देशं अलग तल,
 जिमि प्रजाया अपराधया निति वयात दाल।
- 9 इमिसं वयागु चिहान दुष्ट मनूतयगुनापं दय्कल,
 व सीबलय् तःमिपिनापं हे थुन,
 खः ला, वं छुं ल्वापुख्यापु याःगु मदु,
 वयागु म्हुतुं मभिगु व मख्गु खँ ल्हाःगु मदु।☆

- 10 वयात दुःखकष्ट सह याकेगु हे परमप्रभुया इच्छा खः,
 परमप्रभुं वयागु जीवनयात पलेसा बीगु बलिदान थें यानादीसां,
 वं थः सन्तानतयत् खनाः थःगु दिं ताहाकयक्की।

☆ 53:4 ५३:४ मती ८:१७

☆ 53:5 ५३:५-६ १ पत्र २:२४-२५

☆ 53:7 ५३:७-८ प्रे ८:३२-३३

☆ 53:7 ५३:७ प्रका ५:६

☆ 53:9 ५३:९ १ पत्र २:२२

- परमप्रभुया इच्छा कथं व ताःलाइ।
 11 वं थःगु प्राणं तसकं सास्ती नये धुंकाः
 वं जीवनया जः खनी अले थः लुधनी।
 थःगु ज्ञानं यानाः जिमि धर्मीम्ह दासं यक्वसित धर्मीं यानाबी,
 वं हे इमिगु अधर्म क्वबिइ।
 12 अथे जुयाः जिं तःधंपिनापं हे वयात नं छगू भाग बी,
 वं लाकाहःगु माल बल्लाःपिनापं इनी।
 छायाःसा वं थःगु जीवन पानाबिल,
 व पापीतनापं हे वयात ल्याः खात।
 वं यक्वसिगु पाप क्वबिल,
 व पापीतयगु निति स्वापु तइम्ह जुल। ☆

54

- परमप्रभुं इस्राएलयात माया यानादीगु
 1 “हे यरूशलेम, थारिम्ह मिसा, म्ये हा
 गुबलें मचा बुइके मनंम्ह मिसा,
 मचाबू ब्यथाय गुबलें मलाःम्ह,
 लयल्यतातां हाला जु।
 छायाःसा भाःतनाप च्वनाच्चंम्ह मिसाया स्वयाः भाःतं त्वःतूम्ह
 मिसायागु हे मस्त यक्व दु,” परमप्रभुं धयादी। ☆
 2 “छंगु पालया थाय् अप्वय्कि।
 छंगु पालया पर्दात साला ताहाय्कि।
 छंगु खिपः ताहाकयकि,
 अले छंगु कीत बल्लाकि।
 3 छायाःसा छ अप्वयाः जवंखवं न्यनावनी,
 अले छिमि सन्तानतय्सं मेमेगु जातियात पितिनाछ्वइ,
 अले इपिं इमिगु झिजामिजां दंगु शहरय् च्वनी।
 4 “ग्याये मते, छ लाजय् लाइ मखु।
 मेपिन्सं बेइज्जत याइ धकाः ग्याये मते। छन्त क्वह्यंके फइ मखु।

छं थःगु ल्याय्महबलय्या लज्या ल्वःमंकी,
अले छन्त भाःत मदुबलय्या याःगु हेला गुबलें लुमंकी मखु।

5 छायाःसा छन्त सृष्टि यानादीम्ह छिमि भाःत खः,
वय्कःया नां दक्क शक्ति दुम्ह परमप्रभु खः।

इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वर छन्त उद्धार यानादीम्ह खः।
वय्कःयात फुक्क पृथ्वीया परमेश्वर धकाः धाइ।

6 त्वःतातःम्ह
व थःगु आत्माय् दुःख तायकाच्चंम्ह,
ल्यासेबलय् ब्याहा यानाः नं भाःतं त्वःतूम्हय्सित थें
छन्त हाकनं परमप्रभुं सःतादीगु दु,” परमप्रभुं धयादी।

7 “जिं छन्त छुं ईया निति जक त्वःतागु खः।
जिगु तःधंगु दया मायां छन्त हाकनं लित हये।

8 तमं जिं छन्त छुं ईया निति जक
जिगु ख्वाः छपाखें सुचुकागु खः।
जिगु सदां दइगु दया मायां जिं छन्त दया याये,”
छन्त उद्धार यानादीम्ह परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी।

9 “थ्व नोआया पालय्या दिं थें खः,
छायाःसा गथे जिं नोआया इलय् पाफया,
जिं हाकनं खुसिबालं पृथ्वीयात त्वपुइ मखु,
अथे हे आवंलि जिं छन्त तं क्यने मखु, अले गुबलें हक्के मखु धकाः
पाफयागु दु।☆

10 पर्वतयात संकूसां अले डाँडात चीकाःछवसां
अयनं छिमिगु निति जिगु सदां दइगु दयामाया गुबलें अन्त जुइ मखु।
अले जिं चिनागु शान्तिया बाचा गुबलें त्वधुली मखु,”
छन्त दयामाया यानादीम्ह परमप्रभुं धयादी।

11 “हे दुःखय् लानाच्चंम्ह, ग्वःफसं पुइकाः छवावाःम्ह
अले सान्त्वना काय् मखंगु शहर,
स्व, जिं फिरोजाया थीनं छन्त दय्के,

नीरं छंगु जग स्वने।☆

12 थीथी ह्यांउगु मणीं छन्त सुरक्षा याइगु पःखाः,
तसकं थीगु रत्नं छंगु मू ध्वाखात व
तसकं मू मू वंगु थीनं छंगु निति फुक्क पःखाःत दय्की।

13 छिमि सकलें कायपिन्त परमप्रभुं हे स्यनेगु याइ,
अले छिमि काय् म्हायपिन्त सुख शान्ति दइ।☆

14 धार्मिकताय् छन्त थापं याइ।
क्वत्यलिपिपाखें छ तापाक्क हे च्वनी,

छ सुं खनाः नं ग्यायेमाली मखु।
भयपाखें छ तापाक्क हे च्वनी,
आतंक छंगु लिक्क वइ मखु।

15 छन्त सुं जातिं हमला याःसां व जिगुपाखें जुइ मखु।
सुनां छन्त हमला याइ व थः हे छन्थाय् भ्वःसु वयेमाली।

16 “स्व, मिया ह्यांग्वालय् स्वांपुइपि,
थःगु निति ल्वाभः दय्कीपिं
नकःमितय्त् जिं हे सृष्टि यानागु खः।

अले उपि ल्वाभःत छ्यलीपिं सिपाइंतय्त् नं जिं हे सृष्टि यानागु खः।

17 तर छन्त नाश यायेत दय्कूगु न्हाथें ज्याःगु ल्वाभलं नं छन्त बुके फइ
मखु।

अले छन्त दोष बीपिन्त छं सुम्क तइ।

थ्व परमप्रभुया दासतय्गु निति सर्वय जुइ।

थ्व जिमि दासतय्त् कोस्यालि खः,”

परमप्रभुं घोषणा यानादी।

55

प्याय्चाःपिन्त सःतादीगु

1 परमप्रभुं धयादी, “हे सकलें प्याय्चाःपिं,
लः दुथाय् लिक्क वा अले लः त्वँ,
धिबा मदुपि नं नसा कयाः न वा!

अले सित्तिकं दाखमघ व दुरु कायेत वा!☆

2 गुगु नयेगु नसा हे मखु, उकिया निति छाया धिबा पुलेगु?

अले गुकिं प्वा: जाइ मखु, उकिया निति छाया ज्या यायेगु?

न्यँ, जिगु खँ बांलाक न्यँ! गुगु नये ज्यू व हे जक न,

अले सा:गु सा:गु नया: छं थ:गु प्राण्यात लुधंकी।

3 हे मनुत, जिथाय वया: जिगु खँ बांलाक न्यँ!

अले छिमित जीवन दइ।

जिं छिपिनापं सदांया निति छगू बाचा चिने,

जिं दाऊदयात सदां दइगु दयामाया बी धका: बचं बियागु पवित्र आशिष
छिमित बी।☆

4 स्व, जिं वयात जाति जातितय दथुइ साक्षी बीत,

व इमि नाय: व कप्तान जुयेत ल्ययागु दु।

5 छिमिसं म्हमस्यूगु जातितयत स:ता हइ,

अले छिमिसं म्हमस्यूपि जातित छिमिथाय हथाय चाचां वइ।

छाय्धा:सा परमप्रभु छिमि परमेश्वर,

इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरं छिमित गौरवं जायकादीगु दु।”

6 गुबलय तक परमप्रभुयात माले फु वय्क:यात मालेगु या।

वय्क: लिक्क दुबलय हे छिमिसं वय्क:यात स:ति।

7 दुष्ट मनुखं थ:गु लँपु व अधमीं मनुखं थ:गु बिचा: त्व:तेमा,

अले इपि परमप्रभुयाथाय लिहां वयेमा, वय्कलं हे इमित दया यानादी।

इी परमेश्वरपाखे इपि लिहां वयेमा,

अले वय्कलं इमित पूरा क्षमा यानादी।

8 “छाय्धा:सा छिमिगु बिचा: थें जिगु बिचा: मखु,

अले छिमिगु लँपु थें जिगु लँपु मखु,”

परमप्रभुं घोषणा यानादी।

9 “गथे आकाश पृथ्वी स्वया: त:जा:,

अथे हे जिगु लँपु छिमिगु लँपु स्वया:

व जिगु बिचा: छिमिगु बिचा: स्वया: त:धं।

- 10 गथे वा व च्वापु आकाशं गाइ
अले अथे हे उपिं नितां च्वय् लिहांवनी मखु,
तर बैयात प्याका: अन्न सय्की,
अले ह्वलेत पुसा व नयेत नसा बियादी।☆
- 11 जिगु म्हुतुं पिहां वःगु वचन अथे हे जुइ।
व सितिकं जिथाय् लिहां वइ मखु,
तर उकिं जिं मतिइ तयागु ज्या पूर्वके,
अले छु ज्याया नितिं जिं वयात छवयाहयागु खः, उकी व ताःलाइ।
- 12 छिपिं आनन्द व शान्तिं च्वने खनी।
पर्वत व डाँडातय्सं नं छिमिगु नितिं म्ये हाला हइ,
अले माथंवंगु थासय् च्वंगु सिमातय्सं ल्हाःपा दायाहइ।
- 13 अनंलि कंमाया पलेसा सल्लाया सिमा,
व न्हाय्कंमाया पलेसा मेहदीया सिमात बुया वइ।
थथे परमप्रभुया हनाबनाया नितिं जुइ।
थ्व गुबले नश मजुइगु सदां सदांया नितिं चिं जुइ।”

56

फुक्क जातितयगु नितिं उद्धार

- 1 परमप्रभुं थथे धयादी,
“न्याय यायेगु त्वःते मते।
छु पाय्छि जू व हे या,
छाय्धाःसा जिपाखें उद्धार कायेगु दि लिक्क वयाच्चंगु दु,
अले जिगु धार्मिकता याकनं खनेदः वइ।
- 2 व मनू धन्य खः गुम्हयसिनं थ्व याइ,
व मनू धन्य खः गुम्ह थ्व खँय् बलाक्क च्वनाच्चनी।
गुम्हयसिनं विश्रामबार अशुद्ध मयासें मानय् याइ,
अले थःगु ल्हाःयात छुं नं मभिगु ज्या यायेगुपाखें अलग तइ।”
- 3 परमप्रभुनापं थःत बाचा च्यूम्ह सुं परदेशीं थथे मधायेमा,
“धात्थे हे परमप्रभुं जितः थः प्रजापाखें अलग तयादीगु दु।”

सुं नपुंसकं थथे मधायेमा, “स्व, जि गंगु सिमा थें खः।”

- 4 छायाधाःसा परमप्रभुं थथे धयादी,
 “जिगु विश्रामबार मानय् याइपिं,
 जितः यःथें ज्या याइपिं,
 अले जि व जि मनूतयगु दथुइया बाचायात
 विश्वास यायेबहः जुयाः पालन याइपिं नपुंसकतयत् धाःसा,
 5 जिं जिगु देगलय् व उकिया पःखाःया दुने च्वंपिं
 काय् म्हायापिन्त स्वयाः अप्वः हनाबना याकेबी,
 अले इमित तसकं भिंगु नां बी।
 जिं इमित सदां दयाच्चनीगु नां बी।
 6 परमप्रभुया सेवा यायेत,
 परमप्रभुया नांयात माया यायेत
 व वय्कःया आराधना यायेत,
 विश्रामबार सदां मानय् यायेत
 अले जि व जि मनूतयगु दथुइया बाचायात
 विश्वास यायेबहः जुयाः पालन यायेत परमप्रभुलिसें थःत मिलय् याःपिं
 परदेशीतयत् धाःसा,
 7 जिं जिगु पवित्र पर्वतय् हया।
 जिगु प्रार्थना यायेगु छेंय लयतायकेबी।
 इमिसं जिगु वेदीइ छाःगु होमबलि व बलित जिं यय्के।
 छायाधाःसा जिगु छें फुक्क जातितयगु निंति प्रार्थनाया छें जुइ।”☆
 8 ज्वनायंकूपिं त्वःतकाः हःम्ह
 परमप्रभु परमेश्वरं थथे घोषणा यानादी,
 “छथाय् मुनाच्चंपिं बाहेक जिं मेपिन्त नं
 इपिनापं हे छथाय् मुंके हये।”

परमेश्वरं इस्राएलया नायःतयत् पाः याःगु

- 9 हे ख्यलय् च्वंपिं फुक्क पशुत, वा!
 हे गुँइ च्वंपिं पशुत वा,
 मनूतयत् क्वाप्प नयेत वा!

- 10 इस्राएलया फुक्क पिवाःत कांपि खः।
 इपि फुक्कं ज्ञां मदुपि खः।
 इपि उइ मफुपि खाखः खिचात थें खः।
 इपि ग्वारातुली अले म्हगस खनी।
 इपि घेने जक मास्तिवयकाच्चनी।
- 11 इपि नये पित्याःपि खिचात थें खः।
 इपि गुबलें नये लुमधंपि खः।
 इपि मथूपि जवाःत खः।
 इपि फुक्क थथःगु हे लँपुइ जुयाच्चंगु दु।
 इमिसं थःत जक भिं यायेत स्वयाच्चनी।
- 12 इपि फुक्कसिनं थथे धाइ,
 “वा, जितः दाखमघ हयके ब्यु!
 झीसं अय्लाः नं यक्व त्वेनु!
 कन्हय् नं थौं थें हे जुइ
 वा थौं स्वयाः अप्वः बांलाइ।”

57

इस्राएलया मूर्ति पुजा याइपिन्त सजॉय ब्यूगु

- 1 धर्मी मन्त नाश जुयावनी
 अयनं थ्व खँयात सुनानं वास्ता याइ मखु।
 भक्ततय्त ल्हनाः यंकी,
 तर मभिंपाखें बचय् यायेत
 धर्मी मन्यात ल्हनाः यंकूगु खँ सुनानं थुइ मखु।
- 2 भिंगु लँपुइ जुइपिन्त सीधुंकाः नं
 शान्ति व आराम दइ।
- 3 “हे झॉक्रीतयगु लँय वनीपि
 व व्यभिचारीत व वेश्यात थें ज्या याइपि, थन वा!
- 4 छं सुयात गिजय् यानाच्चनागु?
 छिमिसं सुयागु विरोधय् खँ ल्हानाः मे पिकयाच्चनागु?
 छु छिपि हे विद्रोही मन्त थें ज्या याइपि

- अले मखुगु खँ ल्हाइपिं थें ज्या याइपिं, मखु ला?
- 5 पुजा याइगु स्वसिमातयगु दथुइ
 व फुक्क इयाम्म च्वंगु सिमाया क्वय् येचाःपिं थें च्वं।
 छिमिसं थःकाय् म्हाय्पिन्त न्हसिकापय्
 व ल्वहंकापिइ बलि छाइ।
- 6 न्हसिकापय् च्वंगु पिच्चुसे च्वंगु ल्वहं हे छिमिगु भाग खः।
 छिमिसं इमिगु हे निति त्वँसाबलि व अन्नबलि छाःगु दु।
 थज्याःगु खँ सीक सीकं छु जि मानय् जुइगु ला?
- 7 छिपिं ततःजाःगु डाँडाय् लसपस यायेत वन।
 छिपिं अन हे थःपिं बलि छायेत वन।
- 8 छिमिसं ध्वाखाय् व लुखाया दुवाः ल्युने
 मेगु धर्म मानय् याइपिनिगु चिंत तल।
 जितः त्वःताः छिमिसं थःगु लं त्वयाः बँय् तल
 अले यक्वसित थःगु लासाय् सःतल।
 छिमिसं इपिनापं बाचा चित, अले इमिगु लासा ययकाच्चन,
 छायाःसा छिमिसं इमिगु पचिनांगा खंगु खः।
- 9 छिमिसं मोलोख घःयाथाय् छायेत जैतूनया चिकं ज्वनाः
 तसकं नस्वाः वय्कः यक्व चिकं थम्हं बुलावन।
 छिमिसं दूततय् तातापाक्क छवल,
 अज्ज मृतलोक तक हे छवल।
- 10 छिमिगु फुक्क चालचलनं यानाः छिपिं त्यानुचाल,
 अय्न् छिमिसं थथे मधाः, ‘आशा मन्त।’
 छिमित न्हगु बल दत,
 अय्जगुलि छिपिं इकुसे च्वंसां क्वमदल।
- 11 “छिमिसं सुयागु भय कयाः जितः मखुगु खँ ल्हानागु?
 अले छाया छिमिसं जितः लुमंकागु व जितः नुगलय् मतयागु?
 छु जि यक्व ई तक सुम्क च्वनागुलि
 छिमिसं जिगु भय मकयागु ला?
- 12 जिमिसं छु यानाः व धार्मिकता खः धकाः बिचाः याइ,
 तर जिं छिमिगु चाला क्यनाबी।

अले उकिं छिमित छुं नं फाइदा दइ मखु।
 13 छिमिसं ग्वाहालिया निति बिन्ति यायेबलय्
 छिमिसं मुंकागु मूर्तितयसं छिमित बचय् यायेमा!
 फसं इमित ब्वयकायंकी,
 छगू हे सासलं इपिं सकसित ब्वयकायंकी।
 तर सुनां जिके शरण काइ वं देशय् अधिकार याइ,
 अले जिगु पवित्र पर्वतय् नं अधिकार याइ।”

पश्चात्ताप याःपिन्त सान्त्वना
 14 अले परमेश्वरं थथे धयादी,
 “दय्की, दय्की, मू लँ दय्की!
 जिमि प्रजाया लँया फुक्क पंगःत चीकाछव।”
 15 छायाःसा सदां म्वानाच्चनादीम्ह,
 तच्चकं मानय् याये बहःम्ह, गुम्हय्सिगु नां पवित्र खः,
 वय्कलं धयादी, “जि दक्कसिबय् च्वय् पवित्रगु थासय् च्वनीम्ह खः,
 तर जि पश्चात्तापी व क्वमिलुपिनापं नं च्वनीम्ह खः,
 अले जिं क्वमिलुया आत्मां छिमित बल्लाकाबी,
 अले पश्चात्तापयागु नुगःयात नं बल्लाकाबी।
 16 जिं न्ह्याबलें दोष बियाच्चने मखु,
 जि न्ह्याबलें तंम्वयाच्चने मखु,
 गुकिं यानाः जिं थम्हं दय्कागु मनूतय्गु नुगः
 जिं यानाः क्वतुं मवनेमा।
 17 जि इमिसं याःगु पाप व लोभया कारणं तंम्वयागु खः।
 जिं इमित सजाय् बिया,
 अले जिगु ख्वाः इपिपाखें सुचुका।
 अयनं इमिसं थःगु हे पहःचहलय् जिराहा जुयाच्चन।
 18 जिं इमिगु पहःचहः खनागु दु,
 अयनं जिं इमित लंकाबी।
 जिं इमित यंके,
 अले हाकनं दुखं च्वनीपिन्त सान्त्वना बी।
 19 जिं इमिगु म्हतुइ प्रशंसा हये,
 तापाक्क व लिक्क च्वंपिन्त शान्ति दयेमा,”

परमप्रभुं धयादी,

“जिं छिमित लंकाबी।”

20 मभिंपि धाःसा लबुत थाहां वःगु समुद्र थें खः,

व सुम्क च्वनी मखु, वयागु लखं दाग व भ्यातनाः सिलाछवइ।

21 “मभिंपिन्त शान्ति दइ मखु” धकाः जिमि परमेश्वरं धयादी।

58

धात्थैयागु अपसं

1 “तसकं हा, सुम्क च्वने मते!

तुरहीया सः थें च्वंक तसकं हा।

जिमि प्रजायात इपिं विद्रोही खः धकाः

व याकूबया घरानायात इमिगु पाप क्यनाब्यु।

2 छायाःसा न्हियान्हिथं इमिसं जितः माली।

अले इपिं जिगु लँ सीकेमास्ति वःपिं थें खने दु,

अले इपिं छु पाय्छि जू व हे याइपिं व

जिगु आज्ञा मानय् याइपिं थें खने दु।

इमिसं जिके खःकथं क्वछीगु फ्वनाच्चनी,

अले परमेश्वर इमिगु न्ह्यःने वयेमा धकाः इच्छा यानाच्चनी।

3 इमिसं धाइ,

‘जिपिं अपसं च्वनागु छाया छिं मखंगु?

जिपिं क्वमिल जुयागु खँय्

छिं छाया वास्ता यानामदियागु?’

“छायाःसा छिपिं अपसं च्वंगु दिखुन्ह छिमिसं थःगु जक इच्छा पूर्वकी,

अले छिमि ज्याकःमि फुक्कसित क्वत्यलेगु याइ।

4 छिपिं अपसं च्वखुन्ह ल्वापु यायां हे क्वचाय्कीगु खः।

अले छम्हयसिनं मेम्हयसित मभिंङ्कथं दायेगु याइ।

छिमिसं थ्व थें ज्याःगु अपसं च्वनाः

छिमिगु सः स्वर्गय् थ्यनी धकाः आशा याये फइ मखु।

5 छु जिं ल्ययागु अपसं थथे हे खः ला?

मनूतय्सं छन्हु जक क्वमिल जुयाच्चनेगु ला?

छु थ्व तिकथिमा थें थःगु छ्यं क्वछुकेगु
 व भांग्रा फीगु अले नउनं बुलिइगु दि जक खः ला?
 छु छिमिसं थुकियात अपसं धायेगु ला?
 छु छिमिसं थुकियात परमप्रभुयात लय्ताय्केगु दि धायेगु ला?

- 6 “अन्याय यानाः कुनातःपिन्त त्वःतकेगु
 व क्वत्यलातःपिन्त छुत्कारा यायेगु
 फुक्क जुवा त्वाःथलाबीगु
 जिं ल्ययागु अपसं थ्व हे मखु ला?
 7 थःगु नसा नये मखंपिन्त इनाबीगु,
 अले छें मदुपिं मगाःमचाःपिन्त शरण बीगु
 व पचिनांगापि खनाः लं फिकाबिगु
 अले थः थःथितिपिन्त ग्वाहालि बीगु, थ्व हे मखु ला?★
 8 अले छिमिगु जः सुथयसियागु थें पिहां वइ,
 अले छिपिं याकनं हे लनावनी।
 अनंलि छिमिगु धार्मिकता छिमिगु न्ह्यः न्ह्यः वनी,
 अले परमप्रभुया महिमा धाःसा छिमित रक्षा यायेत ल्यूल्गु वइ।
 9 अले छिमिसं प्रार्थना याइ, परमप्रभुं लिसः बियादी।
 छिमिसं ग्वाहालिया निति बिन्ति याइ अले वय्कलं धयादी,
 ‘जि थन हे दु’।

- “छुं जुयाः छिमिसं थःपिनिगु दथुं मेपिन्त क्वत्यलेगु त्वःतल,
 मेपिन्त पतिचां सुया क्यनेगु व मभिंगु खँ ल्हायेगु त्वःतल,
 10 अले दुनुगलंनिसें छिमिसं थःत नयेमखंपिनिगु निति बिल धाःसा
 अले अन्याय जुयाच्चंपिनिगु निति मगाःमचाः पूर्वकल धाःसा
 छिमिगु जः खिउँथाय् तुयुजः थें जुइ,
 अले बाचाया ई नं न्हिनय् थें जुइ।
 11 परमप्रभुं छिमित धुवांधु न्ह्यलुवाः जुयाः यंकादी,
 अले तसकं तान्वःगु थासय् नं छिमित लुधंकादी,
 अले छिमिगु क्वय्यात बल्लाकादी।

- छिपिं यक्व लखं प्याःगु क्यब थें
 व गुबलें सुइ मखुगु बुँगाःचा थें जुइ।
 12 छिमि मनूतयसं दुनाच्चंगु छैंत हाकनं दय्की।
 यक्व पुलांगु जगत इमिसं ल्हनी।
 छिमित 'दुनाच्चंगु पःखाःत दय्कीपिं,'
 अले 'च्वनीगु छैंया निति हाकनं न्हगु लँपु दय्कीपिं' धकाः धाइ।"

विश्रामबारयात पवित्र मानय या

- 13 "छिमिसं विश्रामबारयात मत्वःतल
 अले जिगु पवित्र दियात थः यःथें मयात धाःसा
 व परमप्रभुया विश्रामबारय् खुशी जुल धाःसा
 व थःगु इच्छा कथं मयासें
 थ्व दियात हनाबना यात धाःसा
 व थुगुन्हु थः यःथें मयासें यय्थें खँ मल्हात धाःसा,
 14 छिपिं जि परमप्रभुपाखें लय्ताय् खनी,
 व जिं छिमित देशया तःधंपिं जुइगु थासय् वनीपिं यानाबी
 अले जिं छिमित छिमि पुरखा याक्बया अधिकारपाखें भवय् नकिपिं यानाबी।"
 परमप्रभुया म्हुतुं हे थथे धयादीगु दु।

59

मनूतयगु पापया दोष

- 1 धातर्थें हे परमप्रभुया ल्हाः बचय् याये मफय्क चिहाकः जूगु मदु,
 अले वय्कःया न्हाय्पं नं तायेमदय्क ख्वातुसे च्वंगु मदु।
 2 तर छिमिगु अधर्म यानाः
 छिपिं थः परमेश्वरपाखें अलग जूगु दु
 अले छिमिगु पापं यानाः वय्कःया ख्वाः छिमिगुपाखें त्वःपुया तःगु दु
 अले वय्कलं छिमिगु खँ न्यनादी मखु।
 3 छायाधाःसा छिमिगु ल्हाः हिं त्वपूगु दु
 व छिमिगु पतिचाय् दोष कीगु दु
 अले छिमिगु म्हुतुं मखुगु खँ ल्हाःगु दु
 अले छिमिगु मेचां मभिंगु खँ ल्हाःगु दु।

4 सुनानं न्याय फ्वंगु मदु।

सुनानं विश्वास यायेबहः जुयाः न्याय याःगु मदु।

इमिसं ज्यागलय मज्यूगु खँय् भरोसा तइ व मखुगु खँ ल्हाइ।

इमिसं मभिंगु जाः ग्वइ अले अधर्म बुइकी।

5 इमिसं बिख दुम्ह सर्पया खँय् खासा बी,

अले माकःचाया जाः ग्वइ।

इमिगु खँय् नइपि न्ह्याम्ह जूसां सी।

अले उकियात तछ्यात धाःसा बिख दुम्ह सर्प पिहां वइ।

6 इमिगु जालं नं वसः दयके फइ मखु,

उकिं दयकूग कापतं इमिसं थःपिन्त हे त्वपुइ फइ मखु।

इमिसं अधर्मया ज्या यानाच्वंगु खः।

अले मभिंगु ज्या इमिगु ल्हातय् हे दु।

7 इमिगु तुति पापया ज्या यायेत ब्वाँय् वनी

अले छुं दोष मदुपिनिगु हिबाः न्ह्याकेत इपिं हथाय् चाइ।

इमिगु बिचाः अधर्मया बिचाः खः।

दुःख व नाशं इमिगु लँ म्हसीकी।☆

8 इमिसं शान्तिया लँ म्हमस्य,

अले इमिगु लँपुइ न्याय मदु।

इमिसं थःगु लँपु बेक्वयकूगु दु।

व लँपुइ न्यासि जुइपिं सुयातं नं शान्ति दइ मखु।

मनूतय्सं थःगु पाप स्वीकार याःगु

9 अथे जुयाः न्याय इीपिपाखें तापानाच्वंगु दु।

धार्मिकतां इीत नापलाके फइ मखु।

इीसं जःया लँपुयात स्वयाच्वनी,

तर फुक्क खिउँसे च्वनाच्वंगु दु।

इीसं तुयुजःया लँपु स्वयाच्वनी,

तर तसकं खिउँसे च्वंगु लँपुइ जुयाच्वनी।

10 कांपिं मनूत थें इीसं अंगलय पचिपचि याना जुइ।

मिखा मदुपि थें इीसं थःगु लँपु माला जुइ।

झीपिं न्हिनय् नं सन्ध्याकाः इलय् थें लुफि हाइ।
तसकं बल्लाःपिनिगु दथुइ झीपिं सीपिं थें जुइ।

11 झीपिं सकलें भालुत थें हालीं।

अले सुकुभत्तुं थें तसकं विलाप याइ।

झीसं न्याय फ्वनी तर सुयातं नं व दइ मखु,
मुक्तिया लँपु मालाच्चनी तर व झीपिपाखें तापाक्क हे दु।

12 छायाःसा जिमिगु द्वंबिट्ठं छिगु न्ह्यःने यक्व दु,
अले झीगु पापं हे झीगु विरोधय् साक्षी बी।

जिमिगु द्वंबिट्ठं जिपिनापं हे दु
अले जिमिगु अधर्मत जिमिसं नालाकाये।

13 परमप्रभुया विरोधय् विद्रोही जूगु व वयकःपाखें फस्वयागु दु,
झी परमेश्वरयात हेल्ला यानाः क्वत्यलेगु व विद्रोहया जाः ग्वःगु दु,
अले झीगु नुगलय् ब्वलनावःगु मखुगु खँ हे झीसं धयाच्चनागु दु।

14 अथे जुयाः न्याय ल्यूनपाखे चीकाछवःगु दु,
धार्मिकता तापाक्क वंगु दु,
अले खःगु खँ धाःसा लँय् लँय् लुफि हानाच्चंगु दु,
अयजूगुलि भिं यायेगु दुहां वये फइ मखु।

15 खःगु खँ गनं मदु, अले मभिंगु खँपाखें अलग च्वनीम्ह न्ह्याम्ह हे जूसां वयात
हमला याइ।

परमप्रभुं थः प्रजायात बचय् याःगु

परमप्रभुं स्वयादिल,
अले न्याय मदयावन धकाः वयकः तंचायादिल।

16 परमप्रभुं क्वत्यलातःपिन्त ग्वाहालि याइपिं सुं नं मखन।
अले वयकः दथुइ च्वनाः बिन्ति याइम्ह सुं छम्ह नं मखंगुलि अजू चायादिल।
अनंलि वयकःया थःगु हे जव ल्हातं इमित उद्धार यानादिल,
अले वयकःयागु हे धार्मिकतां इमित बचय् यानादिल। ☆

17 वयक्लं धार्मिकताया छाती-पाता,
व छैनय् मुक्तिया तपुलि पुयादिल।

अले वयकलं ब्वला काइगु वसः पुयादिल,

अले जोसयात लं थें पुनादिल।☆

18 इमिसं याःथें वयकलं इमित बदला बियादी।

वयकःयात विरोध याःपिन्त तमं सजॉय बियादी

अले शत्रुतयत् बदला कयादी।

टापुया देशयापिन्सं इमित याःथें वयकलं बदला कयादी।

19 पच्छिमया देशनिसें मनूतयसं परमप्रभुया नांया भय काइ,

अले पुर्बनिसें इमिसं वयकःया नांया महिमा याइ।

छाय्धाःसा वयकः खुसिबाः वः थें झायादी,

गुकियात परमप्रभुया सासलं बाः वय्की।

20 “थःगु पापया पश्चाताप याइपि याकूबया सन्तानतय्गु निति

मुक्ति बीम्ह सियोनय् झायादी।”

परमप्रभुं घोषणा यानादी। ☆

21 परमप्रभुं धयादी, “जिगु खँय् धाःसा, जिगु बाचा छिमिगु निति थ्व हे जुइ।
जिगु आत्मा छंके दु व चिलावनी मखु, अले जिगु वचन जिं छंगु म्हतुइ तयाबियागु
दु। उपिं छंगु म्हतुइ व छिमि काय् म्हायपिनिगु म्हतुइ व छिमि सन्तानतय् म्हतुइ
थनिनिसें सदांया निति दयाच्चनी।”

परमप्रभुं घोषणा यानादी।

60

जूवइतिनिगु यस्शलेमया गौरव

1 “हे यस्शलेम दै!

छाय्धाःसा छंगु जः वये धुंकल!

अले परमप्रभुया महिमा छंके खनेदः वःगु दु।

2 स्व! खिउँगुलि पृथ्वीयात

व तसकं खिउँगुलि मनूतयत् त्वपुयातःगु दु,

तर परमप्रभुया जः छंके वःगु दु,

अले परमप्रभुया महिमा छंके खनेदः वःगु दु।

3 जाति जातित छंके दुगु जलय्
व जुजुत छंके खनेदुगु सुथया निभाःया जलय् वइ।

4 “अथे जुयाः छंगु मिखा ब्वयाः चाकःछिं स्व!
इपि फुक्क छन्थाय् मुनाः छन्थाय् वइ।
छिमि कायपि तापाकं वइ,
अले छिमि कायम्ह्याय्पि ल्हातं क्वबिया छन्थाय् हइ।

5 अनलि छु थ्व खनाः तसकं ज्वालं थी
अले छंगु नुगः तसकं लय्ताइ।
समुद्रया सम्पत्ति छन्थाय् हइ,
जाति जातिया सम्पत्ति छन्थाय् वइ।

6 ऊँटया बथां,
मिघान व एपाया ऊँटतय्सं छंगु देय् त्वपुइ।
अले शेबाया फुक्क मनूत परमप्रभुया प्रशंसा यायां
लुँ व धुपौय् ज्वनाः छन्थाय् वइ।

7 केदारया फुक्क फैच्वलय्तय् बथां छन्थाय् मूवइ।
नबायोतया फैतय्सं छंगु सेवा याइ।
इपि बलिकथं जिगु वेदीइ नालेबहः जुइ।
अले महिमां जाःगु जिगु देगःयात जिं समाः याये।

8 “सुपौय् थें ब्वया जुइपि
अले सुकुभतुया स्वँपाखे ब्वयावनीपि थुपि सु खः?

9 धात्थें हे टापुतय्सं जितः स्वइ,
तशींशया व्यापारीतयगु जहाजत न्ह्यः न्ह्यः दु।
परमप्रभु छिमि परमेश्वरया निंति,
व इस्राएलया पवित्र परमेश्वरया हनाबनाया निंति
इपि छिमि कायपिन्त तापाकं
इमिगु लुँ व वहःनापं छन्थाय् हइ।
छाय्धाःसा वय्कलं छन्त गौरवं जाय्कादी।

10 “परदेशीतय्सं छंगु पःखाः हाकनं दय्की,

अले इमि जुजुतयस्सं छंगु सेवा याइ।

जिगु तमं जिं छन्त कय्का,

अय्मं जिं छन्त दया याये।

11 छंगु शहरया म् ध्वाखात न्ह्याबलें चालाच्चनी।

उपि ध्वाखात चान्हि गुबलय् नं तीमखु।

गुकिं याना: मनूतयस्सं छन्थाय् जाति-जातितय्गु धन-सम्पत्ति हयेमा:।

इमि जुजुतय् न्ह्य: न्ह्य: त्या:गुया जुलूस ज्वना: दुहां वयेमा। ☆

12 छाया:सा छंगु सेवा मयाइगु जाति व राज्य नाश जुइ।

इपि धाथें हे भज्यंक नाश जुइ।

13 “लेबनानया गौरव छन्थाय् वइ,

थाकुरा:मात, सल्लाया सिमात व सिसौया सिमात नं

जिगु पवित्रथाय् तसकं बांलाकेत वइ।

अले जिगु पवित्रथाय् गौरवं जाइ।

14 छन्त दु:ख बिइपिनि काय्पिं छन्थाय् हे क्वमिल जुया: वइ।

छन्त हेला याइपिं फुक्क छंगु पाली भवपू वइ।

इमिसं छन्त परमप्रभुया शहर,

इस्त्राएलया पवित्र परमेश्वरया सियोन धका: धाइ।☆

15 “छ त्व:तात:म्ह व हेला यानात:म्ह ख:,

छपाखें जुया: सुं नं मवसां नं

जिं छन्त सदांया निंति गौरव

व फुक्क पुस्ताया लसता यानाबी।

16 माम्हं थ: मस्तयत् बिचा:संचा: या:थें

जाति जाति व जुजुपिन्सं छन्त बिचा: संचा याइ,

उबलय् छं परमप्रभु थ:त मुक्ति बीम्ह,

उद्धार याइम्ह व याकूबया दक्व शक्ति दुम्ह ख: धका: शुइकी।

17 कैयया पलेसा लुँ अले नँया पलेसा वह: जिं हये।

सिँया पलेसा कैय् अले ल्वहंया पलेसा नँ हये।

शान्तियात छंगु राज्य व

- धार्मिकतायात छंगु शासक दयकाबी।
 18 छंगु देशय् हाकनं गुबलें ल्वापुरख्यापु न्यनेमाली मखु,
 छंगु सिमानाया दुने गुबलें स्यंगु व नाश जूगु न्यनेमाली मखु।
 तर छंगु पःखाःयात मुक्ति धकाः धाइ,
 अले छंगु मू ध्वाखायात प्रशंसा धकाः धाइ।
 19 न्हिनय् सूर्यनं छन्त गुबलें जः बी मखु,
 न तिमिलां हे छन्त जः बिया ज्वल्ल थीकी,
 छायाःसा परमप्रभु हे छंगु निति सदांया जः जुइ,
 छिमि परमेश्वर धाःसा छंगु महिमा जुयादी।☆
 20 छंगु सूर्य गुबलें बिनावनी मखु,
 छंगु तिमिला गुबलें मदयावनी मखु।
 परमप्रभु हे छंगु निति सदांया जः जुयादी,
 अले छंगु दुःखया दिं मदयावनी।
 21 अनंलि छिमि फुक्क प्रजात धर्मी जुइ,
 इमिसं सदांया निति देशय् अधिकार याइ।
 जिगु गौरव क्यनेत इपि जिं पिनागु माचा थें खः,
 अले इपि जिगु ल्हाःया ज्या खः।
 22 छिपि मध्ये कम दुपि द्रुलंद्रुः दःवइ,
 अले दक्वसिबय् चिधिकःपि दक्वसिबय् तःधंगु जाति जुइ।
 जि परमप्रभु खः,
 वयागु इलय् जिं व याकनं हे पूवंके।”

61

छुत्काराया निति भिंगु खँ

- 1 मगाःमचाःपिन्त भिंगु खँ न्यंकेत
 परमप्रभु जितः ल्ययादीगुलि
 परमप्रभु परमेश्वरया आत्मा जिके दु।
 नुगः क्वतुंवपिन्त लायकाबीत,
 चिना तःपिन्त त्वःताबीत व
 कुनातःपिन्त छुत्काराया घोषणा यायेत

वयक्लं जितः छवयाहयादीगु खः।☆☆

2 वयक्लं जितः परमप्रभुं दयामाया याइगु दें
व झी परमेश्वरया बदला कायेगु दिं घोषणा यायेत,
फुक्क दुखं च्वनाच्च्वंपिन्त सान्त्वना बीत छवयाहयादीगु खः।☆

3 व सियोनय् दुखं च्वनाच्च्वंपिन्त

नौया पलेसा
तसकं बांलाःगु श्रीपेच,
व दुखं पलेसा लसताया चिकं बीत,
ख्वःगु नुगःया पलेसा प्रशंसाया वसः पुंकाबीत,
वयक्कःया गौरव खनेदयेमा धकाः
इमित परमप्रभुं हे पिनादीगु धार्मिकताया स्वसिमात धकाः धाइ।

4 इमिसं न्हापांनिसें नाश जुयाच्च्वंगु शहरत हाकनं दय्की।
नाश जुयाच्च्वंगु थाय्त हाकनं दय्की,
पुस्तौ पुस्तांनिसें दुनाच्च्वंगु छेंत दुगु शहरतय्त
इमिसं हाकनं न्हगु यानाः दय्की।

5 परदेशीतय्सं छिमि फैच्चलय्तय्त ज्वये यंकी,
अले परदेशीतय्सं छिमिगु बुँ व दाखक्यबय् ज्या याइ।

6 अले छिमित परमप्रभुया पुजाहारी धकाः धाइ,
छिमित झी परमेश्वरया दासया नां बी।
छिमिसं जाति-जातितयगु धन सम्पत्तिं नइ,
अले इमिगु हे धन-सम्पत्ति छिमिगु नितिं फुइँ जुइ।

7 छिमिगु लज्याया पलेसा छिमित निदुगं सुवाः दइ,
अले हेलाला पलेसा छिपिं थःगु अधिकारय् लय्तायाच्च्वनी।
अथे जुयाः छिमित थःगु हे देशय् निदुगं हक दइ,
अले छिमिगु नितिं सदां सदांया लसता दइ।

8 “छाय्धाःसा जि, परमप्रभु धाःसा न्याययात माया याये,

खुइगु व अधर्मायात जिं तसकं मय्के।
 जिं थःगु विश्वास यायेबहलं जिमि मनूतयूत सिरपाः बी।
 अले जिं इपिनापं सदांया निंति बाचा ची।
 9 इमि सन्तानत जाति जातिया दथुइ,
 अले इमि मचाखाचातयूत मनूतयूगु दथुइ म्हसिइगु जुइ।
 इमित खंपि सकसिनं
 ‘इपिं ला परमप्रभुपाखें सुवाः दुपिनि सन्तान खः’ धकाः स्वीकार याइ।”

10 जि परमप्रभुया कारणं तसकं लयूताये।
 जिगु प्राणं जिमि परमेश्वरयाके लयूताइ।
 छायाःसा वय्कलं जितः उद्धारया वसः पुंकादीगु दु,
 अले वय्कलं जितः धार्मिकताया वसतं त्वपुयादीगु दु।
 गथे ब्याहा याइम्ह मिजंनं थःगु छेनय् पुजाहारीं थें समाः याइ
 अले भम्चां थःत तसकं मू मू वंगु तिसां समाः याइ।☆
 11 गथे बुँइ माचात बुया वइ,
 अले क्यबय पुसात बुया वइ,
 अथे हे परमप्रभु परमेश्वरं धार्मिकता व प्रशंसा फुक्क जातितय् न्ह्यःने हयादी।

62

सियोनया न्हगु नां

1 यरूशलेमया धार्मिकता सुथ न्हापांया जः थें खनेमदुतले,
 अले वयागु मुक्ति च्यानाच्चंगु मिप्वाःया जः थें खनेमदुतले,
 सियोनया निंति जि सुम्क च्वने मखु।
 यरूशलेमया निंति जि सुम्क च्वने मखु।
 2 जाति जातितय्सं छंगु धार्मिकता
 व फुक्क जुजुपिन्सं छंगु गौरव खनी,
 अले छन्त धाःसा परमप्रभु थःम्हं हे तयादीगु न्हगु नामं सःती।
 3 छ परमप्रभुया ल्हातय् गौरवया मुकुट
 व छ परमेश्वरया ल्हातय् छगू जुजुया श्रीपेच जुइ।

4 छन्त हाकनं “आजुबा”* धकाः धाइ मखु।

छंगु देशयात हाकनं “समामा”† धकाः धाइ मखु,
तर छन्त “हेप्सीबा”‡ धकाः धाइ,

अले छंगु देश “ब्युलाह”§ धकाः धाइ।

छाय्धाःसा परमप्रभु छनापं तसकं लय्तायादीगु दु,

अले छंगु देशं ब्याहा याःगु जुइ।

5 छिमि मस्तयसं थःपिन्त छन्त लःल्हाइ, हे यरूशलेम,

गथे छम्ह ल्याय्म्ह मिजंनं थःत भम्चायात लःल्हाइ,

अले छिमि परमेश्वर छंगु निति लय्तायादी।

गथे ब्याहा याःम्ह मिजं थः भम्चाया निति लय्ताइ।

6 हे यरूशलेम! जिं छंगु पःखाःतय्के पाः च्वनीपिं तयागु दु,

इपिं न न्हिनय् सुम्क च्वनी न चान्हय् हे सुम्क च्वनी।

हे परमप्रभुयात सःतिपिं, आराम काये मते!

7 परमप्रभुं थःगु ज्या सिधय्कामदीतले

अले यरूशलेमयात पृथ्वीया गौरव दय्कामदीतले वय्कःयात आराम काय्के
बियादी मते।

8 परमप्रभुं थःगु जव ल्हातं

अले थःगु दक्खिसिबय् बल्लाःगु ल्हातं पाफयादीगु दु,

“जिं हाकनं गुबलें छंगु अन्न छिमि शत्रुतय् नयेत बिइ मखु।

अले छं गुगु न्हगु दाखमघया निति ज्या याःगु दु,

व परदेशीतय्सं गुबलें त्वने दइ मखु।

9 तर सुनां बाली लइ, इमिसं हे व नयेखनी।

अले वं परमप्रभुयात प्रशंसा याइ।

सुनां दाख मुंकी

अले इमिसं जिगु पवित्र थाय्था चुकय् व त्वनी।”

10 हूँ, मू ध्वाखापाखें जुयाः हूँ!

* 62:4 ६२:४ आजुबा थुनिया अर्थ त्वःतातःगु शहर † 62:4 ६२:४ समामा थुनिया अर्थ उजाड जूगु

देश ‡ 62:4 ६२:४ हेप्सीबा थुनिया अर्थ वनापं जि लय्ताः § 62:4 ६२:४ ब्युलाह थुनिया अर्थ
ब्याहा याःगु दु

मनूतयूगु निंति लँपु दय्कि!
 दय्कि, मू लँ दय्कि!
 अन दुगु ल्वहंत चीकाछव।
 अले जाति जातितयूगु निंति चिंया झण्डा धस्वाकि।

- 11 परमप्रभुं पृथ्वीयागु कुन्चाय् तक घोषणा यानादीगु दु,
 “यस्शलेमया यःपिं मनूतयत् धा,
 ‘स्व, छिमि मुक्तिदाता वयेत्यंगु दु!
 स्व, वय्कःया लिच्चः वय्कःयाके हे दु,
 अले वय्कःया इनाम वय्कःनापं हे दु।’ ” ☆
- 12 इमित “पवित्र जाति” धकाः धाइ,
 अले “परमप्रभुपाखें छुत्कारा दुपिं।”
 छन्त धाःसा “मालाः लुइकूगु”
 व “मत्वःतूगु शहर” धकाः धायेगु याइ।

63

जाति जातितयत् परमप्रभुं त्याकादीगु

- 1 एदोमपाखें व बोझापाखें ह्याउँसे च्वंगु वसः पुनावःम्ह सु खः?
 झःझः धाःगु वसः पुनाः अले थःगु तःधंगु शक्तिं वयाच्च्वंम्ह सु खः?

“धार्मिकतां न्वाइम्ह
 व बचय् यायेत तसकं शक्ति दुम्ह जि हे खः।” ☆

- 2 गथे जुयाः छिगु वसः दाख सालय् दाखमघ दय्केत
 दाख क्यलीपिनिगु थें ह्याउँसे च्वंगु?

- 3 “जि याकःचां हे दाखयात तुति न्हुतुन्हुया,
 सुं नं जातित जिनापं मदु।
 जिं तमं इमित न्हुतुन्हुया तीसिना,

☆ 62:11 ६२:११ यशै ४०:१०; प्रका २२:१२ ☆ 63:1 ६३:१-६ यशै ३४:५-१७; यर ४९:७-२२; इज २५:१२-१४; ३५:१-१५; आमो १:११-१२; ओब १:१-१४; मला १:२-५

अले जिं इवँकय् इमित न्हुतुन्ह्या।
 इमिगु हिया फुति जिगु वसतय् लाःगु दु,
 अले जिगु वसः फुक्कं हिया हिं जाःगु दु।☆
 4 छायाःसा बदला कायेगु दिं जिं क्वःछिनागु दु,
 अले जिगु उद्धारया दँ न्ह्यःने थ्यंकः वःगु दु।
 5 जिं स्वया, तर ग्वाहालि याइपि सुं नं मखना।
 ग्वाहालि याइपि सुं नं मखना जि अजू चाया।
 अथे जुयाः जिगु थःगु हे बल्लाःगु ल्हातं जिगु उद्धार याना,
 अले जिगु तमं जितः थामय् यात।☆
 6 तमं जिं जाति जातितयत् न्हुतुन्ह्या।
 जिगु तमं इमित काय्का बिया,
 अले जिं इमिगु जीवनया हि बैय् प्वंकाबिया।”

प्रशंसा व प्रार्थना

7 परमप्रभुं झीगु नितिं यानादीगु फुक्क ज्याया नितिं वय्कःयात प्रशंसा यायेमा,
 वय्कलं यानादीगु दयामायाया बारे जिं धयाबी,
 वय्कःया दया व कस्णा कथं,
 वय्कलं इम्राएलया घरानाया नितिं तसकं भिंगु ज्या यानादिल।
 8 वय्कलं धयादिल, “धातयें हे थुपिं जिमि प्रजा खः,
 उपिं काय्पिं गुपिन्सं जितः ध्वखा बी मखु।”
 अथे जुयाः वय्कः इमित मुक्ति बीम्ह जुयादिल।
 9 इमिगु फुक्क दुःखकष्टय् वय्कः नं दुःखी जुयादिल,
 अले वय्कःया दूत इमित बचय् यायेत इमिथाय् वल।
 वय्कःया दयामाया व कृपाय्
 वय्कलं मू पुलाः इमित छुत्कारा यानादिल।
 वय्कलं इमित दुःखकष्टपाखें थकयादिल,
 अले न्हापा न्हापायागु इलय् वय्कलं इमित क्वबियादिल।
 10 अयनं इपिं विद्रोही जुल,
 अले वय्कःया पवित्र आत्मायात दुःख बी।
 अथे जुयाः वय्कः इमि शत्रु जुयादिल,

अले वय्कः थः हे इमिगु विरोधय् ल्वानादिल।

- 11 अले वय्कःया प्रजां न्हापा न्हापायागु ईयात,
मोशा व वया प्रजाया दियात लुमंकल।
समुद्रपाखें वय्कःया मनूतय्त बथांया जवाःनापं हयादीम्ह, वय्कः गन झायादिल?
थःगु पवित्र आत्मा इमिगु दथुइ तयादीम्ह, गन दी?
- 12 वय्कः गन दी? गुम्हय्सिनं थःगु बल्लाःगु ल्हाः
मोशाया जव ल्हाःपाखे न्ह्यज्याकादिल,
गुम्हय्सिनं सदां सदांया निंति थःगु नां जाय्केत
इमिगु हे न्ह्यःने लःयात निगू भाग यानादिल।☆
- 13 गुम्हय्सिनं इमित गुं सलतय्त थें
ब्यासिइ लुफि महाय्मा धकाः
गाः गाः वंगु थाय्तय्पाखें यंकादीगु, मखु ला?
- 14 गथे पशुत ब्यासिइ ज्वये यंकी,
अथे हे परमप्रभुया आत्मां इमित आराम बी।
अथे हे छिं थःगु नांया महिमाया निंति
थः प्रजायात न्ह्यलुवाः जुयाः यंकादिल।
- 15 स्वर्ग स्वयादिसँ, अले थःगु दक्खिसिबय् च्वय्यागु
पवित्र व महिमां जाःगु सिंहासनं क्वय् स्वयादिसँ।
छिगु जोश व शक्ति गन वन?
छिं जिपिपाखें छिगु क्वमिलसु व दयामाया लितकाःगु दु।
- 16 तर छि ला जिमि अबु खः।
अब्राहामं जिमित म्हमस्यूसां अले इस्राएलं जिमित नाला मकाःसां,
छि, हे परमप्रभु, जिमि अबु खः।
छिगु नां न्हापांनिसें हे जिमित उद्धार याइम्ह खः।
- 17 हे परमप्रभु, छिगु लँपुपाखें जिमित छाय् बिस्वुंवनीपिं यानादियागु?
अले छिगु हनाबना यायेगुपाखें जिमिगु नुगःयात छाय् छाकादियागु?
छिगु थःगु अधिकार दुपि कुलतय्गु कारणं
अले छिकपिनि दासतय्गु कारणं जिपिपाखे लिहांझासँ।

- 18 छिकपिनि प्रजां छुं ईया निति जक
छिगु पवित्र थासय् अधिकार याये खन।
आ: जिमि शत्रुतय्सं छिगु पवित्र थाय्यात न्हुतुन्हगु दु।
- 19 न्हापा न्हापानिसें जिपिं ला छिकपिनिम्ह हे खः,
तर जिपिं छिं गुबलें शासन यानामदीपिं प्रजा थें च्वं,
जिपिं छिगु नां ज्वना: मजुइपिं प्रजा थें च्वं।*

64

- 1 छि आकाश चीका: क्वहां झा:गु जूसा
व पर्वतत छिगु न्ह्यःने थुरथुर खा:गु जूसा ज्यूगु।
- 2 मिं झा:त च्या थें
अले ल: ग्वाराग्वारां दायकू थें,
थ: शत्रुतयत थ:गु शक्ति क्यनेत
अले जाति— जातितयत थरथर खाकेत छि क्वहां झासँ।
- 3 गुबलय् छिं त:धंगु ज्या यानादी,
व जिमिसं मति हे तयागु मदु,
अनंलि छि क्वहां झायादिल,
अले पर्वतत छिगु न्ह्यःने थुरथुर खात।
- 4 थ:गु लँ स्वइपिनिगु निति ज्या यानादीम्ह
छि थें ज्या:म्ह परमेश्वरयात संसारया शुस्निसें
न न्हाय्पनं न्यंगु दु,
न मिखां हे खंगु दु।*
- 5 सु पायछिगु ज्या यायेत लय्ताइ अले सुनां छिगु लँयात लुमंकी,
इमिगु निति ग्वाहालि यायेत छि झायादी।
तर जिमिसं छिगु विरोधय् पाप यानाच्चनागुलि छि तंम्वयादिल।
जिपिं गुकथं बचय् जुइ फइ धका:?
- 6 जिपिं सकलें अशुद्ध मनूत थें जूगु दु,
अले झीगु फुक्क धर्मया ज्या भ्वाथ:गु काप: थें खः।
जिपिं फुक्कं सिमाह: थें गनावनी

* 63:19 ६३:१९ जिपिं छिं गुबलें शासन यानामदीपिं मनूत व गुबलें छिगु नां मकाइपिं थें खः ☆ 64:4
६४:४ १ कोर २:९

- अले जिमिगु पापं जिमित फसं थें पुइकायंकी।
 7 छिगु नां काइपिं छम्ह नं मदु,
 छितः ज्वनेगु सुनानं कुतः याइ मखु,
 छायाःसा छिं थःगु ख्वाः जिपिपाखें सुपिकादीगु दु,
 अले जिमित जिमिगु पापया शक्तिइ त्वःतादीगु दु।
- 8 अयूनं हे परमप्रभु, छि जिमि अबु खः।
 जिपिं चा खः, अले छि धाःसा कुमाः खः।
 जिपिं छिगु हे ल्हाःया ज्यात खः।
- 9 हे परमप्रभु तसकं तंपिकयादी मते,
 जिमिगु पाप न्ह्याबलें लुमंकादी मते।
 बिन्ति याये, जिमित दया यानादिसँ,
 छायाःसा जिपिं फुक्कं छिकपिनि हे प्रजा खः।
- 10 छिगु पवित्र शहरत मस्भूमि जूगु दु,
 सियोननापं मस्भूमि जूगु दु अले यरूशलेम नाश जूगु दु।
- 11 जिमि पुर्खातय्सं छितः आराधना याइगु पवित्र
 व झःझः धाःगु देगः मिं नये धुंकूगु दु।
 झीसं तसकं मू वंगु तायकागु सम्पत्ति नाश जुइ धुंकूगु दु।
- 12 थुपिं फुक्क खँ जुइ धुंकाः हे परमप्रभु,
 छु छि लिज्यां झायादी ला?
 छु छि सुम्क च्वनाः जिमित दयेमाःगु स्वयाः अप्वः सजौंय बियादी ला?

65

विरोधीतयत्त परमेश्वरया दण्ड

- 1 परमप्रभुं धयादी, “जिके न्यं मवःपिन्त जिं लिसः बीत तयार दु।
 अयूनं इमिसं जितः हे मालाच्चंगु मदु।
 ‘जि थन दु, जि थन हे दु’ धयासां
 जिमि प्रजा जितः प्रार्थना याःगु मदु।☆
- 2 जिं जिगु ल्हाः न्हिछि हे

- छगू विद्रोही प्रजाया न्ह्यःने ब्वयकाच्चवना।
 तर इपि थःगु हे बिचालं थज्याःगु मभिंगु लँपुइ जुइ।
 3 थज्याःगु प्रजा जिगु हे न्ह्यःने
 न्ह्याबलें जितः तं पिहां वयकाच्चनी।
 इमिसं क्यबय् बलि छाइ,
 अले अप्पां दय्काः तःगु वेदीइ धुपांय् च्याकी।
 4 इपि चिहानय् च्वनी,
 अले गुप्ति थासय् पियाः चा छ्याइ।
 इमिसं फाया ला नइ,
 अले घच्चाइपुगु सूप दय्काः ख्वल्चाय् तयाः त्वनी।
 5 अले इमिसं थवंथः धाइ, ‘छिपिं तापाक्क हँ,
 जिगु न्ह्यःने वये मते छायाःसा जि छंगु नितिं तच्चकं पवित्रम्ह खः।’
 थज्याःपि मनूत ला जिगु नितिं न्हाय्या कुँ थें
 व न्हिच्छि च्यानाच्चंगु मि थें खः।
- 6 “स्व, जिगु न्ह्यःने च्वयातःगु दु,
 जि सुम्क च्वने मखु, तर जिं इमित पूरा बदला काये,
 धाथें हे जिं पूरा बदला काये।
 7 जिं छिमिगु व छिमि पुरखातय्गु पापया बदला काये” परमप्रभुं धयादी।
 “छायाःसा इमिसं पर्वतय् बलि छवय्कल,
 अले डाँडाय् जितः हेपय् यात।
 जिं इमिगु न्हापाया ज्याया पलेसा इमित पूरा बदला काये।”☆
- 8 परमप्रभुं थथे धयादी,
 “गथे दाखया ज्वाँयलय् रस दया,
 मनूतय्सं धाइ, ‘उकियात स्यंके मते,
 छायाःसा उकी झन अप्वः रस दइजुइ,’
 अथे हे जिं जिमि दासतय्गु कारणं इपिं फुक्कसित नाश याये मखु।
 9 जिं याकूबपाखें सन्तानत
 व यहदापाखें जिगु पर्वतय् अधिकार याइपिं हये।
 जिं ल्ययातयापिन्सं हे अन अधिकार याइ,

- अले जिमि प्रजा अन चवनी।
 10 जितः मालीपिं जिमि प्रजाया निति, शारोन फैच्वलयत् ज्वयेगु ख्यः,
 अले आकोरया ब्यासि धाःसा सा द्वहंतयगु
 आराम कायेगु थाय् जुइ।✧
- 11 “तर छिपिं मध्ये सुनां जि परमप्रभुयात त्वःती,
 अले जिमिगु पवित्र पर्वतयात ल्वमंकी,
 सुनां भाग्य घःया निति टेबिल तयार याइ,
 अले कर्मया घःया निति ल्वाकछ्यानातःगु दाखमघं जाय्की,
 12 जिं तरवारयात छिमिगु कर्म यानाबी,
 अले छिपिं सकलें स्यायेत क्वछुइ।
 छायाधाःसा जिं छिमित सःताबलय् छिमिसं लिसः मब्यू।
 जि न्ववानाबलय् छिमिसं न्हाय्पं बियाः मन्यं।
 जिगु न्ह्यःने छिमिसं छु मभिं व हे ज्या यात,
 अले छिमिसं जितः मयःगु ज्या यायेगु हे ल्यल।”
 13 अथे जुयाः परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी,
 “स्व, जिमि दासतय्सं नयेखनी।
 छिपिं धाःसा नये मास्ति वय्का च्वनेमाली।
 जिमि दासतय्सं लः त्वनी, छिपिं धाःसा प्याः चाय्का च्वनेमाली।
 जिमि दासतय्सं लसतां हनी, छिपिं धाःसा लाजय् लाइ।
 14 जिमि दासतय्सं नुगलंनिसैं लयल्यतायाः म्ये हाली,
 छिपिं धाःसा मनय् पीर दुगुलि ख्वइ,
 छिमिगु नुगः ख्वःगुलि ततःसलं हालाः ख्वइ।
 15 छिमिसं थःपिनिगु नां जिं ल्ययापिनिगु निति सरा कथं त्वःतावनि।
 अले जि, परमप्रभु परमेश्वरं छिमित स्यानाबी।
 तर जिं थः दासतय्गु निति मेगु नां बी।
 16 सुनां थ्व देशय् सुवाःयात फवनी,
 वं धाथें परमेश्वरया नामं थथे याइ,
 थ्व देशय् पाफइपिन्सं परमेश्वरया नामय् हे पा फइ,
 छायाधाःसा न्हापा न्हापाया दुःखत ल्वमने धुंकी,

अले उपि जिगु न्ह्यःनं सुपिकातःगु जुइ।

न्हगु आकाश व न्हगु पृथ्वी

- 17 “स्व, जिं न्हगु आकाश व न्हगु पृथ्वी सृष्टि याये।
 न्हापा न्हापाया खँतयगु लुमन्ति जुइ मखु, न उपिं मनय् हे वइ।☆
- 18 तर जिं सृष्टि यानागु खँय् न्ह्याबलें लसता व खुशी हँ।
 छायाःसा जिं यस्सलेमयात खुसिं जाःगु व अनयापिं मनूतयत् लसतां जाःपि
 यानाबी।
- 19 जि यस्सलेमयात खनाः लय्ताये, अले जिमि प्रजापाखें खुशी जुये।
 अन ख्वःसः व ततःसलं हाला हइगु सः हाकनं गुबलें न्यनेमाली मखु।☆
- 20 “छुं दिं तक म्वानाच्च्वंम्ह ह्याउँ मचा
 वा थःगु पूरा दें म्वायेमखंम्ह बुराम्ह मनू अन गुबलें दइ मखु।
 सछि दें तक म्वानाः सीम्हय्सित ल्याय्म्ह ताय्की।
 अले सछि दें तक मम्वाःम्हय्सित सराः लाःम्ह ताय्की।
- 21 इमिसं छें दयकाः उकी बाय् च्वनी।
 इमिसं क्यबय् दाखमा पिनाः उकिया फल नइ।
- 22 इमिसं दय्कूगु छँतय्के मेपिं बाय् च्वंवइगु गुबलें जुइ मखु,
 अले इमिसं प्युगु दाखमाया फल मेपिन्सं नयेगु गुबलें जुइ मखु।
 छायाःसा सिमाया आयु थें जिमि प्रजाया आयु जुइ,
 अले जिं ल्ययापिन्सं थःगु ल्हातं ज्या यानाः अप्वः दिं तक लय्तायाच्च्वनी।
- 23 इमिसं सिलिंवंक ज्या याइ मखु,
 वा विपत्तिया निति मचात बुइकी मखु।
 छायाःसा इपिं व इमि सन्ताननापं
 जि, परमप्रभुपाखें सुवाः दुपि प्रजा जुइ।
- 24 इमिसं प्रार्थना याये न्ह्यः हे जिं लिसः बी।
 इमिसं धया च्वँच्वं हे जिं इमिगु खँ न्यने।
- 25 गुँखिचा व भ्याःचा छथायनापं च्वनाः नइ,
 अले सिंहनं धाःसा द्रुहं नं थें सु नइ,
 सर्पया नसा धाःसा धू जुइ।

जिगु फुक्क पवित्र पर्वतय् न इमिसं हानि याइ न नाश हे याइ,
परमप्रभुं धयादी।”☆

66

जाति जातितय् परमप्रभुया न्याय

1 परमप्रभुं थथे धयादी, “स्वर्ग जिगु सिंहासन खः,
अले पृथ्वी जिगु तुति तइगु थाय् खः।

आः छिमिसं जिगु निंति गज्याःगु देगः,
जि च्वनेत गज्याःगु थाय् दय्के फु?☆☆

2 छु थःगु हे ल्हातं जिं आकाश व पृथ्वी दय्कागु मखु ला?
अले फुक्कं थथे जू वःगु मखु ला?

परमप्रभुं घोषणा यानादी।

“आत्माय् चीमि खनीपिं व नुगः ख्वःपिन्त

अले जिगु वचनय् थरथर खाइपिन्त जिं दयां स्वये।

3 तर द्रुहंया बलि छाइपिं मनूयात स्याइपिं थें खः।

चिधिकःम्ह भ्याःचा बलि छाइपिं धाःसा खिचाया ककु त्वथुलीगु थें हे खः।

अन्नबलि छाइपिं फाया हि छाःगु थें हे खः।

लुमन्ति कथं धुपौय् च्याकीपिं मूर्तियात पुजा याःगु थें हे खः।

इमिसं थःगु हे लँ ल्यःगु दु,

अले इमिगु प्राण थःगु हे घच्चाइपुगु ज्याय् लय्ताइ।

4 अथे जुयाः जिं नं इपिनापं कडा व्यवहार याये,

इमित भय दुगु खँ हे जिं इमिथाय् हये।

छाय्धाःसा जिं सःताबलय् सुनानं लिसः मब्बू।

गुबलय् जिं सःता सुनानं वास्ता मया।

छु जिगु मिखाय् मभिगु खः व हे इमिसं यात।

अले छु जितः मयः व हे इमिसं यात।”

5 छिपिं मध्ये सुनां परमप्रभुया वचनया भय काइ,

वयकःया वचन न्यँ, “छिकपिनि थः मनूत,
सुनां छिमित ययकी मखु, सुनां छिमित जिगु नांया निति हेला याइ,
इमिसं छिमित थथे धाइ, ‘परमप्रभुया महिमा जुइमा,
अले जिमिसं छिमिगु आनन्द स्वये।’

अयनं इपिं लाजय् लाइ।

6 शहरपाखें पिहां वःगु हाःसः न्यँ!

देगलं पिहां वःगु सः न्यँ!

थः शत्रुतयत पायछिगु बदला कायेगु
थ्व परमप्रभुया सः खः!

7 “मचाबू ब्यथा जुइ न्हः हे

वं मचा बुइकी,

मचाबू ब्यथाया सास्ती जुइ न्हः हे

वं छम्ह काय् बुइकी।☆

8 थज्याःगु खँ सुनां न्यंगु दु?

थज्याःगु खँ सुनां खंगु दु?

छु! छन्हुं हे छगू देश दय्के फइ ला?

वा छुं भतिचा इलय् हे छगू जाति पिकाये फइ ला?

अयनं सियोनं ला ब्यथा शुरू जुइ सात हे थः मचात बुइकी।

9 छु! मचाबुइकेगु ई थ्यने धुंकाः नं मचा मबुइकेगु ला?”

परमप्रभुं धयादी, “छु! जिं सुयात मचा बुइके बी,

वयात मचाबुइकेगुपाखें पनी ला?”

छिमि परमेश्वरं धयादी।

10 “हे यरूशलेमयात माया याइपिं,

छिपि सकलें वनापं लय्ता,

अले वयागु निति लय्ता।

हे वयागु निति दुखं च्वनीपिं,

आः लय्तायाः खुसि जु!

11 छायाधःसा वया निति सान्त्वना बीपि दुरु त्वनाः लुधंकी,

अले पूरा दुरु त्वने धुंकाः छिपि तसकं लय्ताइ।”

- 12 परमप्रभुं थथे धयादी,
 “जिं शान्तियात खुसि थें
 अले जाति-जातितयगु सम्पत्ति खुसिबा: थें यरूशलेमपाखे न्ह्याकाबी।
 छिमिसं दुरु त्वनेखनी अले छिमित ब्वहलय् क्वबियायंकी,
 अले मुलय् म्हितकीगु याइ।
- 13 मांम्हं थ: मचायात सान्त्वना ब्यू थें जिं छिमित सान्त्वना बी।
 अले छिमिसं यरूशलेमया कारणं सान्त्वना काये खनी।”

- 14 छिमिसं थ्व खनी अले छिमिगु नुग: तसकं लय्ताइ
 अले छिपिं घॉय् थें च्वन्ह्याइ।

परमप्रभुया ल्हा: थ: दासतपाखे न्ह्यज्याकूगु,
 वय्क:या तं धा:सा शत्रुतपाखे न्ह्यानाच्वंगु खंके बियादी।

- 15 स्व, परमप्रभु मिनापं झायादी,
 अले वय्क:या रथत ग्व:फय् थें ख:।
 वय्कलं तच्च:गु तमं पलेसा कयादी, अले मिप्वालं सजॉय बियादी।

- 16 मि व तरवारपाखें परमप्रभुं फुक्क मनूतयगु न्याय यानादी,
 अले परमप्रभुपाखें सीपिं यक्व हे दइ।

- 17 “उपि मध्ये सुनां थ:त पवित्र व शुद्ध याना: क्यबय् वनेत फा व हूँ वा मेमेगु
 घच्चाइपुस्य च्वंगु चिजत नइपिनिगु ल्यू वन धा:सा इपिं फुक्कसिगु नापं हे नाश
 जुइ,” परमप्रभुं घोषणा यानादी।

- 18 “इमिगु ज्या व इमिगु मतिया कारणं जि फुक्क जातितयत् व थीथी भाय्
 ल्हाइपिन्त छथाय् मुकेत वये। अले इपिं सकसिनं जिगु महिमा खनी।

- 19 “जिं इमिगु दथुइ छगू चिं बी। अले इपिं मध्ये बचय् जूपिन्त जिं जाति
 जातितयथाय् छवये, तशींशय्, लिबियालीतयथाय्, धनुष वाण चले याये स:पिं
 लूदीतयथाय्, तूबल व ग्रीसय् अले तातापागु देशय्, अन इमिसं जिगु नां च्वन्ह्यागु
 न्यनात:गु मदु अले जिगु महिमा नं खंगु मदु। अयनं इमिसं जाति जातितय् दथुइ
 जिगु महिमा घोषणा याइ।

- 20 अले इमिसं फुक्क जाति-जातितपाखें छिमि फुक्क थ: मनूत, सलत, रथत,
 खच्चरत, ऊँटतय्के क्वबिका: जिगु पवित्र पर्वत यरूशलेमय् परमप्रभुया निंति बलि
 थें याना: हइ,” परमप्रभुं धयादी। “इस्त्राएलया सन्तानतय्सं थ:गु अन्नबलि शुद्धगु
 थलय् तया: परमप्रभुया देगलय् हइगु थें इमिसं थुमित हइ।

21 अले इपि मध्ये गुलिसित पुजाहारी व लेवी जुइत जिं ल्यये,” परमप्रभुं धयादी।

22 “गथे न्हगु आकाश व न्हगु पृथ्वी जिं दय्के, उपिं जिगु न्ह्यःने दयाच्चनी,” परमप्रभुं धयादी। “थुकथं छिमिगु नां व छिमि सन्तान ल्यनाच्चनी।”☆

23 छगू अमाइ निसें मेगु अमाइ व छगू विश्रामबारंनिसें मेगु विश्रामबार तक फुक्क मनूत, जातित वयाः जिगु न्ह्यःने भवपू वइ।” परमप्रभुं धयादी।

24 “अले इपि पिहां वयाः जिगु विरोधय् जिराहा जूपिं मनूतय्गु सीम्ह स्वःवइ। इमिगु की सी मखु, इमिगु मि सी मखु, अले इपिं फुक्क मनूत व जातितय् घच्चाइपुस्य च्वनी।”☆

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7